А. ОСНОВЕН ПЛАН

I. ВЪВЕДЕНИЕ В ПЛАНА

1. Основание за разработване на плана

Планът за защита при бедствия в община Созопол се разработва на основание чл. 9, чл. 65б, т.2 от Закона за защита при бедствия.

2. Цел на плана

Планът има за цел да определи и систематизира видовете опасности и произтичащите от тях неблагоприятни последици за населението, околната среда и функционирането на обектите от националното стопанство. В зависимост от видовете и характера на потенциалните рискови фактори след реална оценка на наличните сили и средства в обектите, кметствата и общината като цяло, да предвиди организацията, координацията, ръководството и основните функции и задачи на държавните органи, местното самоуправление и местната администрация, фирмите и обектите за недопускане, намаляване и ликвидиране на последствията при възникване на бедствия, аварии и катастрофи на територията на община Созопол.

В тази връзка са анализирани и оценени всички възможни видове опасности, породени както от природните проявления и аномалии - бедствията и стихиите, така и от дейностите и средствата за тяхното развитие, контрол и управление, свързани с участието на човека. На тази база, като са отчетени реалните потенциални опасности за населението, за състоянието на околната среда и за функционирането на обектите и фирмите от националното стопанство, са определени основните функции на органите за ръководство, силите и средствата и тяхното взаимодействие при организирането и провеждането на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи за всеки отделен случай на природно бедствие, вид на производствена авария или инцидент.

В съответствие с изискванията по осигуряване защитата и самозащитата на населението от общината, и спазването на нормативната база в страната по

отношение на проектирането, строителството и експлоатацията на съоръженията и обектите от националното стопанство с настоящия план се преследва изпълнението на **следната цел:**

Да се създаде организация за своевременно прогнозиране на характера и последствията от най-често проявяващите се бедствия, аварии и катастрофи в общината за успешно ръководство и провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи във възникнали огнища на поражения /заразяване/ на територията на общината.

3. Основни задачи

В съответствие с целта за изпълнение се поставят следните **основни задачи**:

- Планиране и създаване на организация за действие и взаимодействие между органите за управление и силите за провеждане на мероприятия по защитата на населението и собствеността, и по извършване на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи
- Планиране и провеждане на ефективна превантивна дейност за недопускане, намаляване и ограничаване на въздействията на рисковите фактори в потенциално опасните обекти и съоръжения от националното стопанство в общината.
- Създаване на организация, подготовка на органи за ръководство, сили и средства, поддържането им в готовност за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при възникване на бедствия, аварии и катастрофи.
- Ръководство и координация на силите и средствата при провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи в зависимост от характера, мащабите и последствията от възникнали природни бедствия, производствени аварии и катастрофи.
- Поддържане в готовност на изградените системи за управление, наблюдение и контрол, информация, оповестяване и известяване на населението за потенциални опасности, бедствия, аварии и катастрофи.
- Събиране, обработване, обмен и разпространяване на информация за съществуващите потенциални опасности и рискове от възникване на бедствия, аварии и катастрофи на територията на общината.

- Осигуряване и поддържане в готовност на средствата за оповестяване, за колективна и индивидуална защита на населението от общината.
- Събиране на информация за възникналите бедствия, аварии и катастрофи на територията на общината. Информиране на населението за създадената обстановка, за нейното прогнозирано развитие, вероятните последствия и предприетите мерки за нейното ликвидиране, и за начините за поведение и действие на населението.
- Организиране и поддържане на реда, сигурността и опазване на собствеността в засегнатите от бедствия, аварии и катастрофи райони.
- Създаване на резерви от финансови и материални средства в общината.
- Строго спазване на националното законодателство и международните споразумения.
- Всестранно осигуряване на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи.

Независимо от специфичния характер на формулираните цели, тяхната реализация в рамките на общината е съобразена с елементите на националната политика по осигуряване защитата на населението и националното стопанство при възникване на критични ситуации.

За постигането на всяка отделна цел са предложени конкретните задачи, тяхната последователност и участващите органи, сили и средства в организирането и провеждането на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи в общината при възникване на бедствия, аварии и катастрофи.

4. Връзка с други планове

Общинския план за защита при бедствия има връзка с:

- Областния план за защита при бедствия – област Бургас;
- Аварийните планове и плановете за защита при бедствия на фирмите на територията на общината;

5. Въвеждане на плана в действие

Общинският план за защита при бедствия се въвежда в действие със заповед на кмета на общината.

II. ГЕОГРОФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБЩИНАТА

1. Физикогеографска характеристика на общината

1. Териториални административни граници на община Созопол

Община Созопол е разположена в югоизточната част на Република България на територията на Бургаска област. В икономико - географско отношение тя е териториално-административна част /община/ от област Бургас.

Община Созопол граничи :

- на север - с община Бургас
- на изток - с Черно море
- на юг - с община Приморско и Малко Търново
- на запад - с община Средец

В сегашните си граници общината заема площ от 527 кв. км. и представлява около 0.47% от територията на страната. В това число са включени горски площи, обработваеми площи, ливади, пустеещи площи, плажове и др.

Горите в Община Созопол са в териториалния обхват на ДГС „Бургас”, ДЛС „Ропотамо” и ДГС „Ново Паничарево”. След частичното възстановяване на горите, Общината чрез Общинско горско предприятие стопанисва самостоятелно част от тези площи. Общинските горски територии на Общината се намират в източната част на Бургаска област и попадат в землищата на гр. Созопол, гр. Черноморец, с. Равадиново, с. Росен, с. Равна гора, с. Крушевец и с. Индже войвода. Релефът е разнообразен с преливане на равнинен, хълмист и нископланински. Най-високата точка е вр. Бакърлъка – 376 м н.в. намиращ се на северното разклонение на рида Странджа Босна. Стопанисваните общински горски територии на Община Созопол са с обща площ 6341 ха и са концентрирани в югоизточната част на общината. Лесистостта на общинската територия е под 50 %.

Общината има 12 кметства и обхваща два града и десет села.

2. Описание на релефа

Релефът на община Созопол е пресечен, равнинен и хълмист. Надморската височина е от 2- и достига 350-.

Територията се отнася към три височинни пояса:

- низинен – до ;

- платовидноравнинен – до ;

- ридовохълмист – от 300 до .

Крайморската зона е слабо изразена тъй като липсват планински вериги. Изключение прави Меден рид с връх „Бакърлъка” /376м./, който разделя общината на две части – крайбрежна и вътрешна. На територията на общината има три острова – Змийски, Св. Иван и Св. Петър.

Бреговата ивица е с обща дължина около . от които са заети от пясъчни плажове.

3. Хидрография

Най- голямата река на територията на община Созопол е р. Факийска. Тя извира от връх Карвансарай /Турция/. Долината на реката е широка около ., а самата река 6- с неголяма дълбочина /0.5 м./. След с. Зидарово ширината на долината се увеличава на . Склоновете са полегати. Дъното е песъчливо. Дължината и е .

Река Ропотамо се образува от сливането на р. Церовска /приета за начало на реката/ и р. Росенска, които събират водите си от Странджа и Меден рид. Реката тече в широка долина и се влива в Черно море. Дължината и е . В устието си реката е пълноводна и става плавателна за малки кораби и яхти. На . от устието има изграден кей за 6-8 лодки. Дълбочината на устието достига 4-.

На територията на общината има изградени 8 малки микроязовира, предназначени за напояване на прилежащите им земи.

2. **Климатична характеристика на общината**

В района на Созопол климатът е умереноконтинентален, върху който се усеща влиянието на Черноморския басейн, което е предпоставка за целогодишна влажност на въздуха. Влияние оказват и теченията от Средиземно море. Същевременно за района са характерни сравнително малко валежи и продължителни засушавания. Средногодишните количества на валежите са около 494 л/м^2. Лятото е дълго и топло (средноюлска температура +27°C), есента мека, а зимата топла, но ветровита (средноянуарска температура +6°C). Средногодишните температури са по-високи отколкото тези за страната – около 13,5 С, като липсват резки големи температурни амплитуди.

Преобладаващи ветрове по сезони са:

- зимни ветрове – северозапад – югозапад

- пролетни – изток – запад

- летни – изток – запад

- есенни – североизток – югоизток

Средната скорост на вятъра е 2-6 м/s като вятъра през зимата е по-силен, често и бурен.

Характерно явление е морският бриз. Неговата скорост е по-голяма от нормалната.

3. **Демографска характеристика на общината**

В границите на общината влизат землищата на градовете Созопол и Черноморец и на десет села: Равадиново, Атия, Росен, Равна гора, Крушевец, Зидарово, Присад, Габър, Вършило и Индже войвода. В 5-километровата крайбрежна ивица са разположени град Созопол и селата Равадиново, Атия и Черноморец. В активната крайбрежна територия се намират 1/3 от селищата на общината с общо 6879 жители, което представлява почти 2/3 от постоянното население на общината.

Общият брой на населението в общината към 15.09. 2021 г. е както следва :

№	Населено място	Постоянен адрес / общо/	Настоящ адрес /общо/	Постоянен и наст. адрес в същото НМ
1	**2**	**3**	**4**	**5**
1.	гр. Созопол	4859	5026	3669
2.	гр. Черноморец	2186	2564	1720
3.	с. Атия	854	958	659
4.	с. Вършило	28	176	24
5.	с. Габър	297	348	216
6.	с. Зидарово	1110	1180	979
7.	с. Индже войвода	114	295	85
8.	с. Крушевец	757	949	586
9.	с. Присад	64	216	40
10.	с. Равадиново	690	868	600
11.	с. Равна гора	1061	788	594
12.	с. Росен	1423	1574	1191
Всичко за общината :		**13443**	**14942**	**10363**

Населението на община Созопол представлява около 0.22 % от населението на страната.

Гъстотата на населението е 22 души на кв.км..

4. **Стопанска характеристика на общината**

Разпределението на активните фирми по отрасли не претърпява съществено изменение през последните години. Обяснимо с оглед специализацията на общината в туризма, водещо е мястото на отраслите от сектора на услугите. На първо място е "Търговията и обслужването", на следващо място е под-сектор "Хотели и ресторанти", а на трето място се нарежда „Транспортът”. Делът на фирмите от Преработващата промишленост и Селското стопанство остава незначителен.

По-големи и по-важни фирми за развитието на икономиката в община Созопол са както следва:

- промишленост

Промишлеността е традиционно слабо представена в община Созопол. Преработващата промишленост е представена от производство на хранителни продукти (главно рибо-преработка) и производство на дървен материал и изделия от него. През последните години се отбелязва спад в промишления риболов и преработката на рибни продукти, но едновременно с това и развитие на аквакултурите На територията на община Созопол функционира ЕТ "Рибекс" за преработка на рапани, както и цех "Созопол" на рибо-преработващата фабрика "Атлантик" ООД - Бургас. Други фирми, които работят в този подотрасъл са "Пасифик стар" АД и "Делта индъстри" ООД, специализирана фабрика за бяла мида „Българиан Уайт шелс“ ООД гр. Черноморец. Фабрика за производство на хляб и хлебни изделия „Посейдон 2003“ ООД гр. Черноморец, „Емко паркет“ с. Крушевец – производство на масивен и еко паркет, дюшеме, „Евробилд“ ООД – производство на бетонови разтвори – с. Равадиново. Добивната промишленост е представена от „Пътни строежи АД-Бургас Кариера с. Крушевец – производство на инертни материали чрез трошачно-ситова инсталация, Общинско горско предприятие Созопол – добив на дървесина.

селско стопанство кюм 08.12.2021г.

Селското стопанство е загубило голяма част от позициите и структурното си значение за икономиката на общината. Растениевъдството е моно-профилно а животновъдството - слабо и натурализирано. Голяма част от земеделските земи пустеят, трайните насаждения (с изключение на лозята) са почти изоставени, а хидромелиоративните съоръжения са разрушени.

- растениевъдство към 08.12.2021г.

Обработваемата земя в Община Созопол е приблизително 10000 ха. Във всички землища на общината всяка година се отглеждат около 2200 ха пшеница, около 300 ха ечемик, рапица около 1300 ха, 250 ха маслодаен слънчоглед, 600 ха царевица за зърно и кориандър около 260 ха. Увеличават се площите с фуражни култури люцерна, детелина, еспарзе и др. На територията на Община Созопол са засети и трайни насаждения предимно в землищата на Крушевец, Равадиново, Равна гора, Росен, Присад и Инджe войвода, от които 75 ха лавандула, орехи 48 ха, лешници 15 ха и бадеми 9,5 ха. Отглеждат се още ябълки, кайсии, круши, сливи, праскови, смокини, райска ябълка, череши, ягоди и малини. Обработват се винени и десертни лозя в гр. Черноморец и селата Равадиново и Крушевец. Виненитe лозя са 113,40 ха главно от сортовете каберне, мерло и памид, десертните лозя са 8,01 ха - кардинал, наслада и булгар. Зеленчукопроизводството също е добре развито, сеят се предимно картофи, лук, пипер, зеле, домати, краставици, дини и пъпеши. На територията на общината се стопанисват и около 370 ха пасища и мери и 5 ха естествени ливади. Животновъдството също се развива добре, отглеждат се предимно овце, кози и крави. В някои животновъдни обекти се отглеждат и животни под селекционен контрол, овце - шум. медно червена, синтпопул. бълг. млечна, лакон, асаф, говеда-херефорд, биволи-бълг. муура, коне-каракачански кон, Хафлингер и бълг. Тежковозен. Фермерите реализират голяма част от получената продукция (месо, мляко и млечни продукти) на пазара и малка част за личните си нужди. През последните години в Община Созопол се увеличава и броят на земеделските стопани отглеждащи пчели. Осигуряват се ценни продукти като мед, пчелно млечице, восък и др. Същевременно пчелите опрашват земеделските култури и спомагат за повишаването на добивите им.

- животновъдство към 08.12.2021г.

Животновъдството в общината се осъществява от частни стопани.Към настоящия момент се отглеждат говеда – 2371 бр. разпределени по селищата от общината, биволи – 46 бр. овце – 7300 бр. във всички селища от общината, кози – 906 бр. във Вършило, Равна гора, Росен и Крушевец, свине – 92 бр. Отглеждат се и следните птици: кокошки – 7870, пуйки – 4450, патици – 1165 и гъски – 668 бр.Броя на конете – 135, магарета – 1, пчелни семейства – 1663, кучета – 183,

- **туризъм към 08.12 2021г**.

Туризма е силно развит в общината и се наблюдава устойчива тенденция за увеличаване на легловата база, която се разпределя, както следва:

- хотели клас А – 48 бр. с 5000 легла;

- други места за настаняване клас Б – 1700 бр. със 17000 легла, в т. ч. семейни хотели, апартаменти за гости, стаи за гости, хостели, почивни станции, пансиони, къщи за гости, къмпинги, бунгала.

5. Водностопанска характеристика на общината

1. Водоснабдителни и канализационни системи

Всички селища в община Созопол са водоснабдени.

Водоснабдяването на гр. Созопол е предимно от водоснабдителната система „Ясна поляна” включваща и едноименния язовир с обем V= 35.3 мил. куб. м. и от местни водоизточници /каптирани изворни води/.

В селата Вършило и Индже войвода е извършено сондиране, като нуждите от питейна вода на населението се задоволяват от два водоизточника.

Канализацията е чувствително по-слабо развита от водоснабдяването. Голям брой от селата са с частична канализация /около 13%/ или без канализация и се използват септични ями. Въведена е в експлоатация канализационна система на селата Равна гора и Равадиново. Функционира и ПСОВ Созопол.

2. Напоителни и отводнителни системи

Напоителни системи на територията на община Созопол се изграждат

в последните две-три години от частни фирми и предимно за капково напояване.

3. Хидроенергийни обекти

Хидроенергийни обекти на територията на община Созопол няма изградени.

4. Корекции на реки и брегозащитни съоръжения /защитни диги и подпорни стени с височина над околния терен/

Корекции на реки и брегозащитни съоръжения на територията на община Созопол са извършени на р. Факийска в участъка с. Габър с. Зидарово, където има изградени диги. Диги има изградени и на местна река „Даръдере” от с. Вършило вливаща се в р. Факийска.

5. Язовири, намиращи се на територията на община Созопол

Общият брой на язовирите /микроязовирите/ на територията на община Созопол е 8 бр., които са общинска собственост.

Няма потенциално опасни язовири, като заливната им зона е извън населените места. Евентуална опасност съществува при скъсване на язовирната стена на язовир „Кунева круша” 2 от землището на с. Черноморец. Може да залее път 2-99 в частта му Черноморец – Созопол и да нанесе вреди на преминаващите МПС.

Приложение №

- язовири на територията на община Созопол

№	язовир	местонахождение	обем/ хил.куб.м./
1.	яз. „Крива круша” 1 няма концисионер	дере с. Черноморец	121
2.	яз. „Крива круша” 2 няма концисионер	дере с. Черноморец	150
3.	яз. „Факуда” „Радо 2014”	дере с. Равадиново	121

	ЕООД 8/603/23.11.2017г.		
4.	яз. „Синя вода” няма концесионер	дере с. Равадиново пред аварийно състояние. Компрометирана стена и основен изпускател. Има изготвен проект за ремонт и реконструкция, но се изчаква финансиране.	28
5.	яз. „Габър” „Дюни” АД договор 8 – 549/12.10.2017г.	дере с. Равадиново	130
6.	яз. „Равна гора До гробищата” „Екватор” ЕООД Договор 8/602/23.11.2017г.	дере с. Равна гора	250
7.	яз. „Студена вода” „РА-ЯН Лейк” ЕООД Договор 8 – 9/ 10.01.19г.	дере с. Росен	222
8.	яз. „Крушевец” „Дъбрава 009” ЕООД Договор 8/489/31.08.2017г.	месност „Кованлъка” с. Крушевец	32
9	яз. „Гармица”	Землище Черноморец	50

.	ЕТ „Димитрова 96” Мария Димитрова Договор 8/ - 543/19.11.2018г.		

6. **Транспортна характеристика на общината**

В община има само два вида транспорт – автобусен и таксиметров.

През летния сезон месни жители предлагат морска разходка и морски риболов със своите лодки и катери.

6.1 Автомобилен транспорт

Община Созопол се обслужва от две автобусни фирми:

- „Созополбус” – по линията Созопол-Бургас-Созопол, както и селищата от общината

- „Бургасбус” – по линията Бургас-Созопол-Бургас

- таксита – 116 бр.

6.2. Морски транспорт

- лодки и катери за морска разходка и риболов – 8 бр.

6.3. Железопътни линии – няма

6.4. Газопроводи и тръбопроводи – няма

6.5. Плавателни реки - няма

III. АНАЛИЗ НА ВЪЗМОЖНИТЕ БЕДСТВИЯ И ПРОГНОЗА ЗА ПОСЛЕДИЦИТЕ

1. **Анализ на възможните бедствия и прогноза за последиците от тях върху населението, националното стопанство /икономиката/, инфраструктурата и околната среда**

1. **1 Възможни бедствия, аварии и катастрофи на територията на община Созопол**

На територията на община Созопол са възможни:

- ***бедствия*** **-** земетресения, наводнения, засушавания, силен вятър, снежни бури и обледявания, горски и полски пожари, огнища на заразни болести и епидемии по хората, животните и растенията

- ***аварии*** **-** в рисковите обекти, работещи с взривоопасни и пожароопасни материали, с промишлени отровни вещества и токсични газове, по трасетата на магистралните продуктопроводи за течни вещества и газове

- ***катастрофи*** **-** пътнотранспортни и от преднамерени действия

ЗЕМЕТРЕСЕНИЯ

Република България е разположена в Средиземно-трансазиатски сеизмичен пояс, който се характеризира със значителна сеизмична активност. Страната се намира под влиянието на девет външни огнища на земетресения и три вътрешни сеизмични райони.

В Средногорския сеизмичен район се включва Тунджанската зона, която обхваща горното течение на река Тунджа, с очертани два района с осеви линии на разломите Казанлък - Сливен и с. Баня - Котел / магнитут до 6-та и интензивност в епицентъра до 9-та степен/.

Извън границите на страната са налице сеизмични райони, където са възможни земетресения и предвид близостта на територията на областта, е възможно да бъдат усетени в различни селища и обекти. Такива сеизмични райони са Мраморноморския /Турция/ и Ксантийския /Гърция/.

Огнищата на поражение ще се характеризират със значителни повреди и разрушаване на съоръжения и сгради, поява на пукнатини в почвата, свличане и срутване на земни пластове, масова паника сред населението. Сериозни щети ще понесе електроснабдяването от излизането извън строя на основни електрически подстанции, 110 кV-ви въздушни електропроводи, електрическата мрежа - ниско напрежение и голяма част от трафопостовете - ниско и високо напрежение.

Нарушена ще бъде и цялостта на водопроводната мрежа от разрушаване на помпени станции, водопроводните и водоподаващите съоръжения. Ще възникнат сериозни повреди в бентовете, насипите, язовирите и мостовете, и нарушения по транспортно-комуникационната система на областта.

При земетресения от 7-ма и по-висока степен по скалата на Медведев - Шпонхойр - Карник се очакват сериозни въздействия върху жилищния и обществения сграден фонд, заведенията с масово пребиваване на хора, обекти от националното стопанство, проектирането и изграждането на които е осъществено на базата на изчисления по нормативи за антисеизмичност до 6-та степен на въздействие.

НАВОДНЕНИЯ

Географското положение, което заема страната, силно пресечения й релеф, както и особеностите на циркулационните процеси над нея, обуславят голямото разнообразие на климатичните условия, а също и сравнително честото повторение на различните опасни проявления на климата.

Валежите са една от основните характеристики на климата.

Територията на община Созопол попада в район с изразен средиземноморски валежен режим - с максимум на валежите в края на есента и началото на зимата и с минимум - през лятото.

На територията на община Созопол наводнения могат да се получат в резултат на:

- n. поройни и продължителни валежи от дъжд, както и след интензивно снеготопене
- n. нарушена експлоатационна цялост на хидротехническите съоръжения - водохранилища или други водоеми, в резултата на неправилна техническа поддръжка или експлоатация, или след възникване на земетресение

Наводненията са стихийни бедствия, които като природни феномени се пораждат преди всичко от силно нарастване на речния отток, вследствие на обилни дъждове и интензивно снеготопене.

Наводненията от разрушаване на язовирни стени имат ограничена временно - пространствена проява.

По отношение на своята интензивност, повторяемост и въздействие наводненията биват: малки, опасни, силно опасни, опустошителни и катастрофални, а в зависимост от териториалния им обхват - местни /локални/, средно- мащабни, мащабни и повсеместни.

Наводнения с различна степен на интензивност и мащабност са възниквали и е възможно да възникнат, при определени метеорологични условия. Големи наводнения от реките в общината могат да бъдат резултат от екстремно високите речни вълни, формирани предимно от проливни и обилни дъждове, не рядко и от интензивно снеготопене.

Като резултат от екстремно високи речни води, формирани предимно от проливни и обилни валежи от дъжд /по-рядко от интензивно снеготопене/ на реките в общината са възможни поражения и щети на селскостопанска продукция и на съоръжения, свързани с експлоатацията на самите реки - диги и мостови съоръжения.

С особена степен на риск и опасност от наводнения са изградените хидротехнически съоръжения и водоеми, които на територията на общината са 8. В техните заливни зони попадат пътнотранспортни, електротехнически, водоснабдителни и телекомуникационни съоръжения от общината. Опасност от нарушаване на експлоатационната цялост на язовирите могат да бъдат значителните валежи от дъжд, в резултат на което водното съдържание на някои язовири за кратък период от време може да достигне и надмине критичните нива.

ЗАСУШАВАНИЯ, ГРАДУШКИ, ГРЪМОТЕВИЧНИ БУРИ

Климатичните особености на страната създават предпоставки за възникване на продължителни засушавания, бури, градушки и други, които с проявлението си причиняват значителни материални щети.

Сушата е сложно метеорологично явление, което в резултат от развиващи се микропроцеси в атмосферата, довежда до продължителни без валежни периоди.

На практика се говори както за суша, така и за засушаване. Строго разграничаване на двете явления трудно се постига. Разликата се изразява в това, че сушата като дълготрайно засушаване въздейства върху земната повърхност и предизвиква промени в хода на другите метеорологични елементи /главно изпарение от почвата и влажност на въздуха и почвата/.

Продължителните засушавания и сушата през последните години са едни от основните проблеми, както за общината, така и за страната като цяло. Водещи до силно намаляване на водните ресурси тези явления пряко застрашават човешкото съществуване. Като се добави и тяхното косвено влияние - увеличаване на предпоставките за възникване на горски и полски пожари, трайната тенденция към засушаване през последните години се очертава като сериозен проблем, разрешаването на който изисква сериозни действия.

Възникналите съществени промени в почвените и биологичните процеси създават условия за нанасяне на поражения в стопанството и се чувстват като стихия, като бедствие.

Като се отчита обстоятелството, че засушаването /сушата/ са съпроводени с последващо безводие, основен проблем при такива условия се явява разкриването на възможности за използуване на допълнителни водоизточници за населението от общината.

СИЛЕН ВЯТЪР

Под силен вятър се разбира вятър със скорост равна и по-голяма от 14 м/сек. / над 50 км/ч/. По скалата на Бофорт вятър със скорост до 20 м/сек. се нарича щормови, а над 32 м/сек. - ураганен.

Силните и ураганните ветрове са причина за редица аварии и разрушавания по въздушните линии, сградите и съоръженията, а в комбинация с отлагания на лед по тях, за възникването на бедствени ситуации.

Макар и рядко, такива ветрове са наблюдавани на територията на общината.

СНЕЖНИ БУРИ И ОБЛЕДЯВАНИЯ

На територията на общината градоносните облаци се проявяват през месеците юли - август, а през месеците декември, януари - март са възможни снежни бури и обледявания по електрокомуникационната мрежа.

Под **снежна буря** се разбира отвяването, пренасянето и натрупването на голямо количество сух сняг, с което се затруднява движението по пътищата и магистралите. Това явление възниква обикновено при силен снеговалеж с отрицателни температури на въздуха и скорост на вятъра над 5-6 м/сек.

Специфичните климатични особености на община Созопол през зимния период са, че с всяка промяна на температурите се появява вероятност от поява на снеговалеж, който в повечето случаи е съпроводен със силни ветрове. Образуват се снежни преспи по пътищата от общината, обледяват се откритите съобщителни и електро съоръжения /далекопроводи/.

Първата снежна покривка се образува в края на м. ноември и началото на м. декември, но обикновено не се задържа за дълго поради честите затопляния и близостта на морето. Изчезването на снежната покривка става около началото на м. март. Най-вероятни райони на снегонавявания и заледявания са участъците от пътната мрежа между селата Зидарово, Вършило, Габър, Индже войвода, Извор, Атия, Росен и Равна гора, както Созопол и Равадиново.

Обледяванията като природни явления възникват при температура на въздуха между нула градуси и минус 2 до минус 4 градуси по Целзий.

Скоростта на вятъра варира от 0 и 3 до 5 м/сек. Относителната влажност на въздуха е между 95 и 100 %.

В периода от ноември до март, и главно през месеците декември и януари, тези метеорологични условия са характерни за територията на община Созопол и създават предпоставки за възникване на аварийни ситуации.

Обледяванията по въздушните електропроводни мрежи са характерни за цялата община.

От нарушеното електрозахранване на населени места се очаква нарушаване на обществения живот, както и възможна загуба на селскостопанска и промишлена продукция.

СВЛАЧИЩА

Възникването и развитието на нови, както и активизирането на стари свлачища, може да се разглеждат като вид природно бедствие.

И колкото по ненавременни са мерките по тяхното ограничаване и развитие, толкова вероятността за тежки последици от тях се увеличава.

На територията на община Созопол са регистрирани са 9 свлачища със следните идентификатори:

BGS 04.47202-01 - Път с.Маринка-с.Зидарово - км 2+800,

BGS 21.81178-01 - гр. Черноморец-к-г „Черноморец“,

BGS 21.81178-01-01 - гр. Черноморец-к-г „Черноморец“-свлачище 1,

BGS 21.81178-01-02 - гр. Черноморец-к-г „Черноморец“-свлачище 2,

BGS 21.81178-01-03 - гр. Черноморец-к-г „Черноморец“-свлачище 3,

BGS 21.81178-02 - гр.Черноморец-път СО ‚Червенка“,

BGS 21.67800-04 - гр. Созопол-м-т „Буджака“,

BGS 21.67800-02 - комплекс „Св. Тома“ и

BGS 21.67800-03 - Крайбрежен склон северно от комплекс „Св. Тома“.

ПОЖАРИ

Пожари могат да възникнат в:

- обектите на националното стопанство
- обектите на горското и селското стопанство
- обектите, свързани с масово пребиваване на хора

- обществените сгради и жилищата на населението.

По своите мащаби пожарите могат да възникнат като локални. Не овладени своевременно могат да придобият характер на бедствие.

Вероятност от възникване на крупни пожари съществува в онези обекти от националното стопанство в общината, които произвеждат, съхраняват, използуват за производствените си цели или транспортират големи количества петролни, химически, спиртни или други пожароопасни и взривни продукти.

Застрашени от пожари обекти на територията на община Созопол са горите около туристическите обекти „Дюни”, „Каваци”, „Златна рибка” и „Градина”

Значителни материални и екологични щети, със загуба на горски фонд, могат да се получат от горските пожари. Възникнали върху терени, възпрепятствуващи тяхното своевременно овладяване и ликвидиране, горските пожари могат да прераснат в масови. Сам по себе си такъв пожар не може да се разглежда като вид "природно бедствие", но възникнал върху труднодостъпни или изолирани полупланиниски или планински местности, и съпроводен от неблагоприятни метеорологични условия -силен вятър и продължително засушаване, разраствайки се, може да обхване обширни територии и да придобие мащаби, които го квалифицират като "природно бедствие".

Потенциална опасност от възникване на пожари представляват и малките фирми, работещи с лесно запалими течности, синтетични и дървени материали.

ПРОМИШЛЕНИ АВАРИИ С ОТДЕЛЯНЕ НА ТОКСИЧНИ ВЕЩЕСТВА

На територията на община Созопол потенциално опасни предприятия, където могат да възникнат промишлени аварии са: бензиностанциите и газостанциите на територията на общината. Освен това през територията на общината преминава пътища свързващи Р. България и Р. Турция по следните трасета – Бургас-Царево-Малко Търново и Бургас-с.Крушевец-Малко Търново. Автомобилния трафик е много натоварен особено през летния сезон, когато се движат много транспортни средства превозващи силноотровни и леснозапалителни вещества. Производствена авария може да възникне вследствие саботаж или терористичен акт.

Най-големия обект на химическата промишленост на територията на община Бургас е „Лукойл-Нефтохим”-АД, ч чиято производствена номенклатура са включени отровни, пожаро и взривоопасни вещества, което създава условия за възникване на химически огнища на поражение. При подходяща посока или сила на вятъра може да бъде поразена част или цялата община Созопол.

РАДИАЦИОННИ АВАРИИ

При авария в атомната електроцентрала в Козлодуй, или в АЕЦ, извън територията на страната, в зависимост от метеорологичната обстановка и при създадени условия за трансграничен пренос на радиоактивни вещества, е възможно радиоактивният облак да достигне и обхване територията на общината.

В зависимост от вида и количеството на отделените радиоактивни продукти на ядреното делене, радиоактивното замърсяване може да продължи неопределено време. Ще се получи замърсяване на въздуха, водите и почвите, на селскостопанската продукция, на сградите и съоръженията.

РАЗЛИВ НА НЕФТОПРОДУКТИ

Намиращият се в южната част на пристанище Бургас специализиран терминал за обработка на танкери с наливни товари /20А-корабно място/ обработва бензин, дизелово гориво, котелно гориво, моторни масла, спирт и др. Същият е свързан с база „Петрол” посредством метален продуктопровод но извършва и разтоварни работи от танкер към автоцистерни. Независимо от осигуреността на обекта ситуацията с разлив на петролопродукти в морето или възникване на пожар могат да засегнат територията на община Созопол и да замърсят бреговата ивица с петролни продукти.

АВТОМОБИЛНИ КАТАСТРОФИ

През територията на община Созопол преминават основни шосейни пътища и магистрали, по които се транспортират различни по количества и вид химически, пожаро- и взривоопасни продукти.

Превозването на химически продукти чрез автотранспортни средства също може да доведе до аварийни ситуации. При аварии или катастрофи с автоцистерни е възможно да се получат разливи на химически опасни или токсични продукти със загазоване на различни по мащаби участъци, населени места и територии.

С най-голяма вероятност от възникване на ПТП са пътните участъци Бургас - Созопол – Приморско - Царево, Малко Търново – Крушевец - Бургас

БИОЛОГИЧНО ЗАРАЗЯВАНЕ НА ХОРА, ЖИВОТНИ И РАСТЕНИЯ

Съществуващите производствено-икономически условия и структури на селското стопанство в общината, нейното географско разположение влошената международна епизоотична обстановка, недостатъчният контрол при търговия и вносно-износен режим с живи животни и продукти от тях, създават условия за възникване на **огнища на биологично заразяване.**

Вероятност от възникване на огнища на биологическо заразяване зависи най-вече от местоположението на общината - в близост до общини граничещи с Република Турция и възможността за безконтролното преминаване на заразени животни в наши територии от там.

Заразяване на хора и животни може да се получи и от инфлуенца по птичите /птичи грип/, преминаващи или зимуващи на територията на общината.

Своевременното откриване и провеждане на необходимия обем от мероприятия по ограничаването и ликвидирането на възникнало биологична огнище на заразяване са в основата на борбата с възникнали епизоотии.

2. Определяне на потенциално опасните обекти и критичната инфраструктура в общината

2.1.Определяне на значимите критични места и потенциално опасните обекти /инфраструктура, производства/ на територията на общината

Критична инфраструктура

1. **Улично осветление**
2. **Водоснабдяване**

Потенциално опасни обекти

1. **Язовири**
   - **яз. „Кунева круша” 2 землище гр. Черноморец**
2. **Бензиностанции и газостанции**

- **бензиностанция гр. Черноморец „Лукойл” № 078**
- **бензиностанция с. Атия „Лукойл” № 088**
- **бензиностанция с. Росен „Виктория- еоод**
- **Бензиностанция гр. Созопол „Петрол” АД – клон Бургас /до к-г „Златна рибка”/.**
- **бензиностанция и газостанция Созопол-Юг „Инс ойл” ЕООД /до гробищен парк гр. Созопол/**
- **бензиностанция с. Крушевец „Крезон” ООД**

3. Лаборатории – Лаборатория по екология и опазване на морето към БАН гр. Созопол – Съхранение на източници на йонизиращо лъчение – изотопи: - Въглерод 14, и Сяра 35.

Б. СПЕЦИАЛИЗИРАНИ ПЛАНОВЕ

ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ

I . ЗАМИСЪЛ НА ДЕЙСТВИЕ

Общинският щаб - Созопол в кратки срокове организира и провежда спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи в райони от територията на общината, засегнати от възникнало земетресение.

Основните усилия да бъдат насочени към зони, където има най-много пострадало население. Спасителните работи се организират незабавно за оказване на помощ на оцелелите и леко пострадалите, като се използват обектовите и местните сили и средства, поделенията на Министерствата на вътрешните работи и здравеопазването.

Да се организира непрекъснатото нарастване на силите чрез привличане на модулите на БА /частите от БА, определени за такива случаи/, специализираните сили и средства на поделенията на Министерството на транспорта и съобщенията, на Министерството на енергетиката , на Българския червен кръст.

1. 1. АНАЛИЗ НА ЗЕМЕТРЪСНАТА ОПАСНОСТ

Република България е разположена в Средиземно-трансазиатския сеизмичен пояс, който се характеризира със значителна сеизмична активност.

Страната се намира под влиянието на девет външни огнища на земетресения и три вътрешни сеизмични райони.

В Средногорския сеизмичен район се включва Тунджанската зона, която обхваща горното течение на река Тунджа, с очертани два района с осеви линии на разломите Казанлък - Сливен и с. Баня - Котел.

Територията на община Созопол попада в Тунджанския сеизмичен пояс, който обхваща горното течение на река Тунджа. Очертаните два района с осеви линии на разломите Казанлък - Сливен и с. Баня - Котел пораждат вероятност от възникване на земетресения с интензивност от VII и по-висока степен по XII-степенната скала на Медведев - Шпонхойер - Карник. **/Приложение № 1/**

За оценка на силата на земетресенията се използват **две скали**: инструментална на **Рихтер** за определяне магнитуда и микросеизмична /неинструментална/ на **Медведев - Шпонхойер - Карник /МШК/** - за определяне интензивността на земетресенията.

Магнитудът /М/ по скалата на Рихтер характеризира енергията, която се отделя в огнището на земетресението, т. е силата на излъчените от него сеизмични вълни.

Интензивността /I/ по микросеизмичната скала на Медведев - Шпонхойер - Карник **/Приложение № 2/** характеризира силата на въздействието на

сеизмичните вълни върху земната повърхност. Интензивността се дава в степени - от I до XII, и се определя въз основа на три групи признаци:

- усещанията на хората и въздействието върху заобикалящите ги предмети
- въздействието върху различните типове сгради
- въздействието върху околната среда - почви, подземни води, изворни води, свлачища, срутища и други.

Въз основа на изготвените за Р. България карти на прогнозното сеизмично райониране територията на община Карнобат попада в зони с вероятност от възникване на земетресения с интензивност от VII - VIII степен по скалата на МШК. Въз основа на това може да се направи **оценка на опасността** от земетресения, при което може да се очаква, че огнищата на поражение ще се характеризират със значителни повреди и разрушаване на съоръжения и сгради, поява на пукнатини в почвата, свличане и срутване на земни пластове, масова паника сред населението.

Последствията за населението и общата цялост на видовете съоръжения и обекти от общината ще зависят от магнитута на земетресението и отдалечеността на обектите от епицентъра.

При очаквани въздействия от VII и по-висока степен по скалата на МШК, ще бъдат предизвикани значителни повреди и разрушения на сгради и съоръжения. Като се има предвид, че строителството на значителна част от сградния фонд и съоръженията в общината е извършено на базата на антисеизмична устойчивост до VI - VII степен по скалата на МШК, би могло да се очакват значителни повреди и разрушения на сграден фонд с опасност за живота на населението при земетресения от по-висока степен.

При земетресения от VII и по-висока степен по скалата на Медведев - Шпонхойер - Карник се очакват сериозни въздействия върху жилищния и обществения сграден фонд, заведенията за масово пребиваване на хора, обекти от националното стопанство, проектирането и изграждането на които е осъществено на базата на изчисления по нормативи за антисеизмичност до VI-та степен на въздействие **/Приложение № 2 /.**

Сериозни щети ще понесе електроснабдяването от излизането извън строя на основни електрически подстанции, 110 кV-ви въздушни електропроводи, електрическата мрежа - ниско напрежение и голяма част от трафопостовете - ниско и високо напрежение.

Нарушена ще бъде и целостта на водопроводната мрежа от разрушаване на помпени станции, на водопроводни и водоподаващи съоръжения. Ще възникнат сериозни повреди в язовири и мостове, както и нарушения по транспортно-комуникационната система на общината.

Особено тежка обстановка след земетресения ще бъде създадена от нарушаване целостта на продуктопроводите на територията на общината, по които се транспортират дизелово гориво, и газ етилен. От разрушаване на тръбопроводите за течни продукти е възможно замърсяването на огромни площи земя, на водоизточници и водоеми, а при наличието на източници на запалване в районите на авариите е възможно възникването и на крупни пожари.

Огнищата на поражение ще се характеризират със значителни повреди и разрушаване на съоръжения и сгради, с поява на пукнатини в почвата, ще се образуват свличания и срутвания на земни пластове. При такива обстоятелства ще настъпи масова паника сред населението.

От разрушаването на тръбопроводите за течни продукти е възможно възникването на крупни пожари, а от изтичането на петролните продукти ще бъдат замърсени почвите и водите в районите на авариите.

Ще бъде засегнато нормалното функциониране и на Националната съобщителна система.

Ще бъде нарушено движението по главен път Бургас – Созопол и пътищата от IV-то класната пътна мрежа на общината. Ще пострадат и пътните съоръжения към тях.

Възможно е възникването на епидемии. Голяма част от населението ще се нуждае от временно настаняване в безопасни зони и лагери, с осигуряване на средства и провизии от първа необходимост.

1. 2. ОБЩИ ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА НА РИСКА

- Община Созопол попада в зона от сеизмичното райониране на страната, с вероятност от възникване на земетресения до VIII-ма степен по скалата на Медведев - Шпонхойер - Карник.
- Най-сложна обстановка в общината се очаква да възникне след земетресение с висока степен по скалата на Медведев - Шпонхойер - Карник, при което вероятно ще бъдат засегнати всички кметства и обекти от националното стопанство. В засегнатите райони се очакват загуби сред

населението и разрушения на жилищни, стопански и комуникационни съоръжения.

- При земетресения с висока степен по скалата на Медведев - Шпонхойер - Карник значителни поражения ще бъдат нанесени върху онази част от обществения и личния сграден фонд, строителството на която е извършена въз основа на оценка за антисеизмична устойчивост до VII-VIII степен.

- Очакват се сериозни поражения върху елементите и системите на инфраструктурата от общината.
  - Ще възникне масова паника сред населението от областта.
- Ще се организират и оборудват временни лагери за настаняване на населението от общината. Ще се организират дейностите по временното осигуряване на това население с материали и стоки за бита.

1. 3. ЦЕЛ И ОСНОВНИ ЗАДАЧИ

Целта на Плана е да се създаде организация, чрез която да се осигурява своевременно прогнозиране на характера и последствията от земетресения. Чрез успешното провеждане на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи след възникнало земетресение да се осигури защита и подслон на бедстващото население, на животните, на материалните и културните ценности.

Изпълнението на целта определя следните **основни задачи:**

  - Разузнаване на маршрути и разрушени райони
- Устройване на проходи за въвеждане на силите и средствата за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи
  - Извличане на пострадали хора от разрушенията
  - Спасяване на хора, намиращи се в полуразрушени и горящи сгради и съоръжения
  - Локализиране и отстраняване на възникнали аварии
  - Осигуряване на питейна вода
  - Осигуряване на резервно електрозахранване за извършване на спасителните работи и осветяване на обектите с ограничена видимост /през нощта/

- Укрепване или разрушаване на неустойчиви и опасни постройки и конструкции
- Разкриване на медицински пунктове за обслужване на пострадалото население
- Оборудване на пунктове за водоснабдяване на бедстващото население
- Оборудване на продоволствени пунктове във функциониращите обекти
- Организиране работата по осигуряване на обществения ред
- Евакуиране на население, застрашено от възникването на наводнения и пожари
- Подслоняване на населението във временно изградени сгради или палаткови лагери
- Спешна оценка на пораженията и заявяване при необходимост на допълнителна помощ

II. ГРУПИРОВКА НА СИЛИТЕ И СРЕДСТВАТА

За провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при възникване на силни земетресения се създава група от сили и средства

III. ОПОВЕСТЯВАНЕ И ПРИВЕЖДАНЕ В ГОТОВНОСТ

3. 1. Оповестяване

Оповестяването на административните и стопанските ръководители, органите за управление, силите и населението от общината при силно земетресение, регистрирано на територията на страната, се осъществява от дежурните длъжностни лица по действащата свързочно-оповестителна система с използуване на каналите от Националната съобщителна система, Националните радио и телевизия, както и чрез регионалните и местните средства за информация и печат.

За начало на оповестяването на органите за управление при силно земетресение се счита времето на затихване на силния земен трус.

По указания на Ръководителя /кмета/ на Общинският щаб, оперативният дежурен по Общински съвет по сигурност оповестява членовете на Щаба. Оповестяването на членовете на Щаба и на силите, определени за извършване

на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи, се извършва по предварително съгласуван с Геофизическия институт към БАН текст.

3. 2. Привеждане в готовност

При възникване на силни земетресения, Общинският щаб се привежда в готовност по решение на Ръководителя на Щаба.

Ръководителят на Щаба привежда в готовност членовете и съставите на оперативните групи чрез дежурния по Общински съвет по сигурност.

Сили от Българската армия могат да се привеждат в готовност по Заповед на Министъра на отбраната или на Началника на Генералния щаб, по искане на Ръководителя на Общинският щаб чрез РС ПБЗН – област Бургас.

Специализираните формирования на поделенията на Министерствата и ведомствата се привеждат в готовност по Заповед на съответните ръководители, а обектовите и териториалните формирования - по решение на съответните ръководители.

IV. ОРГАНИЗАЦИЯ И ПРОВЕЖДАНЕ НА СПАСИТЕЛНИТЕ И НЕОТЛОЖНИ АВАРИЙНО-ВЪЗСТАНОВИТЕЛНИ РАБОТИ

При силни земетресения спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи започват незабавно и с помощта на оцелялото и леко пострадало население. Използват се запазилите своята готовност териториални сили с последователно нарастване на усилията, съгласно реда на пристигане на силите на подразделенията на различните министерства от общината, които изпълняват конкретни за обстановката задачи.

Спасителните работи включват:

- провеждане на разузнаване и откриване на затрупани под развалините
- разкриване и извличане на пострадали
- оказване на първа медицинска и лекарска помощ на нуждаещите се
- евакуация и настаняване на пострадалото население
- извозване на материални ценности.

Със силите на специализираната група на “EVN” - клон Созопол се отстраняват възникналите аварии и повреди по комунално-енергийните системи.

Работите по прокарване на проходи в развалините и затрупванията, по разчистване на пътищата и улиците, и по укрепване или събаряне на повредени и застрашени от срутване конструкции и сгради се извършват с тежки и инженерни машини, които се намират в общината.

В изпълнението на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи се включва групите от сили, действайки непрекъснато и посменно, на широк фронт, като максимално се използва наличната инженерна и друга техника .

Взаимодействието между силите и средствата, провеждащи спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи, се организира от Общинският щаб, чрез оперативните групи, изпратени на място.

V. УПРАВЛЕНИЕ

Непосредственото управление на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи при силни земетресения на територията на общината се осъществява от Общинският щаб за координиране на спасителните и неотложни аварийно-възстановителни работи –Созопол.

Извеждането, евакуацията, приемането и настаняването на пострадалото население в безопасни райони се осъществява от евакуационните комисии на общината и кметствата.

VI. ОСИГУРЯВАНЕ НА МЕРОПРИЯТИЯТА

6. 1. Научно-информационно

Изградената към Геофизичния институт на БАН Национална оперативна телеметрична система за сеизмологична информация /НТССИ/, има задачата за кратки срокове да определи параметрите на станалото земетресение и да ги представи на държавните органи за своевременно организиране на спасителни

и неотложни аварийно-възстановителни работи в засегнатите райони. В сеизмологичния център е установено денонощно дежурство от оперативен и дежурен сеизмолог, както и непрекъснато дежурство по периферийните станции.

На територията на областта сигналът се получава от оперативните дежурни по Областен и Общински съвети за сигурност, и чрез средствата за масово осведомяване.

6. 2. Разузнаване

Организира се и се води за осигуряване на оперативна информация за обстановката в районите на земетресението и за подпомагане действията на силите и средствата, участващи в спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи.

Цялостната организация на разузнаването в общината се осъществява от Щаба, а за пострадалите райони – от кметовете и кметските наместници.

Воденето на разузнаването се осъществява на два етапа:

- Първи - предварителен - за добиване на оперативна информация за обстановката в пострадалия район. Започва с регистрирането на земетресението и непосредствено след първоначалното затихване на първия трус.
- Втори - за осигуряване действията на силите и средствата за провеждане на спасителни и аварийни дейности, и за евакуация на пострадалото население. Започва непосредствено след привеждане в готовност на разузнавателните сили и средства.

Информацията през предварителния период за разузнаване - 5-7 минути след регистриране на земетресението, се получава от Геофизическия институт на БАН. Информацията за параметрите на земетресението /епицентър и интензивност/ се огласява чрез Националното радио до 20-та минута.

Първичната информация, до привеждане в готовност на разузнавателните сили и средства от общината, се допълва от кметствата.

Непрекъснато се получава информация за изпълнение на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи на територията на общината. Обобщена информация се предава до Областния комуникационно-информационен център /ОКИЦ/.

6. 3. Осигуряване на пожарогасителната дейност

Противопожарното осигуряване на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи се осъществява със силите и средствата на РС “ПБЗН” - Созопол.

6. 4. Осигуряване на обществения ред

РУП Созопол както и тези от съседните общини, осигуряват пропускателната способност на маршрутите и организирането на контролно-пропускателните пунктове. Организира и осигурява реда сред населението от пострадалия район.

Патрулно-постовите служби осигуряват въвеждането на групите от сили и средства за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи. Водят борба с нарушителите на реда, не допускат външни лица в района на разрушенията. Охраняват пътни съоръжения, държавни обекти и производствени предприятия.

6. 5. Медицинско осигуряване

Медицинското осигуряване на пострадалото население се извършва от формированията на ЦСМП - Созопол, чрез изградените медицински екипи подпомагани от Българския червен кръст.

6. 6. Инженерно осигуряване

Мероприятията включват:

- Поддържане на маршрутите и осигуряване на проходи в развалините и затрупванията
- Разчистване на разрушенията и извличане на пострадалите.
- Отстраняване на авариите по комунално-енергийната мрежа
- Осигуряване на временни жилища за останалото без подслон население.
- Осигуряване на резервно електрозахранване за нуждите на спасителните и възстановителните работи
- Осигуряване на населението от пострадалите райони със стоки от първа необходимост и с питейна вода.

За извършване на тези дейности могат да се привлекат сили от Българската армия – по съответния ред , РУП - Созопол, обекти и фирми от общината, комплектувани с тежка инженерна и специална техника за работа в такива условия.

6. 7. Материално осигуряване

Материалното осигуряване на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи се обезпечава, съгласно аварийния план на общината, разчетите и средствата, заложени в аварийните складове на специализираните служби.

Изхранването на специализираните формирования, които участват в провеждането на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи, се извършва от осигуряващите органи на Министерствата и ведомствата, на чието подчинение са.

За допълнително осигуряване с техника, материали и средства могат да се привличат и предприятия, фирми и ведомства от засегнатия от земетресение район, по искане и разчет на Ръководителя /кмета/ на Щаба.

6. 8. Финансово осигуряване

Финансовото осигуряване на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи се осъществява чрез разчетите и сметките на специализираните органи и служби, и с предварително заделените средства за такива цели в бюджета на общината.

VII. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

От организацията на взаимодействието, точното и своевременното изпълнение на мероприятията от всички взаимодействащи служби и формирования, от сигурната свръзка и непрекъснатото информиране за възникналата обстановка, зависи провеждането на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи при възникнали силни земетресения на територията на общината.

Взаимодействието между обектите от националното стопанство на територията на една община се организира от Общинският щаб, а между общините на областта - от Областният управител.

При организиране на взаимодействието се уточняват:

- Начините и реда за извършване на разузнаването.
- Провеждането на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи с формированията и силите в огнището на поражение
- Реда за преодоляване на заразените зони и другите препятствия, ако земетресението е съпроводено с възникването на производствени аварии в обекти от зоната на разрушения
- Устройване на проходи и маршрути по затрупани обекти, участъци и населени места.
- Извличане /изнасяне/ на поразени извън огнището на поражение и оказване на медицинска помощ
- Организиране на свръзката и реда за предаване на информацията.
- Сигналите за управление и оповестяване, реда за действие при тези сигнали.

ПРИЛОЖЕНИЯ:

1.Разрушителни земетресения в страната /6-9 степен по 12 степенната скала/.

2. Характеристика на скалата на Медведев – Шпонхойер – Карник – 64 за определяне интензивността на земетресенията.

3. Сеизмично райониране на България за период 1000 години.

4. Сравнителна таблица между показанията по скалите на Рихтер и Медведев – Шпонхоер – Карник при възникване на земетресение.

5. Сили и средства за спасителни и неотложни аварийно-възтановителни работи при силни земетресения към община Созопол.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1

РАЗРУШИТЕЛНИ ЗЕМЕТРЕСЕНИЯ В СТРАНАТА

/6 – 9 СТЕПЕН ПО 12 СТЕПЕННАТА СКАЛА/

ЕПИЦЕНТЪР	ГОДИНА	СТЕПЕН
СОФИЯ	1818 1858 1917	9 9 7
КРЕСНА	1904	10
Г. ОРЯХОВИЦА	1913	9-10
ПЛОВДИВ - ЧИРПАН	1977	9-10
ВРАНЧА - ССР	1977	7-8
СТРАЖИЦА	1986	8

ПРИЛОЖЕНИЕ № 2

Х А Р А К Т Е Р И С Т И К А

на скалата на МЕДВЕДЕВ - ШПОНХОЙЕР - КАРНИК - 64

за определяне интензивността на земетресенията

Степен	**Характеристика**
1	2
I	Незабележимо. Не се усеща от хората.
II	Едва забележимо. Разтърсването се усеща само от отделни хора, намиращи се в покой в постройки, особено в по-високите етажи
III	Слабо. Усеща се от малцина, намиращи се в здания. Разтърсването е подобно на това, което се усеща при преминаване на лека кола-полюшване или леко треперене. Много слабо разклащане на висящи предмети, по-силно на високи етажи
IV	Усеща се от голяма част от населението: в здания - от мнозина, а на открито - от отделни хора. Някои спящи се събуждат. Наподобява сътресение от тежко натоварен камион. Не поражда уплаха. Прозорци, врати и съдове трептят и звънтят, мебели треперят, подове и стени скърцат, висящи предмети се люлеят леко.
V	Силно. Трусът се усеща от всички в здания и от доста хора на открито. Мнозина спящи се събуждат. Някои се изплашват и побягват навън. Разтърсване на цялото здание - подобно на удар, предизвикан от падане на тежък предмет. Висящи предмети силно се люлеят, някои леки и неустойчиви предмети се преместват или падат. Недобре затворени врати и прозорци се отварят и затварят с удряне. От напълнени отворени съдове може да се изплиска течност. Рядко се образуват тънки пукнатини в мазилката на паянтови и стари здания.
VI	Изплашващи и причиняващо леки повреди по зданията. Усеща се от всички хора и постройки и на открито. Много хора, намиращи се в здания, се уплашват и побягват навън. Отделни хора губят равновесие. Съдове, книги и др. малки предмети падат. Възможно е движението на тежка мебел. Домашните животни са силна обезпокоени. Малки камбани звънят. Дървета и стълбове забележимо се клатят. Във всички здания са възможни тънки пукнатини в мазилката и откъсване на малки парчета от нея, както и пукнатини в комини и падане на части от тях. Възможни са промени в дебита на извори, единични свличания по стръмни склонове, образуване на пукнатините във влажни почви.
VII	Повреди на зданията. Настъпва обща тревога - болшинството са

	уплашени и побягват навън, много хора трудно се удържат на крака, усеща се и от водачи на автомобили в движение. Мебели се преместват и голям брой предмети падат от полици. Звънят големи камбани. Сградите се повреждат, някои значително. Постройките с подсилена конструкция получават пукнатини в мазилките, обикновено тухлени здания получават умерени повреди, като малки пропуквания на стените и частично срутване на комини. Каменните и кирпичените постройки получават тежки повреди, като големи пропуквания на стените, частични срутвания на стени и покриви. Могат да се нарушат съединителни части на тръбопроводи. Дървета и стълбове се клатят силно. Във водните басейни се образуват вълни и водата се размътва. Дебитът на изворите се променя. Кладенците променят водното си ниво.
1	2
VIII	Тежки повреди и паника. Изпитват безпокойство даже хора, управляващи превозни средства. В зданията - премества се и понякога преобръща тежка мебел, част от висящите лампи се повреждат. Постройките с подсилена конструкция получават малки пропуквания на стените, пукнатините в комините и срутване на част от тях. Много от обикновените тухлени здания получават повреди, като срутване на комините, големи пукнатини в стените. Някой от тях могат да получат частични обрушвания. Много от селските постройки от кирпич и камък получават разцепвани на каменните основи, част от зданията се срутват. Нарушава се връзката в тръбопроводи. Ограничени срутвания край пътищата и реките. В почвата - пукнатини. Възможни и в асфалта. Променя се дебита на водоизточници
IX	Всеобща паника сред хора и животни. Всеобщи повреди на зданията и много разрушения. Постройките с подсилена конструкция получават зеещи пукнатините в стените до разрушаване на конструктивни връзки и срутване на части от здания. Много от обикновените тухлени здания се обрушват частично, а някои - напълно. Много постройки от кирпич и камък се срутват напълно. Паметници и колони се прекатурват. Появяват се или пресъхват извори. Широки и дълги пукнатини в терена. Разкъсвания в подземни тръбопроводи. Възможни са изкривявания на жп релси и повреди на пътни платна. Чести свличания и сривания на земни маси.
X	Значителни до пълни разрушения на повечето от сградите. Разкъсвания и изкривявания на подземни тръбопроводи. Изкривявания на жп релси и тежки повреди на мостове. Пътните платна добиват вълниста повърхност. Широки пукнатини и разкъсвания на почвата, големи каменопади и движения на свлачища.

	Сериозни повреди в бентовете, насипите, язовирите. Образуване на нови езера.
XI	Унищожаващо. Невъзстановими повреди се получават и в най-добре конструираните здания, подземни и надземни съоръжения. Значителни деформации на земната повърхност, разкъсвания и разломявания с метрови амплитуди. Повсеместни обрушвания на земни и скални маси.
XII	Променящо земния пейзаж. Всички сгради и съоръжения са унищожени. Повърхността на земята претърпява преобразувания. Променят се русла и направления на реки, образуват се водопади, изчезват и се появяват водоеми.

ПРАКТИЧЕСКИ ВАЖНИ потенциални ефекти и последствия от земетресение с различна сеизмична интензивност по степени на скалата Медведев - Шпонхойер - Карник

- VI степен
- поява на необходимост от мерки за опазване на обществения ред - “изплашващо въздействие”
- VII степен
    - повишен риск от автопроизшествия по време на труса
    - къси съединения по електропреносната мрежа по време на труса
    - в планински райони - нарушена проходимост в участъци от пътни платна и жп трасета
    - ранени хора /очаквани единични случаи/

- VIII степен
    - трудно контролируемо поведение на хора и животни
    - висок риск от автопроизшествия, както по време на труса, така и след него
    - ранени, възможни и смъртни случаи
    - пожари в ограничени размери
    - прекъсване на електроподаването, евентуално и на телефонни линии
    - активизиране на свлачища
    - напълно непроходими участъци на транспортни артерии - свличания и слягания на почви, срутвания на скални късове и други

- възможни технологични аварии
- възможни аварии по тръбопроводи

- IX степен
  - наличие на пожари, наводнения
  - смъртни случаи
  - прекъснато електроснабдяване на големи територии
  - възможни прекъсвания на водо- и газоподаване
  - напълно неизползуваеми транспортни артерии
  - опасност от епидемии
  - наложителна необходимост от медицинско обслужване, от подслон, завивки, храни, вода, осветление и отопление

ПРИЛОЖЕНИЕ № 3

Сеизмично райониране на България за период 1000 годин

ПРИЛОЖЕНИЕ № 4

С Р А В Н И Т Е Л Н А Т А Б Л И Ц А

ЗА ОТЧИТАНЕ ВРЪЗКАТА МЕЖДУ ПОКАЗАНИЯТА ПО СКАЛИТЕ НА РИХТЕР И МЕДВЕДЕВ-ШПОНХОЙЕР-КАРНИК ПРИ ВЪЗНИКВАНЕ НА ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ

МАГНИТУД	***ИНТЕНЗИВ-***	***ИНТЕНЗИВ-***	***ИНТЕНЗИВ-***

M	***НОСТ /I/*** ***H* = .**	***НОСТ /I/*** ***H* = .**	***НОСТ /I/*** ***H* = .**
от 7,5 до 8,5	XII	XI	IX – X
от 6,5 до 7,5	XI	IX - X	VII – VIII
от 5,5 до 6,5	IX - X	VII - VIII	VI – VII
от 4,5 до 5,5	VII - VIII	VI - VII	IV – V
от 3,5 до 4,5	V - VI	IV - V	II – III

ЗАБЕЛЕЖКА:

H - ДЪЛБОЧИНА НА ОГНИЩЕТО

M - МАГНИТУТ - ОТЧИТА ОТДЕЛЕНАТА **СЕИЗМИЧНА ЕНЕРГИЯ В ОГНИЩЕТО НА ЗЕМЕТРЕСЕНИЕТО**.

Магнитудът стои в основата на IX-степенната

МАГНИТУДНА СКАЛА ПО РИХТЕР

М Ш К - 64 - XII-степенна скала по **МЕДВЕДЕВ-ШПОНХОЙЕР-КАРНИК**

ОТЧИТА ИНТЕНЗИВНОСТТА НА ЗЕМЕТРЕСЕНИЕТО,

свързана с усещането на хората, повредите в сгради и съоръжения, и измененията, настъпили върху земната повърхност

НАВОДНЕНИЯ

I . ЗАМИСЪЛ ЗА ДЕЙСТВИЕ

Географското положение, което заема страната, силно пресечения й релеф, както и особеностите на циркулационните процеси над нея, обуславят голямото разнообразие на климатичните условия, а също и сравнително честото повторение на различните опасни проявления на климата.

Валежите са една от основните характеристики на климата.

Територията на община Созопол попада в район с изразен средиземноморски валежен режим - с максимум на валежите в края на есента и началото на зимата и с минимум - през лятото.

На територията на община Созопол наводнения могат да се причинят от:

* поройни или продължителни валежи от дъжд, както и след интензивно снеготопене;

* скъсване на язовирни стени поради преливане над короната при недостатъчна проводимост на преливните съоръжения или при неизправни изпускатели, поради лоша експлоатация, или при регистрирано земетресение;

В недобро техническо състояние са предимно малките язовири на територията на общината, които са строени доста отдавна /60-те години на миналия век/. За тези водоеми затрудненатa експлоатация е вследствие на:

** частично или напълно затлачени с наноси язовирни чаши;

** неподдържани язовирни стени, с нарушено заскаляване на водните откоси;

** неудълбочени преливници, обрасли с растителност;

** изровени или изкъртени преливници, с изнесени бетонови облицовки по дъното;

** неизправни и неподдържани основни изпускатели;

Наводненията са стихийни бедствия, които се пораждат от силно и бързо нарастване на повърхностния и речния отток, вследствие на интензивни дъждове или снеготопене и се получава т.н. **“Провеждане на висока вълна”.**.

Наводнения с различна степен на интензивност и мащабност възникват при определени метеорологични условия. Големи наводнения от реките в общината могат да бъдат резултат от високи води в реките, формирани предимно от проливни и обилни дъждове, не рядко и от интензивно снеготопене, което може да се получи на територията на общината.

Като резултат от високи води в реките, формирани предимно от проливни и интензивни валежи от дъжд /по-рядко от интензивно снеготопене/ на реките Факийска и Корудере са възможни поражения и щети на селскостопанска продукция и на съоръжения, свързани с експлоатацията на самите реки и мостови съоръжения.

Опасност от наводнения има при скъсване на земно насипните стени на малките язовири, които са 8 бр. на територията на общината. Опасност от нарушаване на експлоатационната цялост на малките язовири могат да бъдат интензивните валежи от дъжд, когато водното ниво в язовирите е високо и облекчителните съоръжения не са в състояние да проведат увеличените водни количества, които започват да преливат над короната на стените.

И З В О Д И:

==========

* Основни причини за възникване на аварийни ситуации в хидротехническите съоръжения могат да бъдат земетресения, високи вълни, силно увеличена филтрация през стената с наличие на мокри петна по сухия откос, наличие на вертикални и хоризонтални деформации, водещи до скъсване на язовирни стени.

* Малките язовири, при определени условия - обилни и продължителни валежи, могат да предизвикат наводнения на селскостопански райони и на обекти от комуникационните системи в общината.

* Наводненията, предизвикани от бързото покачване на водите на реките в общината след валежи от дъжд или топене на снегове, също са потенциална опасност за създаване на критични ситуации в заливните зони на речните

корита. На места водата може да прелее и да причини заливане на пътни участъци, мостови съоръжения.

На основа направените изводи от вероятната обстановка могат да се определят за изпълнение следните

О С Н О В Н И З А Д А Ч И:

* Собствениците и ползвателите на хидротехническите съоръжения да организират изправната експлоатация и поддръжка на обектите и изградените съоръжения към тях - язовирни стени, преливници и основни изпускатели.

* Да се организира постоянно наблюдение и контрол на водното ниво във водоемите.

* Да се осигурява нормална проводимост на речните корита, както след язовирните стени, така и в населените места.

* Да се осигуряват и поддържат в изправност пътищата, осигуряващи безпрепятствен достъп до водните обекти и съоръженията към тях.

* Създаване на организация за своевременно оповестяване на населението, попадащо в заливните зони на хидротехническите съоръжения.

* Създаване на организация за своевременно извеждане на населението, материалните ценности и животните на безопасни места при опасност от разрушаване на язовирна стена.

* Създаване на групи от сили, средства и организация за своевременно възстановяване на пътните, комуникационните и енергийните съоръжения при наводнения.

Общинският щаб създава предварително групи от сили, средства и организация за своевременното ликвидиране последиците от възникналото бедствие.

Основните усилия да бъдат насочени в населените места и районите, пряко засегнати и застрашени от бедствието, за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи.

При наводнения, причинени от интензивно снеготопене, поройни дъждове или висока вълна, спасителните и неотложните аварийно-възстановителни

работи да започнат със собствени сили и средства на общината. При необходимост, допълнително се иска по установения ред помощ от Дирекция “Гражданска защита” – област Бургас.

Защитата на населението, животните и материалните ценности да се извършва чрез временно извеждане в безопасни райони, даване на първа медицинска помощ и осигуряване на подслон и храна за нуждаещите се.

II. ГРУПИРОВКА НА СИЛИТЕ И СРЕДСТВАТА

Спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи в обектите и районите на общината, след възникване на наводнения, включват провеждането на следните мероприятия:

* Създаване на групи от сили и средства, с цел своевременното организиране и провеждане на спасителните и неотложните аварийно възстановителни работи.

** Щатни сили на РС ПБЗН-МВР - област Бургас.

* Създаване на организация за бързо извеждане на населението от зоните на бедствието и това от застрашените райони.

III. ОПОВЕСТЯВАНЕ И ПРИВЕЖДАНЕ В ГОТОВНОСТ

* Оповестяване

При възникване на наводнения на територията на общината /кметството/, дежурният по ОбСС на общината, докладва на дежурния по ОСС - Бургас. Паралелно с това дежурният по ОбСС докладва /оповестява/ Ръководителя на Общинският щаб.

IV . ОРГАНИЗАЦИЯ И ПРОВЕЖДАНЕ НА СПАСИТЕЛНИ И НЕОТЛОЖНИ АВАРИЙНО-ВЪЗСТАНОВИТЕЛНИ РАБОТИ

Защитата на населението и материалните ценности при наводнения се осъществява чрез своевременно оповестяване, бързо извеждане на населението от застрашените райони и настаняване на безопасни места.

Провеждането на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи при наводнения е заложено в плана на общината като се поддържа предварителна готовност на аварийни сили и средства.

Непосредственото ръководство и управление на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи в районите на възникнало наводнение се осъществява Ръководителя на Общинският щаб когато е на територията на община Созопол.

Ръководството на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи на територията на кметствата и в обектите на националното стопанство се осъществява от съответните ръководители.

V . УПРАВЛЕНИЕ

Управлението на спасителните и неотложни аварийно-възстановителни работи при наводнения се осъществява от Общинският щаб и от изнесени подвижни пунктове за управление /ПУ/ в районите на бедствието.

Непосредственото ръководство на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи в заливните зони и застрашените от наводнения райони се осъществява от оперативна група на Общинският щаб.

С оперативната група, с дежурния по ОСС - Бургас, с дежурния по ОбСС в общината и където е възникнало бедствието, се поддържа постоянна телефонна връзка или GSM връзка.

VI. ОСИГУРЯВАНЕ НА МЕРОПРИЯТИЯТА

* Метеорологично осигуряване

Хидрометеорологичното осигуряване се организира и се води за получаване на необходимата информация преди, по време и в хода на възникналото бедствие.

Хидрометеорологичното осигуряване включва осигуряването на данни от РС ПБЗН-МВР – Бургас за фактическото състояние на времето.

* Разузнаване

Разузнаването включва изпълнението на следните задачи:

** постоянно наблюдение на водните обекти.

** своевременно докладване при констатирана промяна в състоянието на съоръженията на водните обекти, както и при достигане на критични водни нива във водоемите и реките в общината.

** контрол върху състоянието на хидротехническите, комуникационните, енергийните и другите съоръжения по време и след възникване на бедствието до неговото пълно ликвидиране.

** определяне на щетите с предложения за конкретни спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи по време и след ликвидиране на бедствието.

При наводнения на територията на общината разузнаването ще се извърши със сили и средства на Общинският щаб, специализираните ремонтни и аварийни групи на "ВиК" ЕАД – Бургас клон Созопол и кметовете.

* Противопожарно осигуряване

Противопожарното осигуряване включва участие в спасяването на хора и материални ценности, подпомагане на спасителните мероприятия - извеждане, отводняване и други. То се осъществява от общинската РСПБЗН. При необходимост, допълнително могат да бъдат привлечени противопожарни сили от съседни общини.

* Осигуряване на обществен ред и сигурност

При осигуряване на обществения ред и сигурност РУП - Созопол развръща постове за регулиране на движението по маршрутите за извеждане на населението в безопасни райони и безпрепятственото въвеждане на групи сили и средства за извършване на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи в района на бедствието.

Привличат се достатъчно щатни сили и техника на РУП - Созопол

в засегнатата територия за осъществяване на режим и недопускане на хора, животни и техника в застрашените райони и в районите, където се извършват спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи.

* Медицинско осигуряване

Медицинското осигуряване се извършва със силите и средствата на Центъра за спешна медицинска помощ и личните лекари по места.

* Инженерно осигуряване

Основните усилия по инженерното осигуряване при провеждане на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи при наводнения се съсредоточават по разчистване на залетите райони, по осигуряване на подходи за своевременно оказване на помощ на пострадалите.

Работата на специализираните аварийни групи се насочва към своевременното отстраняване на авариите по комунално-енергийната мрежа, в осигуряване на електроенергия за нуждите на спасителните дейности, както и в осигуряване на питейна вода и хранителни продукти за населението от пострадалите райони.

* Материално-техническо осигуряване

Материално-техническото осигуряване на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи се обезпечава съгласно аварийния план на общината и обектите за защита на населението при наводнения, разчетите и средствата, заложени в аварийните складове на специализираните служби и обектите.

При необходимост, за допълнително осигуряване с техника, материали и средства могат да бъдат привличани всички предприятия, фирми и ведомства от района на бедствието, по искане и разчет на Ръководителя на Общинският щаб.

* Финансово осигуряване

Финансовото осигуряване на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи се осъществява чрез разчетите и сметките на специализираните органи и служби, чрез заделените целеви средства за мероприятия по защитата на населението и националното стопанство при бедствия, аварии и катастрофи.

За допълнително финансово обезпечаване на мероприятията се привличат и предприятия, фирми, дружества и ведомства от засегнатите райони по искане на Ръководителя на Общинският щаб.

VII. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Взаимодействието между участващите в спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи при наводнения се организира от Общинският щаб, като допълнително се уточнява следното:

* разполагането на подходите към засегнатия от бедствието район

* участниците и режима на работа за провеждане на спасителните и неотложни аварийно-възстановителни работи

* реда за преминаване през отделните пропускателни пунктове

* видовете осигурявания

* реда за ликвидиране на последствията и извеждане на населението от застрашения район.

Цялостната дейност по взаимодействието се осъществява със съдействието на оперативната група на Общинският щаб.

ПРИЛОЖЕНИЯ :

1. Карта на язовирите, реките, водоизточниците и подземните води на територията на община Созопол
2. Сили и средства за провеждане на аварийно възстановителни работи при наводнения.

ЯДРЕНА ИЛИ РАДИАЦИОННА АВАРИЯ

ОСНОВАНИЕ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА ПЛАНА

Планът за действия при радиационни аварии представлява ръководен документ, който определя организационните, защитните, радиационно-хигиенните, лечебно-профилактичните и други мероприятия по защитата на населението от община Созопол при възникване на аварии в Атомната

електроцентрала /АЕЦ/ “Козлодуй, или при трансграничен пренос на радиоактивни вещества.

Планът е **разработен на основание** указанията на МДПБА, Наредба за планиране и готовност за действие при радиационна авария / Обн. ДВ. бр.33 от 9 Април 1999г., изм. ДВ. бр.107 от 28 Декември 2000г., изм. ДВ. бр.1 от 4 Януари 2005г. /, препоръките на Международната агенция по атомна енергия (МААЕ), с отчитане опита от авариите в АЕЦ “Три майл Айлънд” – САЩ и Чернобилската АЕЦ в Украйна.

Еднаквата отдалеченост на територията на областта спрямо АЕЦ “Козлодуй” и най-близко изградената такава в Румъния - АЕЦ “Черна гора”, както и обстоятелството, че през територията на общината не преминават маршрути , свързани с транспорт на ядрено гориво, в Плана са разгледани въпросите по организацията и защитата на населението при радиационна авария в рамките на мероприятията, които са предвидени за изпълнение в Националния план. На това основание Планът съдържа две части:

1. **<u>ЧАСТ ПЪРВА</u> - План за действия при радиационни аварии** /от АЕЦ в ”Козлодуй” и от трансграничен пренос/
2. **<u>ЧАСТ ВТОРА</u> - Действия при аварии с радиоактивни източници**

<u>ЧАСТ ПЪРВА</u>

<u>ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПРИ РАДИАЦИОННИ АВАРИИ</u>

I. ОБЩИ ХАРАКТЕРИСТИКИ И ИЗВОДИ, КОИТО ПРОИЗТИЧАТ ОТ ПРОГНОЗАТА ЗА РАДИАЦИОННА АВАРИЯ В АТОМНА ЕЛЕКТРОЦЕНТРАЛА

Ядрените енергийни реактори са изградени на основата на реакцията на делене на ядрата на U-235. По своята природа протичащите реакции в един ядрен реактор, построен за задоволяване на човешките потребности и управляван от самия него, не се различават от реакциите на делене на U-235 при

ядрен взрив. Единствената разлика е в това, че в ядрените реактори радиоактивното разпадане на U-235 протича като управляван, контролиран процес.

Управлението на ядреното делене на U-235 в ядрените реактори се постига чрез специални регулиращи системи, които подържат скоростта на реакцията в определени граници, следят за параметрите на реакциите, предпазват от възможност за аварийно отклонение от установения режим на работа на реактора.

Отклонението от установения режим на работа на ядрените реактори, извън контрола на регулиращите системи, е причина за възникване на аварийна ситуация в АЕЦ. Това може да се дължи на значителна грешка на обслужващия персонал или на повреда на важна част, възел или система, които осигуряват безопасната работа на реактора.

В резултат на аварията може да се получи различно по мащаби радиоактивно замърсяване, сходно с това при ядрен взрив, но с характерни и отличаващи го особености.

Възникналата ситуация при авария на реактор в АЕЦ не наподобява ядрен взрив, тъй като не се формират основните му поразяващи фактори - ударната вълна и светлинното излъчване.

Изхвърлянето на радиоактивни вещества може да продължи няколко денонощия. През различните периоди от време изхвърлените газове и аерозоли могат да попаднат при различни метеорологични условия, поради което конфигурацията на зоните на радиоактивното замърсяване ще бъде ненормална.

Процесът и височината на изхвърляната активност от реактора зависят както от типа на реактора, така и от спецификата на аварията.

В Атомната електроцентрала - Козлодуй се намират в редовна експлоатация реактори от типа **ВВЕР**/водо-воден енергиен реактор/.

При реактори от типа ВВЕР, в случай на авария, не могат да се развият високи температури. В резултат на това отделените радиоактивни вещества не се издигат на голяма височина. Очакваното радиоактивно замърсяване ще обхваща по-малки площи, но ще се бъде с голяма повърхностна активност.

При аварии в Атомна електроцентрала полученото радиоактивно замърсяване има продължително въздействие, в сравнение с това при ядрен взрив. Дължи се на натрупването на все повече дълго живущи изотопи. При работа на номинална мощност в активната зона на ядрения реактор се

получават повече от 200 радиоактивни изотопи, с период на полуразпадане от части от секундата до 380 000 години.

В първите часове на авария в АЕЦ особено значение за радиоактивното замърсяване има J-131, с период на полуразпадане 8,05 денонощия. От дълго живущите изотопи от значение е натрупването на Sr-90, с период на полуразпадане 27,7 години, Cs-137, с период на полуразпадане 30 години.

За класифициране на авариите, според тежестта на последствията за самата АЕЦ за околната среда и населението, се използвана **международната скала INES**, разработена от **Международната агенция за атомна енергия /МААЕ/.** При тази класификация са взети под внимание три основни категории:

- въздействие на аварията върху околната среда и населението
- въздействие на аварията върху самата АЕЦ и персонала
- състояние на бариерите за защита в дълбочина.

В съответствие с тази класификация авариите, влизащи в петте горни нива на скалата на INES , от ниво 7, до ниво 3 включително, аварията може да се разглежда като обща радиационна авария **/Приложение № 12/.**

Съгластно дефинициите, заложени в Наредба за планиране и готовност за действие при радиационна авария “Обща радиационна авария” е състояние, при което в резултат на настъпили събития има реално изхвърляне или риск от изхвърляне на радиоактивност извън границите на зоната за превантивни защитни мерки. Характеризира се с действително или прогнозируемо значително повреждане на активната зона или на голямо количество отработено ядрено гориво /ОЯГ/ и/или изхвърляния, извън пределите на зоната за неотложни защитни мерки, водещи до дози, които превишават нивата за намеса, определящи прилагането на неотложни защитни мерки.

На територията на Европа има 207 действащи атомни електроцентрали **/Приложение № 1/.** При авария в някоя от тях, свързана с изхвърляне на радиоактивни вещества в атмосферата и при неблагоприятна за Република България метеорологична обстановка е възможно част от замърсените радиоактивни въздушни маси да достигнат и замърсят части от територията на страната **.**

Атомната електроцентрала “Черна вода” е разположена на река Дунав, на около . североизточно от територията на България. Въведена е в експлоатация през месец юли, 1996 год. Работи с един реактор, тип “**КАНДУ”.**

Реакторът е канадски и е най-разпространения тип от т. нар. “Реактори с тежка вода под налягане” /HWR/. Съкращението “КАНДУ”, преведено от английски език, означава “Канадски на деутерий и уран”. Характерно за този тип реактори е, че като забавител се използва тежка вода под налягане, а като топлоносител се използва обикновена, или тежка вода под налягане. Топлоотделящите елементи могат да се подменят и при работещ реактор.

Техническите характеристики на реакторите ВВВР /АЕЦ “Козлодуй”/ и “КАНДУ” /”Черна вода”/ са дадени в **Приложение № 3.**

При ядрена авария в реактор тип “КАНДУ” е възможно:

- разхерметезиране на активната зона и изхвърляне на ядрено гориво в околната среда
- изтичане на топлоносителя и/или забавителя.

При възникване на ядрена авария с реактор от този тип ще се отделят същите изотопи, както и при авария с АЕЦ “Козлодуй”. Поради това, при авария както в АЕЦ “Козлодуй”, така и при трансграничен пренос от Румъния на територията на Бургаска област ще се прилагат едни и същи защитни мерки. Поради факта, че като забавител и топлоносител се използва тежка вода, при ядрена авария в реактор тип “КАНДУ” е възможно да се получи допълнително изхвърляне на тритий в околната среда под формата на пари. Утежняване на радиационната обстановка и допълнителни замърсявания ще се получат при валежи. В този случай основното замърсяване ще се получи във водните басейни, подпочвените води, питейните водоизточници. Затова при мониторинга на замърсяванията с радиоактивни вещества е необходимо да се следи за замърсявания с тритий.

По отношение на събитията, които имат значителни радиологични последствия при авария в АЕЦ, се разграничават три фази за вземане на мерки за защита на населението и околната среда.

РАННАТА ФАЗА започва от момента на установяване на възможността за непосредствено освобождаване на значително количество радиоактивни материали от източника и завършва с прекратяване на голямата част от отделянето им. Продължителността на фазата варира от няколко часа до няколко дни.

СРЕДНАТА ФАЗА настъпва след ранната и може да продължи няколко дни или седмици. Не може да се направи рязко разграничение във времето от ранната фаза, тъй като става дума за отлагане на радиоактивни материали, измервания и решения за предприемане на необходимите мерки. В средната

фаза обаче ще се разполага с резултати от по-обширни измервания на радиоактивността във въздуха, в почвата, в хранителните продукти и в питейната вода. Спектърът на отделените радионуклиди ще бъде по-добре изяснен.

Терминът **"КЪСНА ФАЗА"** се използува, за да се установи времето, през което може да се прецени връщането към нормално състояние. Процесът на вземане на решения през тази фаза от развитието на аварията изисква не само радиационна, но и социална, икономическа и технологична информация. Контролът на хранителните продукти за населението и на състоянието на околната среда се извършва в късната фаза на аварията.

Като се има предвид, че границите на **територията на община Созопол** се намират в посока югоизток и на разстояние, **не по-малко от . от АЕЦ - Козлодуй, и приблизително толкова от АЕЦ "Черна вода" - Румъния,** при определени метеорологични условия след авария в тези електроцентрали, радиологичното замърсяване ще налага провеждането на защитни мерки, съответстващи на средната и късната фази от развитието на аварията. В изпълнение на мероприятията по защитата на населението от общината при такива ситуации, наред с въвеждането на настоящия План, ще се изпълняват и задачи, произтичащи от Националния план.

В късните етапи от развитието на радиационната авария ще отсъства единствено кратко живущия йод-131, чийто период на полуразпадане е 8 дни. С това се обяснява провеждането на йодната профилактика сред населението веднага и непосредствено след подаден сигнал за радиационна авария. Провеждането на комплекс от противорадиационни мероприятия в по-късния етап от развитието на аварията, има за цел намаляване и свеждане до минимум влиянието на радиационните фактори върху човека и околната среда.

При най-тежка авария в АЕЦ възможността да бъдат изхвърлени всички радиоактивни вещества в околната среда, т.е.ц ялото количество на заложеното радиоактивно гориво, е малка. Около 20 % от активността на ядреното съоръжение ще бъде изхвърлена в околната среда. При метеорологични условия - северозападен вятър и валежи от дъжд на територията на община Созопол може да се получи различни по мащаби и степен радиоактивно замърсяване в късните етапи от развитието на аварията.

Радиоактивното замърсяване се дължи на въздействието на радиоактивния облак, от който върху земната повърхност се утаяват не реагирали части от ядреното вещество, под формата на радиоактивен прах. Последните

предизвикват радиоактивно замърсяване на земната повърхност /почвите/, водата, атмосферния въздух, хранителните продукти.

Биологическото въздействие на йонизиращите лъчения се оценява чрез еквивалентната доза лъчение и мощността на еквивалентната доза.

Еквивалентната доза лъчение изразява действителната радиационна опасност при облъчване на живи организми с една и съща погълнатата доза лъчение от различни йонизационни лъчения. Измерва се в сиверти. Мощността на еквивалентната доза представлява нарастването на еквивалентната доза лъчение за определен интервал от време. Измерва се в сиверти за секунди.

При авария в АЕЦ очакваната мощност на еквивалентната доза ще бъде различна, в зависимост от географските дадености. В ниските /равнинните/ части се очаква мощност на

еквивалентната доза 2 микросиверта за час, по високите части - до 10 микросиверта за час.

Радиационните дози, получени от населението, вследствие на авария в АЕЦ, се определят от външното и вътрешното облъчване. Външното облъчване, като проявление на проникващата радиация върху живия организъм, е резултат от въздействието на гама - лъчението и неутронния поток. Алфа и бета-частиците имат ниска проникваща способност.

Външно и вътрешно е въздействието на йонизиращата радиация, в резултат от радиоактивното заразяване с частици, попаднали в живия организъм чрез въздуха, хранителните продукти и водата.

Очакваното въздействие на различните начини на облъчване, според техния принос, една година след аварията, ще бъде:

- доза от външно гама и бета - облъчване при преминаване на радиоактивния облак - от 1 до 10 микросиверта
- дози от вдишване на различни радионуклиди /без плутония/ - от 10 до 160 микросиверта
- доза от вдишване на плутоний - от 5 до 50 микросиверта
- доза от вдишване на "горещи частици" - от 0 до 10 милисиверта
- доза от радиоактивен прах и радиоактивни хранителни продукти /съдържание на цезий 134 и 137/ - от 1 до 60 милисиверта.

1. **1 И З В О Д И:**

При авария в ядрен реактор на АЕЦ ще се прилагат мерки за защита на населението от общината, съобразно с фазите на аварията и конкретните метеорологични условия. Критерий за предприемането на една или друга мярка за защита е стойността на очакваната доза /дозовото натоварване/, която ще получи населението в резултат на радиационното облъчване, което може да бъде външно и /или/ вътрешно. Защитата на населението и околната среда ще произтича от изискванията, които ще се налагат от развитието на радиационната обстановка на територията на областта през средната и късната фази на аварията.

Общинският щаб пристъпва своевременно към ръководството, координацията и контрола на действията на всички органи и организации от общината по изпълнението на мерките, произтичащи от създадената радиационна обстановка.

В ранния етап на аварията радиационният контрол ще се основава на данни от измервания, свързани със самия източник на аварията и райони, непосредствено до него.

В реални условия при авария в АЕЦ е необходимо ще се имат предвид конкретните обстоятелства и фактори, като:

- Характер и мащаби на аварията
- Количество, състав и темп на радиоактивните изхвърляния
- Метеорологични условия
- Данни от радиационния контрол, относно авариралия реактор и относно радиационните характеристики на околната среда
- Разполагане на населението
- Характер на района - селскостопански или индустриален.

II. ЦЕЛ НА ПЛАНА И ОСНОВНИ ЗАДАЧИ

1. Цел на Плана

Целта на Плана е чрез създаване на оптимална организация за своевременно оповестяване, прогнозиране и изясняване на характера и на последствията от възможна радиационна авария в реактор на Атомна електроцентрала /АЕЦ/ , и осигуряване на благоприятни условия за провеждане на локализационни, спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи на територията на община Созопол, да се осъществи надеждна защита на

населението, материалните ценности и условия за нормална управленческа и стопанска дейност в условията на повишен радиационен фон.

2. **Основни задачи:**

2. 1. Поддържане на система за оповестяване и управление на силите и средствата за изясняване на обстановката след авария в Атомна електроцентрала.

2. 2. Създаване на групи от сили и средства за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи на територията на община Созопол.

2. 3. Осигуряване на средства за защита на силите, предвидени за участие в спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи.

2. 3. Поддържане в готовност и изправност на средствата за контрол на радиацията.

2. 4. Разработване и внедряване в практиката на медицинско осигуряване, на високоефективни радиационни препарати и други средства за първа помощ и повишаване устойчивостта на организма към йонизиращите лъчения.

2 . 5. Подготовка на населението и учащите се от общината за придобиване на навици и практически действия в условия на радиоактивно замърсяване.

3. 6. Създаване и поддържане в готовност на необходимата групировка от сили и средства за извършване на дейностите по окончателното ликвидиране на последствията от авария в Атомна електроцентрала.

III. ОРГАНИЗАЦИЯ И РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПЛАНА

1. **ЗАМИСЪЛ НА ДЕЙСТВИЕ И ГРУПИРОВКА НА СИЛИТЕ**

1. 1. Замисъл на действие

Общинският щаб Созопол да организира участието и тясното взаимодействие на силите и средствата от общината за провеждане на оповестителните, спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи по осигуряване на условия за привеждане на общината за работа при повишена радиация с постоянно провеждане на мероприятия за подобряване жизнената дейност на населението и осигуряване на нормалното функциониране на стопанската дейност.

1. **2. Групировка на силите и средствата**

В условията на нормална радиационна обстановка, стойностите на радиационния фон на територията на община Созопол се характеризират със слабо завишение, в сравнение със стойностите на естествения радиационен фон за страната - от 0,2 до 0,3 микросиверта на час /резултат от характерните за района природни източници на естествена радиация/.

Силите и средствата от общината, предвидени за участие в условията на повишена радиация, са посочени в **Приложение № 5.**

След получаване на сигнал за авария в АЕЦ или при установено повишение на радиационния фон над допустимите норми, Общинският щаб въвежда в действие изпълнението на настоящия План. Целта е да се вземат и изпълняват оптимални решения, в зависимост от конкретната радиационна обстановка, за намаляване до минимално възможното разумно ниво облъчването на населението и осигуряването на нормален стопански живот.

Цялостната дейност по защитата на населението от областта от радиация се провежда под ръководството на МДПБА и Областната управа.

При вземането на решения за изготвяне на предварителни разпореждания за поведението на населението в условията на повишена радиация участвуват всички държавни органи и фирми от общината. Режимът на поведение на населението се оповестява по всички налични средства за масово осведомяване в общината, независимо от националните, и непрекъснато се актуализира в зависимост от развитието на конкретната обстановка.

В условията на повишена радиация контролът за заразеността на почвите, водите, хранителните и селскостопанските продукти се извършва в изградените мирновременни радиометрични лаборатории на РИОСВ - Бургас .

Съгласно Националният авариен план лабораториите към РИОСВ - Бургас са включени в провеждането на контрола върху хранителни продукти при

радиационна авария, като за извършване на пробовземането ще се извършва от РЗИ, извършването на анализите - в лабораториите на РИОСВ. Експертното заключение ще се дава от РЗИ.

В лабораторията по “Радиационен контрол” към РИОСВ - Бургас, чрез система за недеструктивен гама-спектрометричен анализ “Silena” се определя съдържанието на радионуклиди в твърди проби. С наличната дозиметрична апаратура се измерва радиационния гама-фон, повърхностното замърсяване на почви и други повърхности, извършва се гама-спектрометричен анализ на почви, храни, растителни и аерозолни проби.

В лабораторията по “Радиационна хигиена” към РЗИ - Бургас се определя общата бета-активност на хранителни продукти, на почви и на атмосферни отлагания.

В регионалните специализирани лаборатории на РЗИ и "В и К" се извършва контрол на елементите на питейни води и други водоизточници. В регионалните специализирани лаборатории за контрол на елементите на въздуха към РИОСВ, чрез автоматизирани системи за наблюдение на въздуха в различни пунктове и населени места, се отчита състоянието на околната среда.

В условията на повишена радиация на територията на Бургаска област специализираните лаборатории и органите по осигуряване защитата на населението в радиационна обстановка провеждат дейността си при пълно натоварване, с цел покриване на по-голямата част от територията на областта.

Текущият контрол за мощността на дозата ще се осъществява от лабораториите по “Радиационна химия” към РЗИ, ХМО към НИМХ, лабораторията по “Радиационен контрол” към РИОСВ - Бургас.

IV. ОПОВЕСТЯВАНЕ И ПРИВЕЖДАНЕ В ГОТОВНОСТ

Информацията и данните за възникнала тежка авария в Атомна електроцентрала се получават от Комитета за използване на атомната енергия за мирни цели /КИАМЦ/, БАН, МДПБА.

Огласяването на информацията за събитието и информирането на населението в страната се извършва по Националните електронни медии.

След получаване на информация за възникнала радиационна авария в реактор на Атомна електроцентрала, оперативният дежурен към МДПБА оповестява оперативния дежурен по областен съвет за сигурност - Бургас.

Последният от своя страна оповестява оперативните дежурни по Общински съвети за сигурност в областта, в това число и оперативния дежурен при община Созопол.

По указания на Ръководителя на Общинският щаб същият се привежда в готовност, като се изпълняват задачите:

- Личният състав и Щабът на Комисията заемат работните места в определеното помещение
- Чрез изградените канали за свръзка се създава организация за реда на събиране, обработване и предаване на информация по развитието на обстановката.

- За осигуряване на данни за фактическото състояние на радиационната обстановка на територията на общината се създава организация по извършване разузнаване и дозиметричен контрол.
- Създаване на непрекъснатост в работата по осигуряване на информация за метеорологичните условия на територията на общината.

За развитието на обстановката, взетите мерки по създаване на организация за провеждане на защитните мероприятия на територията на общината, се информира Регионална Дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" – област Бургас.

Непосредственото ръководство и управление на защитните мероприятия в условията на повишена радиация в общината се осъществява от Ръководителя на общинският щаб, като се изпълняват задачите и изискванията, в съответствие с разработените планове за действие в условия на радиационна обстановка.

IV. ОРГАНИЗАЦИЯ И ПРОВЕЖДАНЕ НА СПАСИТЕЛНИ И НЕОТЛОЖН АВАРИЙНО-ВЪЗСТАНОВИТЕЛНИ РАБОТИ

При тежка авария в Атомна електроцентрала, в условията на повишена радиация на територията на община Созопол, се провеждат следните мероприятия:

1**. Основни мероприятия по защита на населението от радиоактивно замърсяване**

4.1.1. Оповестяване на населението от общината за възникналата авария, чрез използуване на всички средства за свръзка и масово осведомяване, съгласувано с тях.

4.1.2. Привеждане в готовност на силите и средствата от общината, съгласно плановете

4.1.3. Разпореждане до постовете за радиационно наблюдение на територията на общината за оповестяване на учестените измервания на стойностите на радиационния фон.

4.1.3. Осигуряване на транспорт и привеждане в готовност на резервните екипи за дозиметричен контрол.

4. 2. Организация защитата на населението

Решението за укриване на населението, защитата на дихателните органи и кожата, за провеждане на йодна профилактика, се вземат на базата на критериите, залегнали в “Основни норми за радиационна защита - 2012”

Практическите мерки по снижаване на облъчването на населението се постигат както чрез подготовката и приспособяването на помещения като противорадиационни укрития, ограничаване пребиваването на открито, така и чрез спазване на личната и обществената хигиена Организацията на защитата на населението се провежда чрез:

1. Укриване на населението
2. Укриването на населението извън скривалищата може да се извърши в помещения от жилищния или стопанския сектор. Използването на последните като укрития се осъществява след следната предварителна подготовка:

- плътно затваряне на прозорците, вратите и другите външни отвори
- допълнително уплътняване и херметизиране чрез облепване на рамките на прозорците и вратите с хартиени и пластмасови лепенки или чрез други изолационни материали
- изключване на вентилационните системи и комини

При необходимост от проветряване на помещенията /при продължителен престой/ на вентилационните отвори /вратите/ се поставят овлажнени филтриращи завеси или памучен плат.

Мерки и разчети за евакуация на населението от общината не се предвиждат.

2. Защита на дихателните органи и кожата.

Работниците и служителите от обектите и фирмите в общината се осигуряват със закупени собствени средства за индивидуална защита.

За неработещото население, учащите се и малките деца от общината са осигурени индивидуални средства за защита - противогази и детски защитни камери, които се съхраняват в складовете на Гражданска защита. За раздаването на индивидуалните средства за защита на населението от общината, след вземане на съответното решение и при подаден сигнал, изготвен План с разчети за осигуряване на населението с ИСЗ

Като допълнителни средства за защита на дихателните органи могат да се използват спомагателни средства, съгласно :

4.2.3. Провеждане на йодна профилактика на населението.

Йодната профилактика се извършва, съгласно Критериите за прилагане на защитни мерки, заложени в Основните норми за радиационна защита-2012.

Провеждането на йодната профилактика сред населението се осъществява на базата на изготвени разчети, като предимство се дава на детските градини и училищата. Извършва се след вземане на решение, като се спазват указанията на специализираните органи - поделенията на Министерството на здравеопазването**.** Ефективна е **йодната профилактика, проведена не по-късно от два часа от началото на замърсяването**.

4. 3. Защита на водоизточниците и водоснабдителните системи

Защитата на питейните води се осъществява чрез:

1. Херметизация на:

- водовземните съоръжения на водоизточниците
- врати, капаци и отдушници на напорните черпателни резервоари и други съоръжения на водоснабдителните мрежи

4.3.2. Лабораторен контрол за качеството на питейните води

За целта се създава организация за пробонабиране и лабораторен анализ на води от източници за питейни нужди. Анализите се извършват в специализираните лаборатории на “В и К” , РЗИ и РИОСВ - Бургас. Експертната оценка за качеството на водите се издава от РЗИ - Бургас.

При извънредно тежка обстановка, по решение на Общинският щаб чрез органите на "В и К" се развръщат пунктове за снабдяване на населението с чиста питейна вода. При необходимост и доказана годност на водите се използват и изградените резервни водоизточници в общината. 4.3.3. Изключване от системите на замърсените съоръжения

4 . 4. Защита на хранителните продукти

Защитата на хранителните продукти се осъществява чрез: лабораторен анализ и контрол на продукти за изхранване на населението, както в процеса на производството, така и на пазара; спиране и забрана на консумацията на хранителни продукти и субпродукти за тяхното производство, съдържащи радиоактивни вещества над пределно допустимите стандарти; изготвяне на указания за приготвяне на хранителни продукти в условията на повишена радиация; ограничаване използуването на листникови и пресни зеленчуци; прекратяване използуването на храни от млечен произход; блокиране на наличните количества сухо мляко и детски храни в складовете и търговската мрежа /държавна и частна/ и създаване на система за снабдяване на детски и болнични заведения.

При необходимост от депониране на замърсени хранителни и отпадни продукти, и храни, специализираните общински органи определят подходящи места и терени.

4. 5. Защита на животните и растенията

Неотложните задачи по опазването на животинската и земеделската продукция в условията на повишена радиация се свеждат до: въвеждане на режим на оборно хранене и отглеждане на животните, особено на млекодайните; осигуряване на вода за животните от закрити водоизточници; провеждане на непрекъснат лабораторен контрол на животинската продукция, на храните и фуражите за изхранване на животните; отдаване на разпореждане за прекратяване храненето на селскостопанските животни от открити пасища; разработване и прилагане на методи за обеззаразяване и оползотворяване на радиоактивни продукти от животински произход; контролиране и регулиране на селскостопанската полевъдна дейност в условията на радиоактивно замърсяване; преминаване към специални режими на обработка и торене на почвата, с цел намаляване съдържанието на радиоактивни елементи в почвата и преминаването им в селскостопанските култури.

Окачествяването на селскостопанската продукция от животински и растителен произход, замърсена с радиоактивни вещества, се извършва в специализираните лаборатории към Регионалната ветеринарномедицинска служба /РВМС/ - Бургас.

V. УПРАВЛЕНИЕ

Общото управление на мероприятията по защитата на населението и околната среда след промишлена радиационна авария в Атомна електроцентрала се осъществява от МДПБА.

Непосредственото управление на защитните радиационни мероприятия на територията на община Созопол - от Ръководителя /кмета/ на общинският щаб.

Донесенията за развитието на конкретната радиационна обстановка в страната и на територията на общината се получават и изпращат по изградената информационна система на Гражданска защита.

VI. ОСИГУРЯВАНЕ НА МЕРОПРИЯТИЯТА

6. 1. Организация на разузнаването

Разузнаването се организира за своевременно доставяне на пълна и достоверна информация на органите за управление за състоянието и развитието на радиационната обстановка.

Информация за радиационната обстановка се получава от постовете за радиационно наблюдение и оповестяване.

6. 2. Метеорологично осигуряване

Данните за метеорологичните фактори - скорост и посока на приземния и за високите слоеве на атмосферата вятър, вертикална устойчивост на въздуха - изотермия, конвекция или инверсия, влажност на въздуха, количество и райони с паднали и прогноза за очаквани валежи на територията на областта и общината, се получава от регионалната Хидрометеорологична лаборатория /ХМО/ - Бургас и Варна.

Приземни МТО данни могат да се получат от изградените осем постове за наблюдение: Бургас - Казино, Летище - Бургас, нос "Емине", гр. Приморско, гр. Карнобат, с. Люляково - община Руен.

6. 3. Информационно осигуряване

Информационното осигуряване се осъществява от Щаба чрез събиране и регистриране на данните: от радиационния контрол на проби и състоянието на околната среда /радиационния фон/, от анализа на проби на хранителни, селскостопански и животински продукти, от анализа на почви и води.

6. 4. Медицинска защита и медицинско осигуряване

Осъществява се от специализираните медицински кадри в общината и включва провеждането на йодна профилактика на населението и оказване на всички видове медицинска помощ на пострадалите.

За пълното ликвидиране на последствията от аварията при създадена радиационна обстановка специализираните медицински органи в общината изпълняват следните основни задачи:

6.4.1. Медицинско осигуряване на населението

6.4.2. Организиране и амбулаторно изследване на населението чрез извършване на хематологични и радиометрични изследвания

6.4.3. Деконтаминация на хората, постъпили на стационарно изследване и лечение

6.4.4. Провеждане на санитарно-хигиенни и противоепидемични мероприятия.

6. 5. Материално-техническо и транспортно осигуряване

Материално-техническото осигуряване на защитните мероприятия има за цел:

6.5.1. Осигуряване с хранителни продукти и с вода населението от общинита. При необходимост се организира допълнителна доставка на хранителни продукти, минерална вода и препарати за провеждане на деконтаминация

6.5.2. Въвеждане на специални режими за обработка на хранителни продукти, с констатирано съдържание на радиоизотопи над пределно допустимите норми

6.5.3. Осигуряване на защитни облекла за работа в условия на повишена радиация

6.5.4. Осигуряване на необходимата техника - автомобилна, инженерна и друга специална за ликвидиране на последствията от аварията.

6. 6. Осигуряване на обществения ред

Органите на Министерството на вътрешните работи - РДВР и на РПУ в областта осигуряват организацията и провеждането на мероприятията по спазване на обществения ред.

6. 7. Осигуряване на свръзка

При радиационна авария се използува цялата налична свързочна система на Гражданска защита и МВР в общината. Съобщения за режима на поведение и на мерките за защита на населението се излъчват по всички местни средства за масово осведомяване. Информационните бюлетини се разпространяват и огласяват до средствата за масово осведомяване чрез разгръщане на информационен център към общинска администрация - Созопол.

6. 8. Ликвидационни мероприятия

6.8.1. Обработката на замърсените територии включва:

- Събаряне на стари постройки, подмяна на покривни конструкции
- Снемане или преораване на почви, като замърсени почви се депонират в хранилища
- Замърсени отпадъчни материали се погребват на специално подготвени места, определени от специализираните общински власти
- Извършване на пълен дозиметричен контрол след провеждане на деконтаминационни мероприятия.

Деконтаминацията се провежда чрез използуването на специални технологии за преработка на животинска и селскостопанска продукции. Целта на тези мероприятия е получаването на крайни продукти за задоволяване потребностите на населението, които отговарят на изискванията на БДС. Прилагането на специални рецептурно технологически решения в млеко- и месопреработващите предприятия водят до редуциране на степента на радиоактивното замърсяване под известни прагови норми.

6.8.2. При необходимост се провеждат и други защитни мероприятия, като:

- Изхранване на децата, бременните и майките кърмачки с най-слабо замърсени налични храни
- Информиране на населението от общината, относно някои хигиенни мерки при подготовката на хранителни продукти и храненето.

Извършването на мероприятия по деконтаминация чрез изгаряне на радиоактивно замърсени продукти и други предмети, не се допуска.

VII. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Цялата дейност по защитата на населението и националното стопанство на територията на община Созопол в условията на повишена радиация след авария в АЕЦ, се организира и провежда Общинският щаб за координация на СНАВР.

От организацията на взаимодействието, точното и своевременното изпълнение на мероприятията от всички взаимодействуващи органи и формирования, сигурната свръзка и непрекъснатото информиране на населението за възникналата обстановка, зависи провеждането на защитата на населението и стопанството в условията на повишена радиация след авария в Атомна електроцентрала.

ПРИЛОЖЕНИЯ:

1. Атомни централи към 1995 година.
2. Атомни централи, близко до България.
3. Технически характеристики на ВВЕР и КАНДУ.
4. Дозови критерии за вземане на решение за защита на населението.
5. Сили и средства за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възтановителни работи.
6. Препоръки за действие и поведение на населението при обща авария в АЕЦ.
7. Санитарно-хигиенни мероприятия при обща авария в АЕЦ.
8. Таблица за ефективност на подръчните средства за защита.
9. Йодни таблетки. Инструкция за употреба.
10. Възможности на лабораторията по „Радиационен контрол” към РИОСВ – Бургас.
11. Възможности на лабораторията по „Радиационна хигиена” към РЗИ – Бургас.
12. Международна скала за събития в атомна електроцентрала.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1

АТОМНИ ЦЕНТРАЛИ

към 1995 година

№	С т р а н а	Брой реактори	Мощност, MV
1	Аржентина	2	935
2	Белгия	7	5570
3	Бразилия	1	626
4	България	6	3538
5	Великобритания	34	11340
6	Германия	21	22810
7	Индия	9	1800
8	Испания	9	7048
9	Китай	3	2092
10	Канада	22	15446
11	Казахстан	1	135
12	Литва	2	2500

13	**Мексико**	**2**	**1308**
14	**Пакистан**	**1**	**125**
15	**Русия**	**29**	**20246**
16	**САЩ**	**109**	**99850**
17	**Словакия**	**4**	**1592**
18	**Словения**	**1**	**632**
19	**Тайван**	**6**	**4918**
20	**Украйна**	**14**	**12264**
21	**Унгария**	**4**	**1640**
22	**Финландия**	**4**	**2310**
23	**Франция**	**56**	**58283**
24	**Холандия**	**2**	**508**
25	**Швеция**	**12**	**9999**
26	**Швейцария**	**5**	**3050**
27	**Чехия**	**4**	**1552**

28	**Южна Африка**	**2**	**1840**
29	**Южна Корея**	**10**	**8205**
	Всичко	**432**	**341 910**

ПРИЛОЖЕНИЕ № 2

АТОМНИ ЦЕНТРАЛИ,

близо до България /до 600 km/

№	Страна	Брой	Мощност MV	Местоположение	Вид Реактор
1	Румъния	1	720	Черна вода	CANDU
2	Словения	1	632	Кршко	PWR
3	Украйна	9	953 953 950 953 953 953	Южна Украйна -1 Южна Украйна -2 Южна Украйна - 3 Запорожие –1 Запорожие –2 Запорожие –3	WWER-1 000

			953 953 953	Запорожие –4 Запорожие –5 Хмелницки -1	
4	Унгария	4	x 410	Пакш-1,2,3,4	WWER-440
	Всичко	**16**	**13472**		

ПРИЛОЖЕНИЕ № 3

ТЕХНИЧЕСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ

на ВВЕР и CANDU

№	Характеристика	ВВЕР	CANDU
1	Гориво	U-235 обогатен до 3-5 %	Необогатен уран
2	Забавител	Обикновена вода	Тежка вода
3	Топлоносител	Обикновена вода	Тежка вода или обикновена вода
4	Радиоактивни отпадъци	Малко количество високоактивни отпадъци	Голямо количество средноактивни отпадъци

6	Налягане в раб. контур	15 Mpa	9 – 10 MPa
7	Коефициент на реактивност	- VE	+ VE
8	Количество гориво	37 тона; 79,5 тона	55 тона
9	Смяна на горивото	Спиране за презареждане на всеки 12 до 18 месеца	Презареждане по време на работа
10	Мощност	440; 1000 мегавата	720 мегавата
11	Разположение	Вертикално	Хоризонтално
12	Радиотоксичност	J-131, Cs-134, Cs-137, Sr-90, Ce-144, Te-99_m	J-131, Cs-134, Cs-137, Sr-90, Ce-144, Te-99_m тритий , който е лесно разпространим, не може да се локализира и е силно радиотоксичен

ПРИЛОЖЕНИЕ № 4

Дозови критерии за вземане на решение за защита на населението

N	Предотвратима	Период от	Задължителни защитни мерки

о	ефективна доза	време*	
1.	до 5 mSv	1 година	Уведомяване на населението и мерки за защита без укриване
2.	10 mSv	48 часа	Укриване и защита на органите на дишането
3.	50 mSv	7 денонощия	Временна евакуация
4.	100 mGy погълнатата доза на щитовидната жлеза	48 часа	Йодна профилактика
5.	30 mSv	1 месец	Временно преселване
6.	10 mSv	1 месец	Прекратяване на временното преселване
7.	1000 mSv	за времето на живот **	Постоянно преселване

Забележки:

* Период от време, в течение на който е вероятно да се получи прогнозираната ефективна доза.

** Средно 50 години за възрастни и 70 години за деца.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 6

ПРЕПОРЪКИ

за действие и поведение на населението при обща авария в АЕЦ

1. **Да се диша предимно през носа (секретите да се изплюват, а не да се поглъщат). При запрашен въздух да се диша през навлажнена кърпа, памучна марлена превръзка и др.**

2. **Прозорците на обитаваните помещения при запрашване на въздуха да се държат затворени. При влизане в тях задължително да се свалят обувките и да се сменя облеклото (изкуствените тъкани се замърсяват повече).**

3. **Да не се мете. Да се почиства често чрез забърсване с влажен парцал. При използване на прахосмукачка, изходящата струя да се насочва вън от помещението или да се филтрира допълнително през мокра тъкан.**

4. **По-често да се измиват ръцете, косата и краката, респективно цялостно изкъпване. Да се преустанови къпането и миенето в открити водоеми и плувни басейни.**

5. **Изпраните дрехи да се сушат в закрити помещения (бани, остъклени балкони, закрити сушилни).**

6. **Хранителните продукти и готовите ястия да се държат в затворени съдове, кутии или пликове (да се има предвид, че пластмасовите кутии и полиетиленовите пликове се замърсяват повече отвън, поради електростатичното привличане на праховите частици).**

7. **Да не се консумират листникови зеленчуци (салати, марули, спанак, лозови листа, пера от пресен лук, чесън и други).**

8. **Децата да консумират предимно мляко на прах.**

9. **Да се спре извеждането на децата извън домовете, детските заведения и училищата. Забранява се провеждането на масови мероприятия на открито.**

10. При данни за повишена радиоактивност на питейната вода да се консумират минерални води или води от бактериално чисти водоизточници.

11. Използването на препарати за йодна профилактика да става само по изричните указания на медицинските органи.

12. Всички животни да се прибират в оборите, като същите по най-бързия начин се херметизират.

13. Храненето на животните да започне с навлажнен концентриран и груб фураж. Водопоя да се извършва само от закрити водоизточници.

14. Всички открити фуражи и открити кладенци да се херметизират с полиетилен и други подръчни средства.

15. Да се ограничи движението на личните МПС, особено по черни и прашни пътища, а при необходимост движението да става при затворени прозорци на превозното средство.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 7

САНИТАРНО – ХИГИЕННИ МЕРОПРИЯТИЯ ПРИ ОБЩА АВАРИЯ В АЕЦ

1. Разузнаване и системен контрол на радиоактивно замърсяване на атмосферния въздух, питейната вода и почвата.

2. **Осигуряване на експертна оценка за годността на хранителни продукти от представителни средни проби, взети от складовите бази и търговската мрежа в страната.**

3. **Незабавно блокиране на наличните количества сухо мляко и детски храни в складовете на търговската мрежа,производителите и създаване на система за снабдяване на детските контингенти.**

4. **Организиране на измерване на съдържанието на йода в щитовидната жлеза и целотелесната активност на представителни групи от рисковия контингент на населението, с оглед оценка на дозовото натоварване.**

5. **Предварителна оценка на очакваното дозово натоварване на бременни жени, респективно плода, с оглед препоръки за прекъсване на бременността при опасност от раждане на деца с малформации.**

6. **Организиране на измерването и оценката на радиоактивното замърсяване в районите на почивните станции, планинските и черноморските курорти и други туристически обекти.**

7. **Оценка на целесъобразността от провеждане на масови мероприятия на открито.**

8. **Провеждане на санитарно-хигиенни мероприятия с оглед неразпространение и допълнително радиоактивно замърсяване на околната среда и работната среда.**

9. **Определяне на подходящи диети за контингентите от общественото хранене (ресторанти, столове, закусвални).**

10. **Организиране, въвеждане и контролиране на режима на поведение на организираните детски контингенти в страната.**

11. Организиране на засилен санитарен контрол върху транспортирането и реализацията на хранителни продукти.

12. Провеждане на целенасочени здравно-просветни мероприятия за поведение на населението при радиоактивно замърсяване.

13. Оценка на риска от развитието на радиобиологични ефекти на основата на данните от мониторинга на околната среда, съдържанието на радиоактивни вещества в организма, очакваното постъпление на радиоактивни вещества в човешкия организъм, ефектът на защитните съоръжения.

14. Медицинско освидетелстване на всички лица, подложени на външно облъчване или инхалиране на радиоактивни вещества в резултат на аварията, в дози над пределно допустимите.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 8

Т А Б Л И Ц А

ЗА ЕФЕКТИВНОСТ НА ПОДРЪЧНИТЕ СРЕДСТВА ЗА ЗАЩИТА

Подръчно средство	Слоеве	Защитна ефективност
1. Мъжка носна кърпа	8	8,5

	1 смачкан 1 влажен 1 сух	8,5 3,0 1,4
2. Хавлиена кърпа	1-2	4,0
3. Памучна риза	1 влажен 2 сухи	3,0 3,0
4. Детски памучен плат	1 влажен 1 сух	2,3 2,0

ПРИЛОЖЕНИЕ № 9

ЙОДНИ ТАБЛЕТКИ.

ИНСТРУКЦИЯ ЗА УПОТРЕБА

Моля, прочетете внимателно инструкцията за съхранение и консумация на йодни таблетки и стриктно спазвайте описаните в нея положения. Ако имате въпроси се обръщайте към здравните заведения и към органите на Гражданска защита.

В никакъв случай не употребявайте йодните таблетки произволно.

Общи сведения за йодните таблетки

Таблетките са произведени от австрийската фирма “Lannacher Heilmittel Ges**”** m.b.H, a-8502 Lannacch, Austria.

Съдържание:

1 таблетка съдържа: 65 mg калиев йодид, съответстващ по съдържание на 50 mg йод.

Приложение на йодните таблетки

Йодните таблетки се пият с цел профилактика за защита на щитовидната жлеза от поемането и натрупването в нея на радиоактивен йод след авария в атомна електроцентрала. Поемането на йодните таблетки намалява и даже елиминира риска от рак на щитовидната жлеза вследствие на натрупване на радиоактивен йод в нея.

Внимание! Йодните таблетки се вземат само в дозировката, описана в таблицата след решение за вземането им от оторизираните органи:

- за населението – Министерство на здравеопазването и Гражданска защита;
- за персонала на АЕЦ – от Ръководителя на аварийните работи.

Същите определят времето на започване на профилактиката и нейната продължителност.

Кой трябва да взима йодни таблетки:

- децата и подрастващите (до 16 години);
- бременните жени и кърмачките;
- населението от 17 до 45 годишна възраст.

Забранява се вземането на йодни таблетки от:

- хора, страдащи от алергия към йода;
- херпетиформен дерматит;
- пемфигус вулгарис;
- миотониа конгенита;
- алергичен васкулит.

Йодните таблетки се вземат по лекарско предписание при следните заболявания:

- нарушение на функциите на щитовидната жлеза;
- бронхиална астма;
- бъбречна недостатъчност;
- имунна недостатъчност.

Децата под 1 годишна възраст, бременните жени, кърмачките и хората, страдащи от нарушение на функциите на щитовидната жлеза трябва да вземат йодните таблетки под лекарски контрол.

Начин на употреба

За да се избегне или намали нежеланото дразнене на стомашния тракт йодните таблетки се вземат след ядене, като се натрошават и се поемат с много течности.

Дозировка – дневна доза, която не бива да се надвишава:

Възраст	Йоден еквивалент [mg]	Калиев йодид [mg]	Брой таблетки
Новородени до 1 месец	12,5	16,3	1/4*
От 1 до 2 месеца	12,5 –25	15 – 30	1/4 - 1/2
От 2 месеца до 3 години	25	32,5	1/2
От 3 до 12 години	50	65,0	1
От 12 до 45 години	100	130	2
Бременни и кърмачки	100	130	2

**			

* - дава се само една доза

** - дават се само две дози

Внимание! Максималната доза да не е повече от , йодните таблетки да не се вземат в продължение на повече от 10 дни.

Странични ефекти

Страничните ефекти се проявяват слабо. Някои от тях са:

- метален вкус;
- гадене и повръщане;
- стомашно неразположение;
- диария;
- зачервяване на кожата;
- сърцебиене;

Моля не забравяйте, че йодните таблетки предпазват само щитовидната жлеза от попадане на радиоактивен йод в нея, но не защитават от другите радиоактивни вещества, които се отделят при авария в АЕЦ. Допълнителни защитни мерки, като укриване, използване на индивидуални средства за защита и евакуация щеВи бъдат разпоредени от:

За населението – Регионална Дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението"

За персонала на АЕЦ – от Ръководителя на аварийните работи;

Внимание! Да се пазят от деца!

Условия за съхранение: Да се съхраняват на тъмно както са пакетирани от 0°C до 30°C при влажност 40% до 90%. Слабото покафеняване на таблетките не променя техните качества.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 10

ВЪЗМОЖНОСТИ

НА ЛАБОРАТОРИЯТА ПО “РАДИАЦИОНЕН КОНТРОЛ” КЪМ Р И О С В - БУРГАС

1. Лаборатория “Радиационен контрол” при РИОСВ - Бургас:

Тел.: 813 205; 813 212.

Главен експерт “Радиационен контрол” - Росица Г. Минчева.

2. Апаратура:

2.1. Система за недеструктивен гама-спектрометричена анализ “Silena” за съдържание на радионуклиди в твърди проби

2.2. Дозиметрична апаратура:

В И Д	**О Б Х В А Т**	**ТИП ЗАМЪРСЯВАНЕ**
Гама дозиметър FAG FH 40 F2	0,5 микросиверти /час - 9,9 милисиверти/час	Мощност на Експозицията (гама фон)
Гама дозиметър Berthold LB 133	0,0 - 3.100000 микросиверти/час	
Гама-бета монитор	-	Повърхностно гама-бета

Berthold LB 1210 D		Замърсяване
Алфа-бета монитор Berthold LB 1210 E	-	Повърхностно алфа-бета Замърсяване
Алфа-бета-гама монитор CONTAMAT FHT	2,5 - 19999 cps (1/s)	Повърхностно алфа-, бета-, гама- замърсяване

3. Измервания:

3.1. Радиационния гама-фон

3.2. Повърхностно замърсяване на почвита и други повърхности

3.3. Гама-спектрометрични анализи на почви, храни, растителни и аерозол- ни проби.

4. Единици: микросиверти/час, Bq/см2, Bq/kg, Bq/м3.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 11

ВЪЗМОЖНОСТИ

НА ЛАБОРАТОРИЯТА ПО "РАДИАЦИОННА ХИГИЕНА"

КЪМ Р З И - БУРГАС

1. Обща бета активност на хранителни продукти

2. Специфична активност на стронций-90 в хранителни продукти

3. Специфична активност на цезий-137 в хранителни продукти

4. Специфична активност на радий-226 в хранителни продукти

5. Съдържание на естествен уран в хранителни продукти

6. Обща бета активност в почви

7. Специфична активност на стронций-90 в почви

8. Специфична активност на цезий-137 в почви

9. Съдържание на естествен уран в почви

10. Специфична активност на радий-226 в почви

11. Обща бета активност на атмосферни отлагания

12. Специфична активност на стронций-90 в атмосферни отлагания

13. Специфична активност на цезий-137 в атмосферни отлагания

14. Степен на радиоактивно замърсяване на повърхности

15. Мощност на дозата и експозиционна доза при бета, гама и рентгеново лъчение

16. Специфична гама активност на хранителни продукти, почви и строителни материали

<u>ЕДИНИЦИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ:</u>

Активност - Бк

Специфична активност - Бк/кг., л.

Обемна активност - Бк/м3.

Доза - Гр

Мощност на доза - Гр/час

Замърсяване на повърхност - частици/см2.мин.-1

<u>СРЕДСТВА ЗА ИЗМЕРВАНЕ</u>:

1. Нискофонова стационарна апаратура УМФ-1500

Обхват - 1-3000 имп./мин.

2. Нискофонова апаратура тип НФЗА, обхват 1-1000000 имп./мин.

3. Апарат стационарен за измерване на радий тип VA-M-14

Обхват - мах 30000 имп./сек.

4. Гама-спектрометрична апаратура за определяне на естествни и техногенни радионуклиди

5. Рентген-гама дозиметър тип М 2200

6. Сцинтилационен радиометър тип СРП-68-01

7. Радиометър

ПРИЛОЖЕНИЕ № 12

МЕЖДУНАРОДНА СКАЛА ЗА СЪБИТИЯ

В АТОМНА ЦЕНТРАЛА

INES

7

ГЛОБАЛНА

АВАРИЯ

6

ТЕЖКА АВАРИЯ АВАРИИ

5

РИСК ЗА ОКОЛНА СРЕДА

4

АВАРИЯ В ПРЕДЕЛИТЕ НА АЕЦ ИНЦИДЕНТИ

3

СЕРИОЗНО ПРОИЗШЕСТВИЕ

2

ПРОИЗШЕСТВИЕ

1

АНОМАЛИЯ

0

ПОД СКАЛАТА , НЕЗНАЧИТЕЛНИ ЗА БЕЗОПАСНОСТТА

СЪБИТИЯ

Ч А С Т В Т О Р А

ДЕЙСТВИЯ ПРИ АВАРИИ С РАДИОАКТИВНИ ИЗТОЧНИЦИ

I. ОБХВАТ

Тази част на Плана се отнася до организиране действията на силите и средствата от общината за ликвидиране на последствията от възникнали инциденти и аварии с радиоактивни източници.

II. ЦЕЛ

2.1. Да се намали риска и да се намалят или ликвидират последствията в случаи на аварии с радиоактивни източници.

2.2. Да се предотвратят или намалят вредните ефекти за здравето на населението, като се предприемат действия преди или скоро след излагането на лъчение.

III. ВЪЗМОЖНИ АВАРИИ С РАДИОАКТИВНИ ИЗТОЧНИЦИ

Авариите с радиоактивни източници обхващат широк диапазон и може да са резултат от:

- намерени радиоактивни източници или материал
- замърсени площи или предмети
- загубени или липсващи източници
- източници без защита
- аварии в лаборатории, промишлени или изследователски обекти
- аварии с транспортни средства, превозващи радиоактивни източници **.**

Радиоактивните материали, под формата на **закрити радиоактивни източници**, се използват в промишлеността, медицината, изследователската и преподавателската дейност, както и потребителски продукти. Тези източници се използват в радиографията, в установки за стерилизация, при радиотерапия и в нуклеарната медицина, в промишлеността при сонди, нивомери, дебеломери, плътномери и влагомери, антистатични устройства, осветителни тръби, както и в пожароизвестителните датчици. Тези източници имат широк обхват от активности.

Аварийни ситуации възникват, когато има пропуск в контрола на радиационната безопасност на мястото на използване на източника - например при оставен извън защитния контейнер гама-терапевтичен източник, както и при контейнер с открит източник на обществено място. Най-голямата опасност за сериозни увреждания за хората при тези източници идва от незащитен източник с висока активност. Последствията може да бъдат много сериозни, в

някои случаи дори смърт, ако с източника е имало контакт лице, незапознато с опасността от радиацията или което не знае, че източникът е радиоактивен. Излагането в близост на лъчение от незащитен високоактивен източник или облъчването от апаратура, използвана за промишлена радиография, радиотерапия и в установки за стерилизация, може да доведе до летална експозиция на цялото тяло за няколко минути. Аварии с такива източници могат да предизвикат и замърсяване, ако източникът е бил повреден.

Освен опасността от външно облъчване, повредените източници от всякакъв вид и големина, могат да доведат и до замърсяване и на околната среда. В резултат на пожар или разпръскване от вентилацията, може да се предизвика и замърсяване на въздушни маси с аерозоли. Последствията могат да включват сериозни кожни изгаряния от бета-лъчението и вътрешно замърсяване, което потенциално да доведе до сериозни здравни последствия.

Замърсяването с **алфа-лъчители**, като например **плутоний и америций,** е специален случай при категоризирането на авариите. Аварии от този тип могат да възникнат например при транспорт на радиоактивен материал, при захранвани с плутоний сърдечни стимулатори, или при незаконен трафик на радиоактивни материали. Плутонията е много опасен при инхалиране и е труден за детектиране със стандартно използваната апаратура за детектиране. При действия в аварийни ситуации, включващи наличие на източник на плутоний ,трябва да се вземат и допълнителни предпазни мерки.

Изгубени, откраднати или **поставени на погрешно място източници** са специален случай при авариите с радиоактивен материал. Опасността за населението ще зависи от общата активност на източниците. Трябва да се отчита фактът, че източникът може да бъде притежаван от хора, които не познават неговата природа и не знаят опасността от него. Боравейки с такъв източник от вероятността да бъде разрушен или разпръснат може да възникне радиоактивно замърсяване.

В някои случаи хората могат да бъдат изложени на много високи стойности на мощност на дозата или да бъдат замърсени. Това налага приоритетно да се открие източника с всички разумни възможни средства.

Издирването на изгубени източници с апаратура за радиационен мониторинг е ефективно за високо енергетичните гама-източници, т.е. източниците, използвани в промишлената радиография и медицинската радиотерапия. Ефективността на търсенето ще зависи от чувствителността на радиометричната апаратура, общата активност на източника и неговата защита. Апаратурата с високообемни кристали от натриев йодид дава възможност за

регистриране на лъчение от източник от няколкостотин метра разстояние, освен ако източникът не е в своя защитен. контейнер.

Уредите, създаващи йонизиращо лъчение, основно **рентгенови лъчи** или **ускорителите на частици**, също широко се използват в промишлеността, медицината и научните изследвания. Мощността на дозата, създавана от тях е много по – висока от тази, създавана от всички други радиоактивни източници, които се използват. От друга страна, радиационното излъчване от тези устройства се прекратява, когато те са изключени от електрическо напрежение или напълно разредени – следователно аварии могат да възникнат при погрешно включване или чрез активираните части на ускорителите или облъчваните мишени. Внимание трябва да се отдели на факта, че някои устройства, като генераторите на електронни снопове, могат да излъчват радиоактивно лъчение, наречено “тъмно лъчение”, и кратко време след изключване на електрическото напрежение.

В света ежедневно се извършват транспортни операции, свързани с **транспорт на радиоактивни източници или радиоактивен материал**. Всички форми на транспорт, т.е. автомобилен, железопътен, въздушен или воден, се използват в различна степен.

Транспортираните обекти са в широк спектър и включват: продукти на ядрената индустрия /ядрено гориво и някои радиоактивни отпадъци/, радиографски източници за промишлеността, радиотерапевтични източници за медицината, технологични устройства, съдържащи радиоактивни източници, и някои потребителски продукти /пожароизвестителни датчици/. Те се транспортират и съхраняват в достатъчно големи количества. Най-голямата част от тази дейност е свързана с транспорта на радиофармацевтични продукти за медицината, които се произвеждат от ограничен брой производители. Има и специфични транспортни дейности, като придвижването по автомобилен, железопътен или въздушен път на военни ядрени оръжия, обикновено съдържащи плутоний. Такива придвижвания на плутоний се извършват в специални транспортни контейнери.

Основният проблем при планирането в случай на транспортни аварии е, че те могат да възникнат навсякъде. Затова трябва да има готовност и координация за действие на национално ниво. Друга особеност на транспортните аварии е, че освен водачът на транспортното средство и съпровождащия го екип , непосредствено изложено на опасност може да бъде и населението в близост до аварията.

Действията при **авария, свързана с ядрено оръжие,** са усложнени и от друг тип опасност, свързана с разпръскването на плутоний, обогатен уран или други специални ядрени, както и експлозивни материали, берилий и други токсични материали.

III. Действия при аварии с радиоактивни източници

3. 1. Сформиране на авариен екип

При авария с радиоактивен източник на територията на общината се сформира **авариен екип**, в който се включват специалисти от:

- Експертните групи от състава на Общинският щаб
- Служба “Контрол на опасните средства” /КОС/ към МВР - РПУ Созопол
- РИОСВ - Бургас и еколога на общината
- Поделенията на Министерството на вътрешните работи - РДВР и РПУ Созопол
- Поделенията на НСПОБ /в случаите на незаконен трафик или кражба на радиоактивен източник/
- РДПБЗН - при опасност от пожар или наличие на пожар с радиоактивни източници

3. 2. Процедури за действие при аварии с радиоактивни източници

2. Общи положения

- определят се условията на аварийната ситуация
- определя се типа на източника или опаковката, която го съдържа /или типа на липсващия източник/
- определя се преобладаващата опасност от облъчване от източника
- определя се степента на опасност
- предприемат се мерки за ликвидиране на аварийната ситуация;

3. 3. Действия в случай на намерен източник, нелегален трафик на радиоактивен материал, лабораторни инциденти, разпръснати източници или радиоактивно замърсяване на площи:

Степента на риска в такива случаи зависи от природата и активността на източника, които първоначално може и да са неизвестни. При ликвидиране на аварийната ситуация се процедира по следния ред:

- уведомяване на Дирекция “Гражданска защита” – област Бургас и оперативния дежурен на РПУ – Созопол проверява се верността на сигнала и се събиране първична информация за вида и координатите на аварията
- спасяват се приоритетно лица, претърпели поражения
- ликвидират се конвенционалните опасности /например пожар/
- изолира се източника или замърсяването
- установява се периметър на сигурност на безопасно разстояние
- определя се степента на опасност от източника
- отделят се лицата, които потенциално са замърсени и се извършва мониторинг на замърсяването
- провежда се защита на аварийните екипи
- извършва се радиационен контрол
- ограничава се разпространението на замърсяването
- дават се препоръчителни защитни мерки след радиологична оценка от специалист
- при изолиране или откриване на източника или замърсяването, се предприемат мерки за прибирането му, или дезактивиране на замърсяването
- прибира се източника или получените радиоактивни отпадъци и се загробват по установения ред

При случай на незаконен трафик на радиоактивни материали, кражба на радиоактивни източници и други криминални причини, ръководството на дейностите се поема от поделенията на НСБОП.

3. 4. Действия при авария с липсващ източник

Липсващ или изгубен източник може да представлява сериозна опасност за населението. Приоритетно в този случай първо да се открива местонахождението на източника, както и лицата, които е възможно да са боравили с него. При авария с липсващ източник се предпиемат следните действия:

- собственикът на източника уведомява органите на Полицията
- уведомява се Дирекция “Гражданска защита” – област Бургас
- събира се информация за липсващия източник /тип, активност, характеристики, физически и химически харатеристики/ – по документи и по показания на собственика
- оценява се степента на опасност

- прави се оценка на радиологичния риск от НЦРРЗ. Според преценката за опасност за населението се предприемат следните мерки:
- уведомяват се болниците и се изисква информация за пациенти със симптоми за радиационно облъчване или замърсяван
- със съдействието на медиите се информира населението за липсващия източник, как може да бъде разпознат, какво да се прави когато бъде открит и към кого да се обърнат при намирането му
- на основата на извършеното разследване се изготвя стратегия за търсенето на източника. В него участват собственика на източника, полицията и специалист по радиологичен контрол. Екипът за издирване трябва да е съставен от обучен в разпознаването и измерването на радиоактивни източници персонал. Членовете на екипа трябва да са снабдени с индивидуални дозиметри
- използва се апаратура за радиационно разузнаване, подходяща за типа и енергията на търсения източник
- при издирване на източника се спазват условията за минимално излагане на облъчване на издирващия екип
- при откриване на източника се вземат мерки за безопасното му прибиране, като първо се осигурява защитата на населението в близост до мястото на откриването му
- при откриване на източника се уведомява населението /ако са били предприети мерки по оповестяването му преди това/
- ако е наложително се извършва деконтаминиране на замърсените лица и се насочват към болнични заведения, специализирани в областта на лечение на радиационни пораженя
- извършва се контрол върху безопасното прибиране на източника, операциите по деконтаминиране на района

ПРОМИШЛЕНИ АВАРИИ С ОТДЕЛЯНЕ НА ОПАСНИ ХИМИЧЕСКИ ВЕЩЕСТВА

I. ЗАМИСЪЛ НА ДЕЙСТВИЕ

Защитата на населението, околната среда и обектите на националното стопанство при възникване на производствени аварии с отделяне на химически отровни и токсични вещества, да се извърши своевременно, чрез създаване на

групи от сили и средства за незабавно провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи.

Прогнозирането на последствията от възникнали критични ситуации и изясняването на начините и средствата за борбата с тях да се извърши въз основата на реална оценка на условията и причините, които могат да предизвикат крупни производствени аварии в обекти и предприятия в общината, в резултат на което ще се създадат и разпространят огнища на химическо заразяване.

Мероприятията по защитата на работниците, служителите и населението в огнището на химическо заразяване / поражение /, да се организират и провеждат чрез създаване на организация за временно извеждане на пострадалите. Населението от засегнатите райони да се осигурява своевременно с индивидуални средства за защита.

Спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи да осигуряват нормалното провеждане на административната и стопанската дейност в обектите и районите на аварията в условията на химическо заразяване.

1. АНАЛИЗ НА ВЕРОЯТНАТА ОБСТАНОВКА

На територията на община са разположени обекти, които съхраняват и технологически използуват промишлени отровни вещества /ПОВ/, леснозапалими течности /ЛЗТ/, взривоопасни и експлозивни материали. При възникване на критични ситуации-промишлени аварии и пожари, е възможно създаването на крупни огнища на химическо или биологично заразяване /ОХЗ или ОБЗ/ с отделяне на силно отровни и токсични химически продукти .

В настоящия план се разглеждат причините, последствията и провеждането на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи, в резултат на:

- Промишлени аварии, при които се отделят химически опасни продукти / ХОП /, в резултат на изтичане, разливане или нарушаване цялостта на магистралните тръбопроводи с течни и газообразни продукти, с последващо заразяване на въздуха, почвите и водите в зоната на аварията.
- Промишлени аварии, съпроводени с пожари, взривове и разрушения,свързани със замърсяване на околната среда с промишлени

отровни / ПОВ / и токсични вещества, съдържащи се в състава на получените продукти на горенето.

- Взривоопасни смеси и пожари с отделяне на промишлени отровни и токсични вещества

В промишлените обекти и фирми от общината се съхранява различно по количества бензини, дизелово гориво и газ пропан-бутан, които са опасни при работа с тях или при тяхното съхранение. Рисковите фактори значително нарастват при възникването на производствени инциденти или крупни аварии.

Моментът на аварията е непредсказуем и може да възникне при различни обстоятелства - технологичен пропуск, нарушаване цялостта на съдове, съхраняващи и транспортиращи химически продукти. Природните бедствия - земетресения, наводнения, бури, както неспазването на мерките за техническа безопасност, грешки при проектирането и строителството на съоръжения и обекти, също създават реални предпоставки от възникване на инциденти и аварии.

Характерът на производството и функционирането на предприятия от различни отрасли на икономиката в общината, създават потенциални предпоставки за възникване на различни по мащаби и последствия промишлени аварии.

Обектите са разположени в непосредствена близост до и в населени места, поради което при възникване на производствени аварии ще бъдат създадени условия за възникване на крупни химически огнища на поражение.

Въз основа на проучвания и данни за наличните видове и количества химически продукти съхраняване на територията на общината, може да се направи прогноза за вероятната обстановка от производствена авария, както и да се разработят мероприятия по медицинската защита на населението от опасните зони на поражение.

2. *ОЦЕНКА НА ОПАСНОСТТА ОТ ВЪЗНИКВАНЕ НА АВАРИИ*

На територията на община Созопол потенциално опасни предприятия, където могат да възникнат промишлени аварии са: бензиностанциите и газостанциите на територията на общината, дърводелските цехове в гр.Созопол и общината. Освен това през територията на общината преминава пътища свързващи Р. България и Р. Турция по следните трасета – Бургас-Царево-Малко Търново и Бургас-с.Крушевец-Малко Търново.

Автомобилния трафик е много натоварен особено през летния сезон, когато се движат много транспортни средства превозващи силноотровни и леснозапалителни вещества. Производствена авария може да възникне вследствие саботаж или терористичен акт.

На територията на съседната община Бургас са разположени обекти на химическата, дървообработващата, текстилната и рудодобивната промишленост, които произвеждат, съхраняват, преработват и транспортират промишлено отровни вещества, леснозапалими течности и взривоопасни материали. Най-големия обект на химическата промишленост на територията на община Бургас е „Лукойл-Нефтохим”-АД, ч чиято производствена номенклатура са включени отровни, пожаро и взривоопасни вещества, което създава условия за възникване на химически огнища на поражение. При подходяща посока или сила на вятъра може да бъде поразена част или цялата община Созопол.

Намиращият се в южната част на пристанище Бургас специализиран терминал за обработка на танкери с наливни товари /20А-корабно място/ обработва бензин, дизелово гориво, котелно гориво, моторни масла, спирт и др. Същият е свързан с база „Петрол” посредством метален продуктопровод но извършва и разтоварни работи от танкер към автоцистерни. Независимо от осигуреността на обекта ситуацията с разлив на петролопродукти в морето или възникване на пожар могат да засегнат територията на община Созопол и да замърсят бреговата ивица с петролни продукт

През територията на община Созопол преминават основни шосейни пътища и магистрали, по които се транспортират различни по количества и вид химически, пожаро- и взривоопасни продукти.

Превозването на химически продукти чрез автотранспортни средства също може да доведе до аварийни ситуации. При аварии или катастрофи с автоцистерни е възможно да се получат разливи на химически опасни или токсични продукти със загазоване на различни по мащаби участъци, населени места и територии.

С най-голяма вероятност от възникване на ПТП са пътните участъци Бургас-Созопол – Приморско-Царево, Малко Търново-Крушевец-Бургас

3. ***ОБЩИ ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА НА РИСКА***

3.1..Основен потенциален източник за възникване на промишлени аварии със създаване на огнища на химическо заразяване от различни по вид, количество и степен на въздействие химически продукти, представляват взривоопасните вещества превозвани през територията на общината:

- по тези пътища се превозват най-различни товари
- при възникване на крупна катастрофа, загубите от хора и материални ценности ще бъдат значителни.

3. 2. С не по-малка мащабност и въздействие са вероятните поражения, които могат да бъдат нанесени върху околната среда, и населението, в резултат на аварии в газостанциите и бензиностанциите.

4. *ЦЕЛ НА ПЛАНА И ОСНОВНИ ЗАДАЧИ*

Целта на Плана е да се създаде оптимална организация за своевременното прогнозиране на характера и последствията от възникването на аварии с отделяне на токсични вещества , и успешното ръководство и провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи във възникнали огнища на заразяване на територията на община Созопол.

В съответствие с това се определят следните **основни задачи:**

4. 1. Планиране дейността на органите за управление, формированията и поведението на работниците и служителите от обектите, и на населението от прилежащите райони в условията на аварийни ситуации.

4.2. Формиране, подготовка и поддържане в готовност за действие на органи за управление, сили и средства, предназначени за предотвратяване и ликвидиране на последствията от аварии с отделяне на токсични вещества.

4. 3. Изграждане и поддържане в готовност на системи за управление, наблюдение и контрол, информация, оповестяване и известяване на населението за потенциалните опасности от възникване на аварии с отделяне на токсични вещества.

4. 4. Своевременно прогнозиране на последствията от възникнали промишлени аварии, в зависимост от вида, количеството, вредното въздействие и разпространение на отделените промишлени отровни вещества.

4. 5. Навременното оповестяване на работниците и служителите, и на населението от засегнатите и застрашените райони, за възникналата авария и взетите мерки за нейното ликвидиране.

4. 6. Създаване на групи от сили и техника в районите на възникнали аварии с отделяне на промишлени отровни вещества за провеждане на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи.

4. 7. Осигуряване на работниците, служителите и населението от застрашените зони на заразяване от промишлени отровни вещества с индивидуални средства за защита.

II. ГРУПИРОВКА НА СИЛИТЕ И СРЕДСТВАТА

Спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи в обектите и районите на общината, след възникване на производствени аварии с отделяне на промишлени отровни вещества, се основава на участието на:

- Групи от сили и средства, с цел своевременното локализиране на възникналото огнище на химическо заразяване, провеждането на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи,
- Щатни сили на сектор СОД-РДПБЗН Бургас,
- Сили и средства от община Созопол.

Спасителните работи включват бързо извеждане на работниците, служителите и населението от обектите и застрашените райони на аварията.

Осигуряване на работниците, служителите и населението от застрашените райони с индивидуални средства за противохимическа защита се осъществява на базата на разчетите

III. ОПОВЕСТЯВАНЕ И ПРИВЕЖДАНЕ В ГОТОВНОСТ

При възникване на производствена авария с отделяне на токсични вещества в обект дежурният по обект оповестява дежурния по Общински съвет по сигурност /ОбСС/ от общината.

Посредством телефонна, GSM или радиотелефонна връзка дежурният по ОбСС оповестява дежурния по Областен съвет по сигурност /ОСС/, кмета на

общината, кметствата и обектите от общината и при необходимост, ако са застрашени - съседни общини.

По нареждане на Ръководителя на Общинският щаб дежурният по ОбСС оповестява и членовете на Общинският щаб.

Завършвайки оповестяването дежурният по ОбСС докладва на дежурния по ОСС за създадената обстановка и взетите до събирането на Щаба мерки.

Органите за управление, службите, формированията на Гражданска защита и специализираните команди на обектите се привеждат в готовност за работа и провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи по решение на Ръководителя на Общинският щаб.

Личният състав на формированията, след проверка на окомплектоването, се изнася в огнището на химическо поражение / заразяване / за изпълнение на поставените задачи по провеждане на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи.

IV. ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА СПАСИТЕЛНИ И НЕОТЛОЖНИ АВАРИЙНО-ВЪЗСТАНОВИТЕЛНИ РАБОТИ

Общото ръководство на мероприятията, провеждани за цялото огнище на поражение, обхващащо територията на едно или повече кметства, се осъществява от Ръководителя на Общинският щаб.

Ръководството на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи на територията на кметствата и в обектите на националното стопанство се осъществява от съответните ръководители.

4. 1. Спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи включват:

4.1.1.***Своевременно оповестяване*** на работниците и служителите от обекта, и населението от прилежащите райони за възникналата авария и опасностите, произтичащи от нея, с указания за поведение и мерки за защита и самозащита.

4.1.2. ***Провеждане на химическо разузнаване*** в засегнатите райони с цел:

- определяне концентрацията на промишлените отровни вещества, отделени при аварията.
- определяне направлението / посоката / на движение на отровния облак по данни на метеоразузнаването
- определяне на възможните маршрути за извеждане на работниците, служителите от обекта, както и на населението от прилежащите засегнати райони, извън зоната на химическо заразяване
- Осигуряване на работниците, служителите и населението от застрашените райони с индивидуални средства за защита
- Издирване на поразените от районите на разпространение на отровния облак
- Изнасяне на пострадалото и поразеното население от зоните с химическо заразяване и оказване на първа медицинска помощ
- Извеждане на животните от зоната за химическо заразяване и оказване на своевременна ветеринарна помощ.

4.1.3. ***Локализирането на възникналата авария*** се осъществява чрез:

- Принудително аварийно спиране на течовете в тръбопроводите или цистерните
- Създаване на водни завеси по пътя на разпространение на отровния облак от промишлени отровни вещества
- Прехвърляне в здрави съдове, събиране / изпомпване / на източника на химическо замърсяване / ПОВ / и неутрализиране на източника на заразяване до пълното ограничаване разпространението на отровния облак.

4.1.4. ***Ликвидационните мероприятия*** обхващат:

- Пълна дегазация на обекти, съоръжения, техника, терени и други, попаднали в зоната на разпространение на отровния облак от промишлени отровни вещества.
- Проверка на техническото и експлоатационното състояние на агрегати и съоръжения.
- Санитарна обработка на формированията и населението, участвали в спасителни дейности и попаднали в заразените зони на аварията.
- Специална обработка на облеклото и техниката.
- Загробване на загиналите животни в определените за тази цел места.

V. УПРАВЛЕНИЕ

Управлението на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи при възникване на промишлени аварии с отделяне на промишлени отровни вещества в обекти и фирми на територията на общината се осъществява от Ръководителя на Общинският щаб.

За нуждите на управлението на Общинският щаб служат Националната съобщителна система и ведомствените свързочни системи.

Ръководителя на Общинският щаб ръководи дейността по организацията на свръзките.

VI. ОСИГУРЯВАНЕ НА МЕРОПРИЯТИЯТА

6. 1. Разузнаване

Разузнаването се организира и провежда с цел осигуряване на данни за фактическото състояние на обстановката след авария в обект с отделяне на токсични вещества.

На територията на общината или на обектите на националното стопанство, разузнаването се осъществява от собствени органи, сили и средства. За целта се сформират разузнавателни дозори с точно определени маршрути за разузнаване.

Групите за разузнаване и дозиметричен контрол се привеждат в бойна готовност до един час след възникване на аварията, след което изпълняват задачи.

Разузнаването на райони и населени места, които попадат в зоната на заразяване с промишлени отровни вещества, се организира и провежда със сили и средства на Общинският щаб и Спасителен отряд – ГЗ – Бургас.

Щатен разузнавателен орган на Гражданска защита на територията на регион Бургас се явява химическия разузнавателен дозор / ХРД / на отдел “Аварийно-спасителни дейности” към Дирекция “Гражданска защита” - област Бургас.

6. 2. Метеорологично осигуряване

Основен параметър за оценка на химическата обстановка при авария с отделяне на промишлени отровни вещества е дълбочината на разпространение

на парите на химическото вещество. Последната се определя от вида и количеството на отровното вещество, вертикалната устойчивост на въздуха, метеорологичните и топографските условия на местността.

Информацията за вида и приблизителното количество на авариралото вещество определя конкретните задачи и мерки, които трябва да се предприемат незабавно.

Вертикалната устойчивост на въздуха се характеризира с три състояния - инверсия, конвекция и изотермия.

Инверсията е най-стабилната устойчивост на атмосферата, при която липсва възходящ въздушен поток. Това състояние на атмосферата е най-благоприятно за разпространение и задържане на промишлените отровни вещества.

При конвекцията е налице силно изразен въздушен поток, поради което това състояние е най-благоприятно за задържане на промишлените отрови.

Изотермията е междинно състояние и се характеризира с много слаб въздушен поток.

Вертикалната устойчивост на атмосферата се определя от скоростта и посоката на приземния и за високите части на атмосферата вятър, от разликата в температурата на почвата и на въздуха.

Данните за метеорологичните фактори - вертикална устойчивост на атмосферата, скорост на вятъра, влажност на въздуха, наличие и прогнози за валежи, които влияят и определят мащабите на огнището на заразяване с промишлени отровни вещества, се получават чрез Дирекция “Гражданска защита”-област Бургас..

6. 3. Химическо осигуряване

Органите за управление и силите, определени за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при възникване на крупна производствена авария с отделяне на промишлени отровни вещества, са осигурени на 100 % с индивидуални средства за защита на дихателните органи и кожата.

Количеството на веществата, необходими за дегазиране / неутрализиране / на промишлените отровни вещества, се определя от количеството и вида на последните.

Препоръчителното изискване в обектите да се съхраняват запаси 25-30 % от необходимите количества дегазатори за пълното ликвидиране на създаденото огнище на химическо заразяване от даден вид отровно вещество, не се спазва. Наличните количества на дегазиращи вещества в общината не могат да осигурят в пълен обем нуждите в случай на аварийни ситуации.

6. 4. Медицинско осигуряване

Медицинското осигуряване се извършва със силите и средствата на медицинските учреждения, разположени на територията на общината, както и от личните лекари в общината.

6. 5. Осигуряване на обществения ред и сигурност

За осигуряване на реда и сигурността в условията на производствена авария или катастрофа с отделяне на промишлени отрови се привличат:

- Районно полицейско управление по план и по решения на Ръководителя на Общинският щаб - за отцепване на районите на огнището на химическо заразяване при аварии с промишлени отровни вещества

6. 6. Материално-техническо осигуряване

Материално-техническото осигуряване на формированията и силите, които провеждат спасителните и неотложните аварийно-възстановителни и други дейности в условията на авария с токсични вещества, се осъществява от складовите наличности на видовете имущества и техника на Гражданска защита

Материално-техническите и финансовите средства за извършване на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи в общината се осигуряват от общинският бюджет и от бюджетите на засегнатите фирми и предприятия.

VII. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

От организацията на взаимодействието, точното и своевременното изпълнение на мероприятията от всички взаимодействуващи служби и формирования, от сигурната свръзка и непрекъснатото информиране за възникналата обстановка, зависи провеждането на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи при възникнали крупни промишлени аварии

със създадени огнища на химическо поражение от промишлени отровни вещества.

Взаимодействието между обектите от националното стопанство на територията на общината се организира от Общинският щаб, а между общините от областта - от Областният управител.

При организиране на взаимодействието се уточняват:

- Начините и реда за извършване на химическо разузнаване.
- Провеждането на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи с формированията и силите в огнището на поражение.
- Реда за преодоляване на заразените зони и другите препятствия.
- Дегазацията на маршрути, устройване на проходи по затрупани обекти и участъци.
- Извличане / изнасяне / на поразени извън огнището на заразяване и оказване на медицинска помощ.
- Организиране на свръзката и реда за предаване на информацията.
- Сигналите за управление и оповестяване, реда за действие при тези сигнали.

ПРИЛОЖЕНИЯ:

1. Сили и средства за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при промишлени аварии.

2. Списък на потенциално-опасните обекти на територията на община Созопол.

СНЕГОНАВЯВАНИЯ

I. ЗАМИСЪЛ ЗА ДЕЙСТВИЕ

Снежните бури са метеорологично явление характеризиращо се с пренасянето на сняг от силен вятър в почти хоризонтално направление съпроводено с вихрово движение на снежинките и образуване на снежни преспи. Виелиците, придружени с натрупването на големи преспи от сняг може силно да затрудни движението по пътищата и магистралите. При по-сложна обстановка, причинена от комплексни метеорологични фактори може да предизвика затваряне на пътни участъци и обявяване на бедствено положение в засегнатите селища или в цялата община.

Снегонавяванията възникват при силен снеговалеж с отрицателни температури на въздуха и скорост на вятъра над 5-6 м/сек.

За община явлението е характерно за направленията:

- Созопол-Бургас
- Присад-Зидарово-Габър-Вършило
- Бургас-Крушевец-Индже войвода
- Атия-Росен- Равна гора

В резултат на обилни снеговалежи и навявания при зимни условия с ограничена проходимост или с пълна непроходимост могат да се окажат участъци от всички четвъртокласни пътища в общината.

За зимно поддържане на пътищата в община Созопол се обявяват и се сключват договори. В последните години за зимното поддържане на IV –то класната общинска пътна мрежа печели конкурсите фирма „пътно подържане”- Бургас Същата разполага с техника необходима за поддържане на проходимостта на пътищата при зимни условия.

Обледяванията като природни явления се предизвикват от преохладени валежи, придружени със силен северен и североизточен вятър /до 15 м/сек/ и при отрицателни температури /до -16 градуса по Целзий/. Относителната влажност на въздуха е между 95 и 100 %. Изразяват се в образуване на ледена или леденоподобна покривка върху въздушни проводници, носещи стълбове, ЖП линии, клони на дърветата.

Обледяването може силно да затрудни движението на автомобилния и железопътния транспорт, да предизвика счупване на стълбове от електропреносната мрежа, да причини заледяване на релсите на ЖП линии, пътни и улични настилки, съпроводено с медицински травми сред хората.

В периода от ноември до март, и главно през месеците декември и януари, тези метеорологични условия са характерни за значителна част от територията на община Созопол и създават предпоставки за възникване на аварийни ситуации.

От нарушаване на електрозахранването на населени места на територията на общината се очаква нарушаване на обществения живот и стопанския живот, както и загуба на селскостопанска и промишлена продукция.

Общинският щаб, създавайки групи от сили и средства, провежда в кратки срокове спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи в районите на възникналото бедствие.

Усилията се насочват в най-пострадалите райони. Провеждат се спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи по извличане на пострадалите, по разчистване на пътища и железопътни линии, по отстраняване на авариите по комунално-енергийната мрежа, по извличане на авариралата и неподвижната техника, заедно с пострадалите граждани, по нормализиране снабдяването на населението от засегнатите райони със стоки от първа необходимост, по оказване на първа медицинска помощ при необходимост.

Във връзка с вероятността от създаване на критични ситуации в зимни условия, могат да се направят следните

И З В О Д И :

==========

* Силно ще бъде затруднено движението на моторни превозни средства по четвъртокласната пътна мрежа в общината.

* В резултат на обилни снеговалежи и снегонавявания в зимни условия ограничена или пълна непроходимост е възможно да възникне по участъци от пътищата:

- Созопол-Бургас
- Зидарово-Габър-Вършило
- Атия-Росен-Равана гора
- Бургас-Крушевец-Индже войвода

* В много селища на общината е възможно прекъсването или нарушаването на нормалното електроснабдяване и водоснабдяване, снабдяването на населението с хляб и стоки от бита. Възможни са аварии и прекъсвания по далекосъобщителната мрежа.

На базата на направените изводи могат да се определят следните

О С Н О В Н И З А Д А Ч И:

==========

* Създаване и поддържане в готовност на необходимите сили, техника и материали за своевременното възстановяване на нормалното движение на моторни превозни средства по основната и четвъртокласната пътна мрежа в общината при зимни условия.

* Своевременно възстановяване на прекъснати части от енергийната, водоснабдителната и далекосъобщителната мрежа в общината, засегната от неблагоприятни зимни явления.

* Своевременно оповестяване и подпомагане на населението в засегнатите и застрашените от обилни снеговалежи и обледявания селища в общината.

* Да се поддържа непрекъснат резерв от инертни и други материали за осигуряване нормалната проходимост на пътищата.С приоритет усилията да се насочват в почистването и възстановяване на движението на моторни превозни средства по направленията, свързани с транспортиране на работниците и служителите в по-големите предприятия в общината и най-напред – социалните домове.

II. ГРУПИРОВКА НА СИЛИТЕ И СРЕДСТВАТА

За провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при снегонавявания и обледявания се създава групировка от сили и средства

III. ОПОВЕСТЯВАНЕ И ПРИВЕЖДАНЕ В ГОТОВНОСТ

* Оповестяване

При възникване на снегонавявания и обледявания на територията на общината дежурният по Общински съвет по сигурност на общината, докладва по телефона на дежурния по Областен съвет по сигурност - Бургас. Паралелно с това, дежурният по Общински съвет за сигурност докладва /оповестява/ Ръководителя /кмета/ на Общинският щаб.

* Привеждане в готовност

При възникване на снегонавявания и обледявания, Общинският щаб се привежда в готовност самостоятелно - по решение на Ръководителя /кмета/ .

Ръководителя /кмета/ привежда в готовност членовете на Щаба и съставите на оперативните групи чрез дежурния по Общински съвет по сигурност.

IV. ОРГАНИЗАЦИЯ И ПРОВЕЖДАНЕ НА СПАСИТЕЛНИ И НЕОТЛОЖНИ АВАРИЙНО-ВЪЗСТАНОВИТЕЛНИ РАБОТИ

При възникване на бедствието на територията на повече от едно кметство от общината Ръководителя /кмета/ привежда Щаба в готовност.

Личният състав от Щаба заема определените работните места и осъществява събиране и обработване на информацията чрез използуване на каналите за свръзка.

Ръководителя /кмета/ на Щаба определя и изпраща оперативната група с поставени конкретни задачи в района на бедствието за непосредствено ръководство на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи.

Усилията на приведените в готовност сили и средства се насочват за извличане на авариралите и закъсалите превозни средства от заледените или снегонавятите места с използуването на високопроходима техника.

Извършват се спасителни мероприятия за оказване на медицинска помощ на пострадалите в района на бедствието, а тежките случаи се транспортират до най-близките медицински заведения.

V. УПРАВЛЕНИЕ

Управлението на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи се осъществява от Общинският щаб.

Непосредственото ръководство и организиране на взаимодействието с други органи и организации Ръководителя на Щаба възлага на оперативна група.

С оперативната група и спасителните екипи се поддържа постоянна връзка с мобилни средства за свръзка.

VI. ОСИГУРЯВАНЕ НА МЕРОПРИЯТИЯТА

* Хидрометеорологическо осигуряване

При снегонавявания и обледявания данните за моментното състояние на метеорологичните фактори и информацията за очакваните прогнози, се получават от поделение на НИМХ - Бургас - чрез Дирекция "Гражданска защита" - област Бургас.

Допълнителна информация за осигуряване на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи, за евакуацията на населението при необходимост, за хидрометеорологичната обстановка в засегнатия от бедствието район /райони/, се получава от участващите сили, съгласно Приложение № 2 и от кметовете и кметските наместници на кметствата.

* Разузнаване

Разузнаването в районите на снегонавявания и обледявания се организира със сили и средства на специализираните териториални органи на фирма „EVN" , Водоснабдяване и канализация, БТК "Далекосъобщения, РПУ -служба КАТ, кметовете и км. наместници и др.

Разузнавателните органи следят за:

** мащабите на засегнатия район

** местоположението на пострадалите

** състоянието на маршрутите за въвеждане на силите за извършване на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи.

* Осигуряване на обществения ред и сигурност

При снегонавявания и обледявания органите на РПУ обозначават засегнатия от бедствието район, сигнализират движението и осигуряват маршрутите за въвеждането на силите и средствата за извършване на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи. * Медицинско осигуряване

Медицинското осигуряване се осъществява със сили и средства на:

- медицинските заведения на територията на общината съгласно Приложение № 3.

* Инженерно осигуряване

Инженерното осигуряване се гарантира от високопроходима техника и сили на пътноподдържащите фирми, предприятия, земеделски кооперации и други

фирми от общината, предварително разчетени и договорирани от ръководството на Общината.

След осигуряване на подстъпи от специализираните органи до пострадалите от природното бедствие затрупани или закъсали моторни превозни средства и отделни лица, се изпълняват спасителни и други неотложни аварийно-възстановителни работи.

Оперативните групи на “EVN” – Созопол отстраняват повредите по енергийната мрежа и възстановяват електрозахранването. Ремонтно-възстановителните групи на "В и К" и на БТК “Далекосъобщения” осигуряват нормалното функциониране на водоснабдяването и телеграфо-пощенските връзки.

С наличната техника се извеждат затрупаните, а с помощта на специализираната техника се възстановява транспортната мрежа.

VII. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Силите и средствата за извършване на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи се привличат в строго определен ред и последователност, в зависимост от възникналата обстановка, по решение на ръководството на Общинският щаб и на оперативната група на място.

Взаимодействието се организира от Общинският щаб.

При необходимост се търси помощта на Дирекция „Гражданска защита” – област Бургас.

ПРИЛОЖЕНИЯ:

1. Карта на пътищата в община Созопол

2. Сили и средства за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при снегонавявания и обледявания.

ПОЖАРИ

I. ЗАМИСЪЛ НА ДЕЙСТВИЕ

Пожарите са стихийно бедствие за обществото, което за кратък период от време може да доведе до унищожаването на големи количества материални ценности и да вземе човешки жертви.

Полупланинският и планински терен, който обхваща територията на общината, както и подходящите условия за отглеждане на селскостопански насаждения върху големи масиви, са предпоставките, които при неспазване на противопожарните правила и норми могат да доведат до възникването на горски и полски пожари.

Вероятност от възникване на пожари съществува в:

* обектите на националното стопанство

* горските масиви в общината

* площите със селскостопански насаждения

* обектите, свързани с масово пребиваване на хора

* обществените сгради и жилищата на населението.

По своите мащаби пожарите могат да възникнат като локални.

Не овладени своевременно могат да придобият характер на крупни.

Вероятност от възникване на крупни пожари съществува в онези обекти от националното стопанство в общината, които произвеждат, съхраняват, използуват за производствените си цели или транспортират големи количества петролни, химически или други пожароопасни продукти.

Най-големи и масови пожари са вероятни в петролната база, бензиностанциите и газостанциите. В тези обекти се съхраняват големи количества различни по вид петролни продукти.

Значителни материални и екологични щети, със загуба на горски фонд, могат да се получат от горските пожари. Възникнали върху терени, възпрепятствуващи тяхното своевременно овладяване и ликвидиране,горските пожари могат да прерастат в масови. Сам по себе си такъв пожар не може да се разглежда като вид "природно бедствие", но възникнал върху труднодостъпни или изолирани полупланинискиили планински местности, и съпроводен от неблагоприятни метеорологични условия - силен вятър и продължително засушаване, разраствайки се, може да обхване обширни територии и да придобие мащаби, които го квалифицират като "природно бедствие".

В резултат на природни бедствия, интензивно засушаване през летните и есенните месеци, е възможно възникването на пожари в горските масиви на териториите на землищата Зидарово, Равна гора, Росен, Равадиново. Характерно за тези пожари е бързото им разрастване на големи площи с образуване на нови огнища, поради което възниква опасност за живота на населението и животните. Ще бъдат нанесени значителни материални щети със силно замърсяване на околната среда.

Потенциална опасност от възникване на пожари представляват бензиностанциите и газостанциите.

Общинският щаб Созопол създава предварително групировка от сили и средства за провеждане в кратки срокове на спасителни и пожарогасителни дейности в районите/обектите/ на възникналия пожар.

Основните действия да се насочат за провеждане на бързи пожарогасителни, спасителни и неотложни аварийно възстановителни работи за спасяване на хора и животни, запазване на материални и културни ценности.

Спасителните операции да започнат със сили и средства на службата за пожарна и аварийна безопасност и защита на населението в общината /РСПАБЗН/, с привличането на допълнителни сили и средства на общината, кметството /обекта/ и гасаческите групи.

И З В О Д И:

* Възможно е възникването и развитието на пожари в обекти и фирми на общината, които произвеждат, съхраняват или транспортират пожаро- или взривоопасни материали и суровини.

* С особена сложност и развитие са горските пожари, които възникнали в труднодостъпни планински или полупланински райони ще се локализират и

ликвидират с участието на специализираните и другите сили и средства от общината, предвидени за действие при такива ситуации.

* При сложна обстановка от възникнали пожари в различни сектори на икономиката и бита са възможни както материални загуби, така и даването на човешки жертви.

Въз основа на направените изводи се определят за изпълнение следните

О С Н О В Н И З А Д А Ч И:

* Своевременно оповестяване на населението, органите за управление и силите, необходими за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при възникване на пожари.

* Формиране на органи за наблюдение и оповестяване при възникване на пожари.

* Оказване на всякакъв вид помощ на населението, попаднало в района на пожара.

* Създаване на организация за масово участие на сили и средства за гасене на пожари в горски и други райони.

* Организиране на непрекъснат специализиран контрол и наблюдение на пожароопасните обекти от общината, и провеждане на превантивни мероприятия по недопускане и ограничаване възникването на пожари.

II. ГРУПИРОВКА НА СИЛИТЕ И СРЕДСТВАТА

За изпълнение на замисъла за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при пожари се създава група от сили, в основата на която са щатните сили и средства на обектите от националното стопанство, специализираните сили на противопожарните служби, подразделенията на Горското лесничейство, общинските медицински заведения и местните гасачески групи.

Задачи на силите и средствата:

---

* Общинската противопожарна служба осигурява:

** поддържане в постоянна готовност на силите и средствата на службата

** своевременното изпълнение на мероприятията по повишаване на противопожарната устойчивост и създаване на необходимите условия за борба с пожарите в обектите от националното стопанство, населените места и горите

** спасителни и противопожарни мероприятия в зоната на пожара

** ръководство при ограничаването и гасенето на масови и единични пожари

** подготовка и обучение на противопожарните звена в обектите от националното стопанство.

** проверка изпълнението на превантивни мероприятия в обекти,горски и селскостопански масиви за недопускане на пожари през летните месеци

* Ръководителите на фирми и други стопански организации:

** създават специализирани сили за ограничаване и предотвратяване на пожари, като ги окомплектоват с необходимите технически средства

** организират и осигуряват своевременно и качествено техническо обслужване и профилактика на машините, съоръженията и технологичните линии

** съобщават незабавно на Общинският щаб за възникнали пожари, както и за предприетите мерки.

III. ОПОВЕСТЯВАНЕ И ПРИВЕЖДАНЕ В ГОТОВНОСТ

* Оповестяване

При възникване на пожар на обект от територията на общината дежурният по Общински съвет за сигурност докладва по телефона/радиотелефона/ на дежурния по Областен съвет за сигурност.

Паралелно с това дежурният по Общински съвет за сигурност докладва /оповестява/ Ръководителя на Общинският щаб.

* Привеждане в готовност

При възникване на пожар на територията на общината Ръководителя на Общинският щаб привежда в готовност оперативната група.

Бедствено положение се обявява от Ръководителя на Общинският щаб по решение на Щаба, когато зоната на бедствието обхваща цялата или част от територията на общината.

IV. ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА СПАСИТЕЛНИ И НЕОТЛОЖНИ АВАРИЙНО-ВЪЗСТАНОВИТЕЛНИ РАБОТИ

При възникване на пожари първо се оповестяват, привеждат в готовност и заминават в района на бедствието щатните сили на противопожарната служба - **РСПБЗН .**

Сигналът се подава чрез дежурния по Общински съвет за сигурност или кмета /км. наместник/ на населеното място.

В готовност се привежда и Общинският щаб за координиране на спасителните и неотложни аварийно възстановителни работи.

Ръководителя на Общинският щаб определя състав на оперативна група и го изпраща в района на пожара за изпълнение на конкретни задачи.

Основно усилията се насочват за бързото овладяване, ликвидиране и гасене на пожара с професионалните сили и техника на противопожарната служба. При необходимост допълнително се привличат сили и средства Непрекъснато се осигуряват вода и пенообразователи в района на пожара .

Извършват се спасителни работи по извеждане на хора, животни и материални ценности извън огнището на пожара. При необходимост се оказва специализирана медицинска помощ на пострадалите и осигуряването им с подслон и храна.

Поддържа се постоянна връзка между Общинският щаб, оперативната група и специализираните сили в огнището на пожара. Дава се точна информация за развитието на обстановката и за хода на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи.

V. УПРАВЛЕНИЕ

Управлението на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи при възникване на пожар се извършва от Ръководителя на Общинският щаб.

VI. ОСИГУРЯВАНЕ НА МЕРОПРИЯТИЯТА

* Хидрометеорологично осигуряване

При пожари данните за моментното състояние на метеорологичните фактори и информацията за очакваните прогнози, се получават от Бургас чрез Дирекция „ПБЗН”.

Допълнителна информация за осигуряване на спасителните и неотложните работи, за евакуацията, за хидрометеорологичната обстановка в самия район на пожара, се получава и от формированията и групата от сили и средства на ПБЗН.

* Разузнаване

Разузнаването в района на пожара се организира със сили и средства на пострадалия район /обект/ чрез щатни сили на ПБЗН, кметовете /км. наместници/, службите за пожарна и аварийна безопасност,както и от органите на Горското лесничейство – Приморско.

** Разузнавателните органи определят:

*** посоката на разпространение на пожара

*** размерите на засегнатия район

*** местоположението на поразените от пожара хора

*** състоянието на маршрутите за въвеждане на силите и средствата за провеждане на гасаческите дейности .

* Противопожарно осигуряване

Противопожарните формирования се създават в обектите от националното стопанство, а в кметствата – гасачески групи.

Те участвуват в спасяването на хора и материални ценности, подпомагат спасителните мероприятия /извеждане и евакуация/.

Допълнително при необходимост се включват и гасаческите групи по кметства, заложени и в плановете на съответните Горски лесничейства.

* Осигуряване на обществения ред и сигурност

При възникване на пожари органите на Министерството на вътрешните работи – РУП - Созопол обозначават пострадалия район. Сигнализират движението, реда за влизане в района, както и движението вътре в него. Осигуряват охраната на евакуираните селища /обекти/ и маршрутите за извеждане.

VII. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Силите и средствата, привлечени за извършване на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при пожари се включват в действие по определен ред.

Привлечените допълнително сили и средства на ведомства и обекти се преподчиняват на специализираните органи и оперативната група със своя личен състав и техника, съгласно плановете им за взаимодействие при такава обстановка.

Координацията и взаимодействието между участващите сили и средства се осъществява от Общинският щаб чрез изпратената оперативна група и специализираните сили на РСПБЗН –Созопол. По решение на Ръководителя на Общинският щаб, за подпомагане на гасителните и ликвидационни работи при пожар може да бъде привлечено и населението от съответния район.

ПРИЛОЖЕНИЯ:

1.Сили и средства за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при масови горски и полски пожари.

I. МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ ИЛИ НАМАЛЯВАНЕ НА ПОСЛЕДИЦИТЕ ОТ БЕДСТВИЯ

1. Възстановяване / изграждане на съоръжения

1.1. Критерии за определяне на съоръжения за възстановяване или изграждане

Извършва се на базата за оценка на риска от заплахи на територията на общината. Предлагат се два етапа за оценка на риска:

Обща методика за оценка на риска – тя е предназначена да се използва от служителя на общината, изготвящ плана за защита при бедствия. Тя дава приблизителни резултати при количествената оценка на риск, но достатъчни за определяни на структурата на плана и необходимите мерки за защита. При нея се използва методът **3F** /методът на трите фактора/ които са:

- **последствия** /размер на щетата; нежеланите резултати от дадено събитие или поредица от събития/ и степени:

  - нулеви /=0.1/, не е имало пострадали и не са възникнали щети;
  - минимални /=1/, например леко нараняване или възникване на щета в размер да 10000 евро;
  - значителни /=3/, например тежко нараняване, загуба на трудоспособност или възникване на щети в размер от 10000 до 100000 евро;
  - сериозни /=7/, например причиняване на трайна инвалидност или възникване на щети в размер 100000 до 1000000 евро;
  - много сериозни /=15/, например злополуки с смъртен случай, тежко заболяване или възникване на щети в размер от 1000000 до 2000000 евро;
  - крупни щети /=40/, например злополука с няколко смъртни случая или щети в размер от 2000000 до 20000000 евро;
  - катастрофа /=100/, например много смъртни случаи и щети в размер над 20000000 евро.

- **заплаха** /честотата, с която дадена система е изложена на определена опасност; колко често системата е застрашена от аварии/ и степени:

  - не се е случвало /=0.1/, например по-рядко от един ден в годината;
  - много рядко /=0.5/, например по-рядко от един път на година;
  - рядко /=1/, например един път на година;
  - понякога /=2/, например до четири пъти в година;

- случва се /=3/, например един път на месец;
- редовно /=6/, например един път на седмица;
- непрекъснато /=10/, например ежедневно.

- **вероятност** от настъпване на определено последствие и степени:

- няма вероятност /=0/;
- невероятно /=0.2/;
- почти невъзможно /=0.5/;
- възможно в дългосрочен план /=1/;
- възможно в краткосрочен план /=3/;
- възможно /=6/;
- почти сигурно /=10/.

Количествената оценка на риска се изчислява по формулата:

Риск = Последствие х Заплаха х Вероятност

По този начин получаваме следните зони на риск:

- минимален риск /<20/ - предприемането на мерки е въпрос на допълнителна проверка;
- възможна заплаха /<70/ - предприемането на мерки за намаляване на риска е задължително;
- висока заплаха /<200/ - предприемането на мерки за подобряване на безопасността е задължително;
- опасност /<400/ - необходими са спешни действия;
- предаварийна ситуация />=400/ - необходимо е да се спре използването на съоръжението.

Втория метод за оценяване на риска се извършва на базата на:

- вероятността да се случи бедствието /още понятието „чистота”/;
- видът и размера на щетата /още понятието „потенциал за причиняване на щети”/

Рискът се изчислява по формулата:

Риск = честота х потенциал за причиняване на щети

Представяме риска в равнинна координатна система, като по:

- абсцисата нанасяме честотата:
- ординатата нанасяме потенциала за причиняване на щети.

За честотата въвеждаме три нива: рядко, редовно, непрекъснато.

За потенциала за възникване на щети въвеждаме също три нива: малко, временни загуби и катастрофа.

Анализ, оценка и прогнозиране на актуалните рискове от бедствия, които биха възникнали на територията на община Созопол

малко –

временни загуби –

катастрофа

потенциал за възникване на щети

рядко - редовно – непрекъснато

честота

приемлив риск

неприемлив риск

На базата на тези крайни количествени оценки на риска, можем да очертаем задачите на системата за управление на мерките за превенция и защита от бедствия и по отношение на опазването на околната среда.

На графиката може да се очертае крива с една и съща количествена оценка на риска и разделяща приемливия от неприемливия риск. Закономерността е, че колкото по-близо е кривата до началото на координатната система, толкова по-малко рискове може да приеме системата за управление на мерките за превенция и защита от бедствия и по отношение на опазването на околната среда.

1.2. Набелязване на конкретни съоръжения за възстановяване или изграждане

Като съоръжения за възстановяване могат да се посочат някой прекъснати диги по поречието на р. Факийска в участъка с. Габър – с. Зидарово, укрепване на свлачище находящо се в къмпинг „Черноморец” с. Черноморец община Созопол, изчистване на коритото, корекция и укрепване с подпорни стени на р.

Габърска в с. Габър, почистване на коритото, корекция и укрепване с подпорна стена на източно и южно дере в с. Зидарово, почистване на коритото, корекция и укрепване с подпорна стена на източно и южно дере в с. Равна гора, почистване на речните корита от прораснали дървета, храсти и изхвърлени в тях битови и строителни отпадъци.

1.2. Отговорни общински звена и длъжностни лица от общинската администрация за осъществяване на дейността

- Заместник кмета на общината
- Дирекция „УТКИПЕ” и Директора на Дирекцията
- Дирекция „АФ” и Директора на Дирекцията

.

2. Експертиза на състоянието на критичните и потенциално опасни обекти и съоръжения

2.1. Определяне на критичните и потенциално опасни обекти, за които е необходимо изготвяне на експертизи

Критичните и потенциално опасни обекти на територията на община Созопол са реките, преминаващи през границите на общината, изградените бензиностанции и газстанции близки до населените места, язовирите на територията на общината, свлачищата, срутищата и др. Опасното им проявление се появява при проливни и продължителни валежи, снеготопене, активизиране на подпочвените води, пожари, силни ветрове и др.

Информация за рискови обекти, опасни зони и критична инфраструктура в община Созопол е дадена в **Приложение № 1**, където са посочени параметрите за риска на населението, вида на опасността, отговорността за снижаването на риска и необходимите действия, които трябва да се предприемат за снижаване на степента на риск.

ИНФОРМАЦИЯ

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1

Оценка на обектите, потенциални източници на заплаха

РИСКОВА ХАРАКТЕРИСТИКА

НА

ОБЕКТ: Р. „Факийска”

Община Созопол

1. Собственост на обекта. Адрес на собственика

Община Созопол

2. характеристика на района, където се разполага обектът, в това число:

- географско разположение на картата

Минава през североизточния край на общината

- най-близко разположени населени места

с. Габър и с. Зидарово

- климатични характеристики на района

температура: средна и максимална: 13.3/38 С

валежи: средно и максимално 48/170 л/м2

вятър: средно и максимално 2/6 м/сек

основно направление на вятъра: NW , NE

- геофизически характеристики на района

геологическа структура

- води /реки, канали, водоеми, водосбор, подпочвени води

Главна река „Факийска”

влива се р. „Даръ дере”

водосбор – около 85 км2

3. Състояние на обекта:

- площ, която заема обектът: линейно, водосбор от .2

- транспортна инфраструктора до и в обекта:

Не навсякъде има достъп до реката.

- характеристика и състояние на сградния фонд:

Съоръжение; няма сграда. Има защитни диги

- от кой сектор е обектът – Сектор „Водни системи”

- опасни технологии; работа със съхраняване, преработка или производство на отровни, взривни или пожароопасни вещества:

Няма такива

- оценка материалните активи на обекта

- стойност на сградния фонд – няма

- стойност на оборудването – няма

- суровини, материали, готова продукция – няма

- численост на персонала

Няма специален персонал. Обслужва се от ВиК, общината и „Напоителни системи” ЕАД

4. Връзка с други обекти в общината, региона и страната

Помпена станция за питейна вода на ВиК – район Созопол

5. Възможни заплахи за обекта

- възможни външни заплахи /бедствия, заплахи от други обекти/:

Наводнение, препълване и преливане

- възможни заплахи произтичащи от самия обект:

Обектът сам по себе си е източник на заплахи. Критичен е участъкът от с. Габър до с. Зидарово. Минава през три моста, които са претърпели повреди от пърноводие. Къса диги, наводнява помпена станция на ВиК, залива обработваеми площи.

- налична информация за претърпени загуби от минали бедствия и аварии

РИСКОВА ХАРАКТЕРИСТИКА НА

ОБЕКТ: Река „Даръ дере”

Община Созопол

1. Собственост на обекта. Адрес на собственика:

Община Созопол

2. Характеристика на района, където се разполага обектът, в това число:

- географско разположение на картата

Минава през североизточната част на общината, през землището на с. Зидарово и се влива в р. „Факийска”.

- най-близко населени места – няма

- климатична характеристика на района

температура: средна и максимална: 13.3/38 С

валежи: средно и максимално: 48/170 л/м2

вятър: средно и максимално: 2/6 м/сек

основно направление на вятъра – североизток

- геофизически характеристики на района

геологическа структура:

от стръмни склонове преминава в равнинна местност. Има отражение главно върху пътната инфраструктора и защитни съоръжения /диги/

Главна река „Даръ дере”

в нея се влива р. „Ламур дере”

Водосбор – около 7500 км2

3. Състояние на обекта:

- площ, която заема обекта – линейно, водосбор от 7500 км2

- транспортна инфраструктура до и в обекта:

Не навсякъде има достъп до реката

- Характеристика и състояние на сградния фонд:Съоръжение; няма сгради. Има защитни диги

- от кой сектор е обекта – Сектор „Водни системи”

- опасни технологии – няма такива

- оценка материалните активи на обекта

- стойност на сградния фонд: няма

- стойност на оборудването: няма

- численост на персонала

Няма специален персонал. Обслужва се от общината.

4. Връзка с други обекти в общината, региона и страната

Няма връзка

5. Възможни заплахи за обекта

- възможни външни заплахи

- Наводнение – препълване и преливане

- възможни заплахи произтичащи от самият обект:

Обектът сам по себе си е източник на заплахи. Критичен е уцастъка около два километра при вливането в р. „Факийска”. Брегът е стеснен обрасъл с ниско ниво на бреговете. Залива обработваеми площи и пътната инфраструктура, къса и подкопава защитни диги.

- налична информация за претърпени загуби от минали бедствия и аварии

Има такива. При проливен валеж реката достига пълноводие, къса зажитни диги, залива обработваеми площи и пътя, повреждa устоите на моста. Щети за около 45 хил. лв.

РИСКОВА ХАРАКТЕРИСТИКА НА

ОБЕКТ: Река „Ламур дере”

Община: Созопол

1. Собственост на обекта. Адрес на собственика:

Община Созопол

2. Характеристика на района, където се разполага обектът, в това число:

- географско разположение на картата

Минава през североизточната част на общината, през землището на с. Вършило и покрай пътя свързващ с. Зидарово със с. Вършило.

най-близко разположени населени места – с. Вършило

- климатична характеристика на района

температура: средна и максимална: 13.3/38 С

валежи:средно и максимално: 48/170 л/м2

вятър: средно и максимално: 2/6 м/сек

основно направление на вятъра – североизток

географска характеристика на района

геологическа структура – от стръмни склонове преминава в равнинна месност. Има отражение главно върху пътната инфраструктура.

- води /реки, канали, водоеми, водосбор, подпочвени води

Главна река – „Ламур дере”

Район на водосбор – около 39 км2

3. Състояние на обекта

- площ, която заема обекта – около 39 км2

- транспортна инфраструктура до и в обекта

Ни навсякъде има достъп до реката

- характеристика и съоръжения на сградния фонд:

Няма сгради

- от кой сектор е обекта

Сектор „Водни системи”

- опасни технологии

Няма такива

- оценка на материалните активи на обекта

- стойност на сградния фонд – няма

- стойност на оборудване – няма

- численост на персонала – няма персонал, обслужва се от община Созопол

4. Връзка с други обекти в общината, региона и страната

Няма връзка

5. Възможни заплахи за обекта

- възможни външни заплахи /бедствия, заплахи от други обекти/:

- Наводнение – препълване и преливане

- възможни заплахи, произтичащи от самия обект:

Обектът сам по себе си е източник на заплахи.Залива и подкопава пътя и водостоци, отнася асфалтовото покритие.

- налична информация за претърпени загуби от минали бедствия и аварии

След пороен дъжд реката прелива отнася асфалтови покрития от пътя с. Зидарово – с. Вършило повреждa 2 бр. водостоци, подкопава и събаря подпорната стена на пътя. Претърпени поражения за около 85 хил. лв.

РИСКОВА ХАРАКТЕРИСТИКА НА

ОБЕКТ: Язовир „Кунева круша” 2

Община Созопол

1. Собственост на обекта

Община Созопол

2. Характеристика на района, където се разполага обектът, в това число:

- географско разположение на картата

Дере с. Черноморец на около . югоизточно от Каменната кариера.

- климатични характеристики на района

температура: средна и максимална: 13.3/38 С

валежи: средно и максимално: 48/170 л/м2

вятър: средно и максимално 2/6 м/сек

основно направление на вятъра – североизток, изток

- географски характеристики на района

дере с. Черноморец. Има отражение главно върху пътната инфраструктура

- води /реки, канали, водоеми, водосбор, подпочвени води

Събира отечните води от връх „Бакарлъка”

Водосбор – обем 150 000 м3

над него разположен и вливащ се в него микроязовир „Кунева круша” 1 с обем 121000 м3

3. Състояние на обекта

- площ която заема обекта – 150000м3

- транспортна инфраструктура до и в обекта

Черен път до обекта

- характеристика и състояние на сградния фонд.

Съоръжения: няма сграда. Земно насипна стена, преливник и изпускател.

- от кой сектор е обекта

Сектор „Водни системи”

- опасни технологии

Няма такива

- оценка материални активи на обекта: няма

- стойност на оборудване: няма

- суровини, материали, готова продукция

Няма

- численост на персонала – няма персонал

4. Връзка с други обекти в общината, региона и страната

Служи да обира преливните води от връх „Бакърлъка” и района

5. Възможни заплахи за обекта

- възможни други заплахи /бедствия, заплахи от други обекти/:

5.1. Земетресение – скъсване на стената

5.2. Наводнение – преливане и скъсване стената

5.3. Терористичен акт – скъсване на стената

- възможни заплахи произтичащи от самия обект:

Обектът сам по себе си е източник на заплахи: залива главен път – 99 в частта му с. Черноморец – гр. Созопол около бившата зеленчуков градина.

- налична информация за претърпени загуби от минали бедствия и аварии

Няма данни за такива.

РИСКОВА ХАРАКТЕРИСТИКА НА

ОБЕКТ: Свлачище къмпинг „Черноморец”

Община: Созопол

1. Собственост на обекта. Адрес на собственика:

Община Созопол

2. Характеристика на района, където се разполага обектът, в това число:

- географско разположение на картата

Обхваща територията на к-г „Черноморец”, разположен южно от едноименното село.

- най-близко разположени населени места

Бунгалата под свлачището

- климатични характеристики на района

температури: средна и максимална: 13.3/38 С

валежи: средно и максимално: 48/170 л/м2

вятър: средно и максимално: 2/6 м/сек

основно направление на вятъра – изток

-геофизически характеристики на района

геологическа структура

Възникнало е в резултат на морска абразия и битови води от къмпинга поради геоложка предопределеност. В негативна форма на основните вулкански скали са отложени глинесто-песъчливи материали, които участват в свлачището.

- води / реки, канали, водоеми, водосбор, подпочвени води/

Няма такива

3. Състояние на обекта:

- площ, която заема обектът: около 4 дка.

- транспортна инфраструктора до и в обекта

Асфалтиран път

- характеристика и състояние на сградния фонд

Дървени бунгала

- от кой сектор е обекта

Сектор туризъм

- опасни технологии – няма такива

- оценка материалните активи на обекта

- стойност на сградния фонд – няма

- стойност на оборудването – няма

- суровини, материали, готова продукция – няма

- численост на персонала – през летния сезон около 30 човека.

4. Връзка с други обекти в общината, региона и страната

Няма връзка

5. Възможни заплахи за обекта

- възможни външни заплахи /бедствия, заплахи от други обекти/:

5.1. Силни и продължителни валежи – активизиране на свлачището

- възможни заплахи произтичащи от самия обект:

Обектът сам по себе си е източник на заплахи: При активизиране на свлачището се прекъсва пътя с. Черноморец до селищно образование „Червенка”, може да затрупа бунгалата с туристи.

- налична информация за претърпени загуби от минали бедствия и аварии

активизиране на свлачището, подкопан и пропукан асфалтов път над него.

2.2. Отговорни длъжностни лица за изготвяне на експертизи

- Заместник кмета на общината
- Дирекция „УТКИПЕУП” и Директора на Дирекцията
- Дирекция „АФ” и Директора на Дирекцията

3. Системи за наблюдение, ранно предупреждение и оповестяване на органите за управление, силите за реагиране и населението

3.1. Определяне на необходимостта от изграждане /модернизация на съществуващите системи за наблюдение, ранно предупреждение и оповестяване

На сегашният етап в община Созопол има изградена система за ранно предупреждение и оповестяване на органите за управление, силите за реагиране

и населението – това е „Технически комплекс за оповестяване - ТКО” – монтиран е в дежурната стая на общинска администрация.

ТКО има следните възможности :

- получаване на различните сигнали, указания, заповеди от Областен дежурен – Бургас
- пускане в действие на сиренно-оповестителната система за оповестяване на населението
- автоматично прекъсване предаванията на Радиовъзела /радиоточките/ и от дежурната стая се предават необходимите разпореждания

На територията на община Созопол е развърната и система от

електрически сирени –2 бр. в града и 5 бр. в гр. Черноморец и в селата на общината. Освен електрическите сирени, във всяко едно от 10-те села на общината има и по една ръчна сирена.

Необходимо е да навлязат по-съвременни системи за оповестяване на органите за управление, силите за реагиране и населението.

3.2. Набелязване на конкретни системи за изграждане или

модернизация

3.3. Отговорни общински звена и длъжностни лица от общинската администрация за осъществяване на дейността

- Заместник кмета на общината
- Дирекция „УТКИПЕ” и Директора на Дирекцията
- Дирекция „АФ” и Директора на Дирекцията

4. **Обучение на органите за управление, силите за реагиране и населението**

1. Отговорни длъжностни лица от общинската администрация за

организиране и провеждане на обучението

Провеждането на обучение по въпросите на защитата в училищата се провежда задължително по утвърдени от Министъра на МОН и съгласувани с Министъра на вътрешните работи. В община Созопол отговорните длъжностни

лица от общинската администрация са съответно зам. кмета, Директора на Дирекция „ЕМСКОХД” и директорите на училища.

Обучението на населението за начините на поведение и действие при бедствия се организира от кметовете на общините като обучение по желание / чл. 17 от ЗЗБ/.

Отговорните длъжностни лица за организиране и провеждане на обучението са :

- кмета на община Созопол
- Директора на Дирекция „ЕМСКОХД”

2. Провеждане на учения за отработване на взаимодействието между органите за управление, силите за реагиране и населението при бедствия / аварии
   - учения – по 1 учение на всеки 4 години
   - учебни сборове - ежегодно

3. Източници на финансиране – Финансирането ще се извършва от заделените средства от общинския бюджет, както и от бюджетите на училищата от общината.

5. Дейности за намаляване на риска – Трябва да се обърне внимание главно на превантивните действия, като почистване на речните корита и дерета, подготовката на кметствата за работа при зимни условия, изграждане на доброволно формирование за гасене на горски и полски пожари, и подържане в готовност на силите и средствата за извършване на неотложни аварийно-възтановителни работи /СНАВР/

II. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ ОРГАНИТЕ НА ИЗПЪЛНИ-ТЕЛНАТА ВЛАСТ

1. **Организация на действията на органите за защита при бедствия.**

   Начин на взаимодействие между органите на изпълнителната власт и връзки с областните и национални структури за справяне с бедствията /ОКИЦ/.

1. Ръководство на организацията на действията на органите за защита при бедствия

Основно ръководство на организацията на действията на органите за защита при бедствия се явява настоящият план.

Ръководство на организацията за действията на органите за защита при бедствия са аварийните планове на фирмите, предприятията и учрежденията.

2. Щаб за координация

Ежегодно кмета на общината издава заповед и обявява състава на **Общински щаб** за изпълнение на общинския план за защита при бедствия / чл. 65, ал. 2 т. 7 от ЗЗБ/. Приложение № 1

Приложение № 1

Заповед на Кмета на община Созопол за създаване на Щаб изпълнение на общинския план за защита при бедствия

3. Сили и средства за реагиране и ликвидиране на последиците при бедствия :

Силите и средствата за ликвидиране на последствия са дадени в приложенията на настоящия План. Като такива се привличат структурите на държавни и общински предприятия и учреждения, като РУП-Созопол, Пожарна безопасност и защита на населението, ВиК, далекосъобщенията, аварийните групи на електроразпределителните дружества. Силите и средствата на частните фирми на територията на общината. Аварийно-спасителен отряд на РСПБЗН област Бургас, модулното формирование на база „Атия” и др. С увеличаване на опасността силите и средствата, които се въвеждат в зоната на бедствието се увеличават лавинообразно в зависимост от необходимостта, може да се превличат сили и средства от съседни общини, съседни области и т.н.

1. Сили и средства за реагиране на застрашените обекти /търговски дружества, еднолични търговци и юридически лица с нестопанска цел/ - Търговските дружества, едноличните търговци и юридическите лица имот изработени Планове за действие при бедствия, аварии и катастрофи. Копие от Плановете се съхранява в картотеката на „ОМП” при община Созопол.

Застрашените обекти /потенциално опасните обекти /на територията на общината имат изработени аварийни планове, в които са заложени силите и средствата за реагиране при бедствия.

2. Доброволно формирование

В община Созопол има изградени доброволно формирование.

На истински доброволни начала са изградени във всяко селище на общината по една гасаческа група за гасене на полски и горски пожари.

3. Сили и средства на общината – формират се от служителите в общинската администрация, общинските предприятия с наличната техника, като автомобили за превоз, моторна резачка, ел. помпа за изпомпване на залети с вода помещения, тупалки за гасене на пожар и др.
4. Сили и средства на юридически лица, еднолични търговци и юридически лица с нестопанска цел – силите и средствата са посочени в Плановете за извършване на неотложни спасителни и аварийно-възтановителни работи.

1.4. Ред за привличане на допълнителни сили разположени извън територията на общината

Реда за привличане на допълнителни сили разположени извън територията на общината е следният :

Общинският щаб за изпълнение на плана за бедствия :

- по решение на Щаба с аргументирани и обосновани искания чрез Областния управител или чрез Началника на „РСПБЗН” – област Бургас се правят искания за допълнителни сили и средства

Районно управление на полицията – Созопол изготвя необходимите документи пред ОД-МВР – Бургас

Районна служба „Пожарна безопасност и защита на населението”

- изготвя необходимите документи пред ОД-МВР – Бургас – РС „ПАБЗН”.

III. РЕД ЗА УВЕДОМЯВАНЕ НА ОРГАНИТЕ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНАТА ВЛАСТ, СИЛИТЕ ЗА РЕАГИРАНЕ И НАСЕЛЕНИЕТО ПРИ ЗАПЛАХА ИЛИ ВЪЗНИКВАНЕ НА БЕДСТВИЯ

1. **Система за оповестяване /предупреждение:**
    1. Налични системи за оповестяване / предупреждение

- „Технически комплекс за оповестяване - ТКО” – монтиран е в дежурната стая на общинска администрация.
- ел. сирени –2 бр. в града ; 5 бр. в гр. Черноморец и селата на общината
- 10 бр. ръчни сирени – във всяко село на общината
- наличните мобилни телефони на длъжностните лица
- Разчет за оповестяване на кметствата в община Созопол – Приложение № 1

Приложение № 1

Разчет

за оповестяване на кметствата в община Созопол

	Населено място ***Пощенски код***	***Кмет*** ***Секретар***	***Тел.*** ***код***	***Сл.*** ***телефон***	***Мобилен***
1.	**Атия** 8140	**Румен Димитров** Светла Стефанова Чопаринова	05914	2401 2402	**0878 372 020** 0885602045
2.	**Черноморец** 8142	**Росен Деспов** Зора Свиридова	0550	42234 42710 42709	0898 **373 415** 0882 604 444 0887 004 274
3.	**Габър** 8158	**Виолета Арабаджиева** Иванка Николова	05513	2225 2225	**0887 016 019** 0876 056 371
4.	**Равна гора** 8151	**Георги Станев Георгиев** Йълдъз Сабриева Шерифова	05916	2430	**0895 822 442** 0884 599 104 0893 949 147
5.	**Равадиново**	**Иван Николов Пазвантов** Керанка Василева Георгиева	0550	24848 24847	**0887 630 483** 0884 599 105 0884 311 653
6.	**Зидарово**	**Стойчо Илиев Петков** Нанка Георгиева	05519	2216 2332	**0896 810 852** 0898 936 079
7.	**Росен** 8150	**Иван Трифонов Динев** Величка Кънева Цветкова	05916	2320 2330	**0886 880 700** 0884 599 103 0884 311 654
8.	**Вършило** 8157	Елена Василева Комня Арнаудова	05519	2322	**0887 816 179** 0888 020 232
9.	**Индже войвода** 8149	**Атанас Димитров** Пенка Ганчева	05516	2281 2211 2381	**0899 896 021** 0899 601 270
10.	**Крушевец** 8148	**Милка Николова Стамбулиева**	05913	2220 2210	**0884 311 655**

2. Отговорни длъжностни лица и функциите им

1. При получено предупреждение

Дежурният по ОбСС оповестява:

- кмета и неговите заместници
- гл. специалист ОМП
- дежурните в РПУ и РСПБЗН
- членовете на Общинският щаб – по схемата за оповестяване
- дежурният по ОблСС – Бургас / тел. 056 / 84 60 61/

2. За оповестяване на :

- Органите за управление

За оповестяване на органите за управление отговорни длъжностни лица са :

- главен специалист ОМП
- дежурен по ОбСС

- Щаба за координация

За оповестяване на Щаба за координация отговорни длъжностни лица са :

- главен специалист ОМП
- дежурен по ОбСС

- Силите за реагиране

За оповестяване на силите за реагиране отговорни длъжностни лица са :

- главен специалист ОМП
- дежурен по ОбСС
- съответните ръководители на фирми и предприятия

- Населението

За оповестяване на населението отговорни длъжностни лица са :

- главен специалист по ОМП
- дежурен по ОбСС
- ръководителя на Общинският информационен център

3. Схеми за оповестяване - Приложение № 2

Приложение № 2

ПОИМЕНЕН СПИСЪК

НА ЧЛЕНОВЕТЕ НА ОБЩИНСКИ СЪВЕТ ЗА СИГУРНОСТ – ОБЩИНА СОЗОПОЛ

1. Ръководител – **Тихомир Янакиев** – кмет на Община Созопол,тел. **0550 2 57 00**;
2. Заместник ръководител – **Румен Кисьов** – зам. кмет на Община Созопол, тел. **0897 013 129** ;
3. Секретар – маг. инж. **Христо Михайлов** – началник отдел „Специални и контролни дейности” и ССИ тел. **0888421413**

Членове:

1. **Янко Костадинов –** секретар на Община Созопол, тел.**0888 389 478**
2. Маг.**Галина Георгиева** – Директор - дирекция „АП” тел.**0887 357 880**

3. Маг. **Николай Господинов –** Директор – Дирекция „ФС”

4. Маг. инж**. Иванка ХЛЬОСТАРОВА –** Директор – дирекция „УТСК” тел. **0899 342 504**

5. маг. **Йордан Петков** – Директор – дирекция „УССДиП”

тел. **0884 599 107**

6. маг. **Божана Чампарова –** Началник отдел „ПНиЧР” тел. **0888 603 353**

7. маг. **Невена Митинева –** Началник отдел „СС”
тел**. 0884 11 22 24**

8. маг. **Радост Георгиева** – Началник отдел „ГиК” тел. **0897 013 241**

9. маг. инж. **Даниела Стоянова** - Началник отдел "НСТ"

тел.**0884 311 549**

10. **Христо Барбуков**- Началник отдел "ОКСДиС"

тел. **0878 414 777**

11. **Росен Деспов** - кмет гр. Черноморец тел.**0898 373 415**

12. **Иван Пазвантов** - кмет с. Равадиново тел. **0884 599 105**

13. **Румен Димитров** - кмет на с. Атия тел. **0878 372 020**

14. **Виолета Арабаджиева** - кметски наместник

с. Габър тел. **0887 016 019**

15. **Георги Георгиев** - кмет с. Равна гора тел. **0884 599 104**

16. **Стойчо Петков** - кмет с. Зидарово тел. **0896 810 852**

17. **Елена Василева** - кметски наместник с. Вършилово

тел.**0887 816 179**

18. **Атанас Димитров** - кмет с. Инджe войвода

тел. **0899 896 021**

19. **Милка Стамболиева** - кмет с. Крушевец тел. **0884 311 655**

20. **Сийка Москова** – кметски наместник с. Присад

тел. **0888 360033**

21. **Иван Динев** - кмет с. Росен тел. **0884 599 103**

22. инж. **Димитър Русев** - Началник участък „ПБЗН” гр. Созопол тел. **0887 205 723**

23. **Живко Даскалов** – Началник РУ Полиция гр. Созопол тел. **0550 2-55-01**

24. д-р **Йорданка Кръстева** – общо практикуващ лекар – гр. Созопол тел. **0888853073**

25. фелдшер **Никола Николов** - отговорник ФСМП гр. Созопол тел. **0886 736 921**

26. **Николина Пазвантова** - фирма "МАГНЕД" ЕООД - техника с. Равадиново тел. **0887 776 261**

27. **Милчо Малчев** - фирма "Созополбус" ООД - транспорт тел.**0877 556 230**

28. **Веселин Василев** - управител на НСБ СПАРТАК гр. Созопол, ул.” Одеса” № 2 тел. **0885 166 969**

29. **Койчо Коев** - Директор НУЦ на БЧК по водно спасяване гр. Созопол, ул. „Черно море” № 1 тел. **0550 2 25 12**

……..

IV. МЕРКИ ЗА ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО, РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЗАДЪЛЖЕНИЯТА И ОТГОВОРНИТЕ ОРГАНИ И ЛИЦА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕДВИДЕНИТЕ МЕРКИ. СРЕДСТВА И РЕСУРСИ, ПРЕДВИДЕНИ ЗА ЛИКВИДИРАНЕ НА ПОСЛЕДИЦИТЕ ОТ БЕДСТВИЯ

1. **Временно извеждане на населението.**
    1. Длъжностни лица, които могат да разпореждат временно извеждане – Длъжностните лица, които могат да разпореждат временно извеждане от общинската администрация са:

- Кмета на общината

- Заместник кметовете на общината

- Секретаря на общината

2. Случаи в които се разпорежда временно извеждане – Случаите при които се разпорежда временно извеждане са при бедствия например: разрушителни земетресения, пожари, наводнения и др., когато са застрашени живота и здравето на хората от мястото на инцидента. При радиационна авария, при катастрофа, възпламеняване на нефтопродукти или разлив на отровни химически вещества.
3. Маршрути за временно извеждане – определят се на мястото на инцидента от Щаба за координиране според характерните особености на местността и изходните пътища. Извеждането на пострадалото население се подпомага от РУП – Созопол с изградени звена „Ред и сигурност”
4. Длъжностни лица от общинската администрация, отговорни за извеждането и грижите за хора, нуждаещи се от специална помощ /децата и хората в неравностойно положение, ако тези грижи не могат да бъдат осъществявани от хората, които обичайно ги полагат/ - отдел „Домашен социален патронаж”, към общинска администрация Созопол.

2. **Места за временно настаняване при бедствие**
    1. Определяне на подходящи места за временно настаняване /използване на сгради, предварително избрани за тази цел, изграждане на палаткови лагери/

Община Созопол няма своя база за временно настаняване на бедстващо население, но града като туристическа дестинация има силно развита хотелска база. В гр. Созопол има 27 бр. хотели, 1537 бр. семейни хотели и частни квартири с общ брой легла - 33010. Ако възникне катастрофално бедствие в някой от съставните села на общината, оцелялото население ще бъде настанено в гр. Созопол. Ако самият общински център бъде сполетян от бедствие /например катастрофално земетресение/ ще е необходимо развръщане на палатков лагер, като за целта ще бъдат заявени за доставяне палатки от РСПБЗН област Бургас. Подходящо място за развръщане на палатковият лагер е поляната пред складовете за индивидуални средства за защита в местността „Мечките” край гр. Созопол.

2. Оценка на наличното оборудване и недостигащото

Като недостигащо може да се предположи имущество за настаняване на 500 човека в началния момент на бедствието. Ако бедстващото население е в повече ще се изискват допълнителни средства за подслон от складовата база на РСПБЗН област Бургас.

3. Длъжностно лице от общинската администрация, отговорно за осигуряване на наличното оборудване

Отговорни длъжностни лица от общинската администрация ще бъдат:

- Заместник кмет на община Созопол

- Директор на Дирекция „ЕМСКОХД”, както и служителите от самата дирекция.

4. Разчет на недостигащото оборудване

- палатки за 500 човека

- легла за същия брой

- постели /одеала, чаршафи, възглавници/

- отоплителни уреди /през зимния период/

5. Длъжностни лица от общинската администрация, управляващи местата за временното настаняване

Отговорните длъжностни лица от общинската администрация, управляващи местата за временно настаняване ще бъдат:

- зам. кмет на община Созопол

- Дирекция „ЕМСКОХД” и Директора на Дирекция

- Отдел „Домашен и социален патронаж” към община Созопол

3. **Оценка на нуждите от снабдяване с храни, вода, медицински изделия, лекарствени продукти и други от първа необходимост и последваща**

1. Отговорно длъжностно лице от общинската администрация координиращо нуждите от храни, вода, медицински изделия, лекарствени продукти и други

- заместник кмет на община Созопол

- отдел „Домашен и социален патронаж”

2. Длъжностни лица, извършващи оценка на нуждите от храни, вода медицински изделия, лекарствени продукти и други

- заместник кмет на община Созопол

- отдел „Домашен и социален патронаж”

3. Разчет за три дни на нуждите от храни, вода медицински изделия, лекарствени продукти и други

НОРМИ

за снабдяване на населението с основни хранителни стоки в положение на бедствие

/три дни за 500 човека/

Наименование на стоките	Мярка	Време за което са валидни	Норма	Общо /1 ден за 500 човека/
Хранителни стоки				
1. Хляб	гр.	ден	600	300 кг.
2. Мазнини	гр.	ден	20	10 кг.
3. Месо	гр.	ден	64	96 кг.
4. Сирене и кашкавал	гр.	ден	18	27.5 кг.
5. Захар	гр.	ден	20	30 кг.
6. Ориз	гр.	ден	20	30 кг.
7. Тестени изделия	гр.	ден	5	7.5 кг.
8. Варива /фасул, леща/	гр.	ден	15	22.5 кг.
9. Яйца	бр.	ден	0.13	67 бр.
10. Вода	гр.	ден	500	250 л.

Медицинските изделия и лекарствените продукти според наличността на Центъра за спешна медицинска помощ гр. Созопол.

4. **Разчистване на пътищата и осигуряване на проходимост**
    1. Отговорно лице на дейностите по разчистването

- заместник кмет на община Созопол

- кметове на кметства

- ст. спец. „Т и З” община Созопол

    2. Налично оборудване и местонахождението му

За разчистването на пътищата в общината и осигуряване на проходимост ще се използва наличната техника на строителните и транспортни фирми от общината а именно:

„Васер” ООД с. Равадиново, „Хидромонтаж” ООД с. Черноморец, „Дженезов” ЕООД с. Зидарово, „Евробилд”- бетонен възел с. Равадиново, разполагащи с товарни автомобили, багери, фадроми, булдозери и др. техника за разчистване на пътища.

    3. Длъжностно лице от общинската администрация, координиращо изпълнението на дейностите

Длъжностното лице от общинската администрация, координиращо изпълнението на дейностите ще е Кмета на общината като ръководител на Щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия, подпомаган от заместник кметовете, специалистът по Транспорт, и гл. специалист ОМП.

5. **Организация на комуникациите.**
    1. Налични средства и възможности за комуникация /директни телефонни връзки, обходни телефонни връзки, мобилни телефонни връзки, радио връзка и интернет връзка/ на общината с околния свят – ОКИЦ, областен управител, със съседни общини и населени места, кметствата от общината и длъжностни лица от общината
    2. Планиране на допълнителни и резервни средства за комуникация и връзка с околния свят

При срив на горепосочените връзки има възможност за използване на радиостанция, тъй като единият от дежурните по ОбСС е радист по професия.

3. Телефонен указател, позивни и e-mail адреси на отговорни институции и длъжностни лица

По- важни телефони за връзка при възникване на бедствия са дадени както следва:

- Дежурен областен съвет за сигурност – 056/84-60-61;

-Дежурен диспечер „Енерго” Бургас – 056/81-31-07;

- „ЕВН България Електроразпределение” АД Пловдив при повреда ниско напрежение 07-001-007;

- Пътно управление Началник - 056/84-55-45;

в извън работно време – Диспечер – 056/84-61-38;

- Дежурен РУП Созопол – 2-22-15;

- Дежурна телефонистка – 2-22-00;

- Бърза помощ – 112, 2-23-55

- ВиК специалисти – 2-22-77

- Дежурен диспечер – 056/871430

Началник – 0889/22-15-22

Всички телефони за свръзка се намират в дежурната стая на общината и дежурните по общински съвет за сигурност ги използват при ежедневните дежурства за предотвратяване на бедствия, аварии и катастрофи или за извършване на спасителни и неотложни аварийно-възтановителни работи.

5.4 Отговорно длъжностно лице от общинската администрация, координиращо комуникациите по време на бедствие

- зам. кмет на община Созопол

- дежурен по общински съвет за сигурност

6. **Законност и ред**

1. Длъжностно лице, отговарящо за реда и законността е:

– Секретаря на общината

2. Координация / съгласуване на дейността на специализираните изпълнителни органи и длъжностното лице от общинската администрация, отговарящо за реда и законността

Действията ще се съгласуват с РПУ – Созопол с наличния полицейски състав за подържане на законността и реда в населените места от общината и гр. Созопол за недопускане на кражби, мародерства и нарушение на обществения ред.

7. **Логистика**

1. Задачи и отговорни длъжностни лица участващи в логистиката

Непрекъсната поддръжка на всички информационно-комуникативни системи на общината от ст. специалиста по Информационно обслужване и Технологично обслужване.

2. Ред за взаимодействие и съгласуване между тях

Взаимодействието и съгласуването се извършва според наличния ресурс и договорните отношения с доставчиците.

3. Отговорно длъжностно лице от общинската администрация,

координиращо изпълнението на дейностите

- Секретаря на община Созопол.

8. **Транспорт**

1. Отговорни длъжностни лица от общинската администрация, координиращи осигуряването на транспорта

- Секретаря на общината

- кметове на кметства

- ст. специалист „Т и З” община Созопол

2. Наличните МПС и нахождението им

Общинското администрация разполага с осем броя леки автомобила и един микробус с осем места. В с. Равадиново – два броя товарни автомобила, с. Черноморец – четири броя товарни автомобила с. Зидарово – три броя товарни автомобила, гр. Созопол – два броя товарни автомобила, „Созополбус” – ООД за превоз на хора, разполагат с 5 бр. - 14 местни автомобила, 4 бр. – 20 местни автомобила и 6 бр. – 50 местни автомобила.

3. Списък на лицата /юридически и физически/ и координати за връзка с тях, които осигуряват транспортни средства

- ЕТ „Арпис” – Атанас Коджабашев гр. Созопол – GSM – 0898/563773

- „Васер” ООД – Кирил Костов с. Равадиново – GSM – 0888/457007

- „Хидромонтаж” ООД Станко Узунов с. Черноморец – GSM – 0889/224181

- „Дженезов” ЕООД с. Зидарово – GSM –

- „Созополбус” – ООД Жулиен Жеков – 0886/822914

9. **Здравеопазване**

1. Длъжностно лице , отговорно за координацията на действията за оказване на първа помощ

- зам.. кмет на община Созопол

2. Определяне на здравните заведения с възможност за оказване на специализирана медицинска помощ и каква специализирана медицинска помощ могат да окажат

- в община Созопол няма здравни заведения с леглова база. При необходимост болните и пострадалите ще се транспортират до областния център. Първа помощ ще се оказва от Центъра за спешна медицинска помощ – Созопол и личните лекари по места.

3. Налично оборудване в определените здравни заведения

Общината не разполага с здравни заведения.

4. Налични запаси от медицински изделия и лекарствени продукти в определените здравни заведения и за какъв период от време запасите ще бъдат достатъчни

Наличните запаси в центъра за медицинска помощ, личните лекари и аптеките в общината.

10. **Възстановяване на услугите и инфраструктурата на общината**

1. Ръководство на дейността по възстановяване на услугите на инфраструктурата

Ръководството се извършва от Кмета на общината той и ръководител на Щаба за СНАВР.

2. Отговорни лица, ангажирани за : определяне на местата и обектите /инфраструктурата/ за възстановяване; степенуване по важност на обектите; извършване на възстановителните работи

Отговорните лица ангажирани за определяне на местата и обектите за възстановяване са:

- Заместник кмета на община Созопол

- Дирекция „УТКИПЕ” и Директора на дирекцията

- Дирекция „АФ” и Директора на Дирекцията

- ст. специалист „Т и З” при община Созопол

- инспектор „Чистота” община Созопол

3. Ред за координация на дейностите

Дейностите се координират според приоритетите, за възстановяване нормалната дейност на общинската администрация, жителите на общината, дружествата, организациите и фирмите.

4. Отговорно длъжностно лице от общинската администрация, координиращо дейностите по възстановяването, качеството на изпълнението им и законосъобразното изразходване на отпуснатите финансови средства

- Зам. кмет на община Созопол

- Дирекция „УТКИПЕ” и Директора на Дирекцията

- Дирекция „АФ” и Директора на Дирекцията

11.**Подпомагане /неотложна помощ / на засегнатото население**

1. Вътрешно за общината подпомагане –

Вътрешното подпомагане се извършва от община Созопол. След подаване на молба от пострадалото лице до кмета на общината, същата се внася за разглеждане от общинския съвет на общината и след одобрението и се отпуска съответната гласувана сума или материална помощ за покриване на щетите от сполетялото го бедствие, авария или катастрофа.

1. Длъжностни лица от общинската администрация, отговорни за подпомагане на засегнатото население

- Зам. кмета на община Созопол

- Секретаря на община Созопол

- служба „Домашен и социален патронаж”

2. Дейности за осигуряване на подслон, храна, вода и други от първа необходимост на нуждаещите се

След възникване на бедствие с големи разрушения, на пострадалото население се осигурява, подслон, вода, храна и други стоки от първа необходимост от наличните ресурси. При невъзможност се изгражда палатков лагер, като необходимите материали се доставят от областна Дирекция „ПБЗН”. Вода за битови нужди се осигурява от фирма „РТК” ООД с наличната водоноска, а питейна се закупува минерална или се доставя от чисти водоизточници.

3. Отговорно лице от общинската администрация, определящо най-необходимото за нуждаещите се

- Секретаря на община Созопол

4. Ред за извършване на спешни доставки след бедствие

Реда се определя от отговорното длъжностно лице след съгласуване на приоритетите.

5. Отговорно лица за разпределението, раздаването и отчитането на подпомагането

- Заместник кмета на община Созопол

11.2. Външно за общината подпомагане

11.2.1. Ред за изготвяне на заявките / исканията

Заявките се изготвят по реда на Правилника за организацията и дейността по предотвратяване и ликвидиране на последствията при бедствия, аварии и катастрофи.

11.2.2. По реда на Закона за социално подпомагане за еднократна помощ на пострадалите лица, след заявление в ДСП Созопол и назначена комисия за оглед и оценяване на щетите.

11.2.3. Длъжностно лице от общинската администрация

- зам. кмет на община Созопол

- Дирекция „УТКИПЕ” и Директора на ДСП

- специалист „ОМП”

11.2.4. Определяне на местата в общината за получаване на помощите

Помощите ще се изпращат в сградата на общинската администрация, откъдето ще се разпределят и доставят на бедстващото население.

11.2.5. Отговорни лица за разпределението, раздаването и отчитането на подпомагането

- Секретаря на общината
- дирекция ДСП Созопол

3. Отговорно длъжностно лице от общинската администрация, координиращо външното и вътрешното подпомагане

- заместник кмета на общината

12. **Прилагане, преглед и актуализация на плана на общината**

12.1. Начин за проиграване на плана

Проиграването на плана ще се става с провеждане на тренировки за извършване на спасителни и неотложни аварийно-възтановителни работи. Например тренировка за действие при земетресение, при пожар, наводнение и др. Тренировките да се извършват по веднъж годишно.

12.2. Длъжностни лица, отговорни за преглед на плана

Длъжностните лица отговорни за преглед на плана са Кмета на общината, като ръководител на Щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия, заместник ръководителя на Щаба /зам. кмет на общината/, членовете на Щаба, Директорите на Дирекции и кметовете на населени места.

12.3. Участващи в проиграването на плана

Участниците в проиграването на плана са служителите от общинската администрация, членовете на Щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия, служители от РУП – Созопол, пожарна и аварийна безопасност, „ВиК” – район Созопол, „Виваком“ – Созопол, както силите и средствата предвидени в плана за различните видове бедствия с техните ръководители. В проиграването може да се поканят и служители на областна Дирекция ПБЗН, заедно с аварийно-спасителния отряд, представители на други институции и организации.

12.4. Ред за актуализация на плана.

Плана се актуализира при всяка промяна на силите и средствата за извършване на спасителни и неотложни аварийно-възтановителни работи, промяна в нормативната уредба, промяна в личния състав и членовете на Щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия или други промени, касаещи действието на настоящия План.

V. ФИНАНСОВО ОСИГУРЯВАНЕ НА ПЛАНА

Всяка година се определят парични средства от Общинския бюджет в местни дейности по:

Превантивна дейност за намаляване на вредите и последствията от бедствия и аварии.

Ликвидиране на последици от стихийни бедствия и производствени аварии.

При необходимост от допълнителни средства за ликвидиране на последиците от бедствия, аварии и инциденти и за подпомагане на пострадалото население след изготвяне на обосновано искане, Кмета на общината внася докладна записка за разглеждане от общинския съвет, който одобрява разхода и гласува исканата сума. След което се пристъпва към ликвидиране на последиците от съответното бедствие, авария или инцидент.

Планът е в процес на актуализация

<u>Изготвил:</u> Гл. специалист ОМП при община Созопол

…… **/Т. Керемедчиев/**